

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2030 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sara jevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Gentleman

Malokateri narod šteje med svojimi poli-
tičnimi veličinami takega gentlemana, kakor
ameriški. Jurij Washington, rojen 23. febru-
arja pred dvesto leti na posestvu svojih staršev
v Wakefieldu, Virginia, je bil kavalir od nog
do glave. Njegov najnovejši življenjepisec,
Francos Fay, ki skuša dojeti resnično podobo
tega moža, katerega je povzdignilo ameriško
življenjepisje v nadčloveškega heroja brez
najmanjše pege in sence, iz najbolj človeških
in vsakdanjih potez njegovega značaja, je pri-
šel do istega rezultata kot najnovejši povelj-
čevavci »prvega Amerikancea«: Jurij Washing-
ton je bil plemenit značaj brez primere, pravi
gospod v onem pomenu, ki ga je imela ta be-
seda za časa naših očetov. Čim bolj nam so-
dobno življenjepisje odkriva človeške slabosti,
notranja protislovja in malenkostnosti svetni-
kov ali genijev, tem bolj izstopajo poteze nji-
hove izredne veličine in nedosežno globoke
osebnosti. In čim bolj spoznavamo črte po-
vprečnega človeka v vsakdanjih opravilih,
skrbih in prizadevanjih geometra Washingto-
na, pozneje člana deželnega zbora Virginije
in veleposelnika na Mount Vernonu, tem bolj
občudujemo velikega organizatorja, politika
neomadeževanih rok in učitelja svojega na-
roda, ki je ustvaril svobodno ameriško državo.
Za Jurja Washingtona sta bila politik in po-
štenjak značaj istovetna pojma: v tem je
velik pomen njegove osebnosti za vse čase,
prav posebno pa za našo dobo.

Dasi potomec plemičev Stuartove dobe, je
bil Washington vzgojen v duhu meščanske pre-
prostosti, varčnosti in praktičnosti, ohranil pa
je poleg lepih stvari tudi plemenitost duše.
Ustvaritelj ameriške demokracije, ki je potem
objela vso Evropo, je bil aristokrat po svoji
notranji kulturi. Njegova izobrazba v vedah
ni bila obsežna; znal je nekaj latinščine in
imel zelo kaligrafično pisavo, dočim pravo-
pisje ni bilo na višku. Pač pa je poleg srčne
kulture gojil tudi telesno in si z izredno prid-
nostjo in poštenostjo pridobil ugleden polo-
žaj in blagostanje. Kot vojskovodja, ki se ni-
koli ni bil učen strategije in taktike, je izvo-
jeval na bojnih poljanah neodvisnost Amerike
bolj po svojih moralnih vrlinah, nego po uspe-
hih z orožjem. Duhovito pravi neki zgodovinar,
da so Amerikanci dobili sedemletno vojno z
Angleži po značajni vztrajnosti Jurja Washing-
tona, ki ga zaradi vere v nujno zmago
pravične stvari niso uplašili nobeni porazi,
dočim so jo Angleži izgubili samo po trdo-
vratni neumnosti in brezmejni koruptnosti
vlade Jurja III., ki je omalovaževala poštenost
in svobodoljubje Amerikancev kot stvari, ki
nimajo nobene praktične cene. Zmaga razen-
panih prostovoljcev Jurja Washingtona nad
izborni opremljenimi najemniki angleškega
kralja je bila zmaga moralnih kvalitativ svobo-
ljubnega naroda nad pohlepnostjo kramarstva,
ki je smatralo svoje kolonije za objekt naj-
brezobzirnejšega izžemanja.

Misel o osamosvojitvi Amerike, razcep-
ljene po ogromnem ozemlju v druga drugi
sovražne, versko, politično in gospodarsko lo-
čene province, od katerih je vsaka imela v
borbi proti materni deželi čisto svoje namene
in svojo zamisel, je bila tako predrzna in se
je vsakemu zdela tako nerealna, da je bil
potreben res velik mož, da jo uresniči, zlasti
če pomislimo, kako je takrat primitivna ame-
riška kolonija po svojih gospodarskih resursah
bela materialno brez moči napraviti najboga-
tejši in najsilnejši državi sveta. Washington je
udeležil najrealnejši sen po svoji neomajljivi
poštenosti, po trdni veri v duhovne vrednote
in po svojem idealističnem gledanju na svet.
Vodilo svojega javnega delovanja je sam ozna-
čil z besedami, da se je »poštenost vedno iz-
kazala kot najboljša in edina prava politika«.
Nikoli se Washington ni posluževal v svoje
politične namene kakšnega nedostojnega, pod-
lega in umazanega sredstva. Bil je neizpros-
en sovražnik vsake intrige in se je raje umaknil
iz javnega življenja na svoj priljubljeni Mount
Vernon, kakor da bi strmoglavil svoje stran-
karske nasprotnike s kovanimi igrami za-
kulisne politike. Da je treba dano besedo
spoštovati, mu je bilo osnovno pravilo politike,
čeludi bi imel od tega utrpiti osebno ali javno
škodo. Tista vrsta premene prevarne politič-
nega nasprotnika, ki jo danes imenujemo »pod-
valivanje« in jo smatrajo premnogi kot čisto
dovoljeno neobhodno sredstvo umne politike,
je bila Washingtonu sploh neznana in njegovi
miselnosti bitno tuja. Laž, še tako »majhna«,
mu je bila mrzka in njegova kavalirska natura
ni trpela nobene nizkosti, kakor so direk-
tna ali indirektna denunciacija, kot sredstvo
uvečjanja samega sebe ali lastne stranke;
srečno zakrinkano obrekovanje konkurenta,
ki se ga poslužuje v svoje namene lizunski
stremuh in vse vrste umazanija, s katero ho-
čejo zlesti na vrh ljudje, ki namesto z moral-
nimi kvaliteta razpolagajo zgolj z lakostjo
hlapičevske narave. Napram nasprotniku je
Washington poznal samo pravila viteške borbe,
ki ne dovoljujejo zastrupljenega orožja, pod-
lega maščevanja nad poraženo stranko in iz-
rabljanja zmage v nemoralne svrhe. »Kakor
narode« — tako je dejal oče ameriške ustave —
»tako tudi stranka ne more uspevati, če krši
od vsevišnjega postavljene norme moralnega

* Bernard Fay: Georges Washington Gentle-
homme. Paris, Grasset, 1932.

Krvavi ples se je že začel

Bitka ob železniški progi

London, 20. febr. tg. Od polnoči dalje divja
ljuta bitka med Kitajci in Japonci za Sanghaj. Do
sedaj se Japoncem kljub najhujšim napadom s
težko artiljerijo, letali in tanki ni posrečilo, izri-
niti Kitajcev, kateri se borijo z največjo odločnost-
jo, iz nobene važne pozicije. Boji so se začeli naj-
prej za vas Čijangvang, tri in pol milje severno od
Sanghaja. Vas so že dvakrat zavzeli Japonci in jo
zopet izgubili ter je sedaj zopet v kitajski posesti.
V ozkih ulicah je med gorečimi hišami prišlo do
krvavih bojev. Vas leži ob važni železniški progi,
ki vže Sanghaj s trdnjavo Vusung. Kitajci so se
bali, da ne bi jih Japonci obkolili, zato so jih pre-
hiteli s tem, da so napadli Japonce južozapadno
od Capeja in tam zasedli železniško progo Sanghaj-
Nanking. Na tem ozemlju je mnogo vodnih tokov,
ki nudijo Kitajcem boljšo obrambo. Japonci ge-
neral Ujeda je svoj glavni stan premestil k fronti
Čijangvang, kjer se še vedno nadaljuje strašni
boji. Japonci so napadli tudi na čapejski fronti ter
se vršijo boji za severni kolodvor. Zdi se, da so
Kitajci do sedaj obdržali vse važne položaje. Ja-
ponska letala bombardirajo trdnjave v Vusungu,
katere napadajo obenem japonske ladje s svojimi
največjimi topovi. Del japonskih čet je že trčil
skupaj s 87. in 88. divizijo generala Cangkašeka,
s katerima se je tudi že začela bitka. V mednarod-
ni naselbini je dosedaj še mirno, ker se vršijo boji
nekoliko izven mesta. O odločitvi seveda še ni go-
vora in so prva poročila netočna in pristranska,
kakršen je pač vir, iz katerega prihajajo.

Sanghaj, 20. febr. ž. Bitka se je pričela ob 7.30.
Japonske čete so prišle z ofenzivo točno ob 9.
Japonski generalni štab je snoči okrog 12 izdal
komunike, v katerem pravi, da japonski oddelki
napredujejo proti Kiamani in da so zavzeli neka-
tera mesta v okolici Vusunga. Kitajci so se ogor-
čeno branili. Ob 10.42 lokalnega časa je japonska
pelohta s 15 tanki izvršila napad proti Hongkevu.
Japonske mornariške čete, ki so bile do sedaj v
rezervi, so stopile sedaj v akcijo. Vodi se ogorčena
borba. Kitajci neoprestano dobivajo nove čete.

Anglija e najbolj vznemirjena

London, 20. febr. AA. V tiskanih političnih
krogih vlada veliko vznemirjenje zaradi kritičnega
položaja v Sanghaju. Angleški zunanji minister in
drugi člani zenevske razorožitvene konference, ki
bi se bili morali vrniti v Zenevo, bodo zaradi na-
stalega položaja ostali v Londonu.

Kakor znano, je japonski ultimatum zahteval iz-
praznitev kitajskih postojank v etapah, in za prvo
etapo je bil določen rok do danes ob 7 krajevnega
časa. Kakor listi poročajo, pa Kitajci o pol 8 še
vedno drže svoje postojanke v Capeju. Ob tej uri
so Japonci začeli prodirati in se pripravljati na
napad. Preden so japonske čete stopile v akcijo,
je japonski generalni konzul poslal sanghajskemu
županu pismo, v katerem mu sporoča, da bodo
Japonci pazili na nedolžno prebivalstvo, in ga
prosi, naj spravi kitajsko civilno prebivalstvo iz-
ven nevarne cone. General Ujeda je ponovil svoje
zagotovilo, da se vojaške operacije ne bodo po
nepotrebnem razširile, in da bo vse ukrenil, da
zavaruje mednarodno koncesijo.

London, 20. febr. tg. Kako resno smatrajo v
Londonu položaj na Vzhodu, dokazuje, da je bil
imenovan poseben kabinetni odbor, v katerem so
zastopniki ministrskega predsednika Stanley, Cham-
berlain, zunanji minister sir John Simon, dalje
vojni minister, finančni minister in minister za
Indijo, kateri zato ne smejo zapustiti Londona.

Pododbor stalno zasleduje dogodke na Dalj-
nem Vzhodu in odreja vse potrebno za zaščito
britanskih interesov. Poveljnik britanskega lad-
jevja pred Sanghajem je dobil nalog, da stalno po
radiu obvešča ta odbor o situaciji. Podvzeli so tudi
koraki za sodelovanje britanske in avstralske
mornarice.

Važno opozorilo inserentom

priobčujemo danes pred malimi oglasi.

reda in večnega prava. (Irving: Life of Was-
hington, IV, str. 455 ssq.)

Ob dvestoletnici rojstva prvaka moderne
demokracije ni nič umestnejšega, kakor da se
resno zamislimo ob primerjavi njegove poli-
tične miselnosti in metod s pojmovanjem po-
litike in politične prakse našega stoletja, o
katerem moremo reči vse kaj drugega, kakor
da je gentlemanstvo. Kje je danes tisto čuvstvo
stanovske, družabne in politične časti, ki je
igralo tako prvenstveno vlogo v javnem delo-
vanju tolikih odličnih javnih delavcev osem-
najstega in devetnajstega stoletja? Čast je po-
stala skoro že čisto neznan pojem in le malo-
kdo se že zaveda, da so gotove grde kupčije,
špekulacije in osebna moralna manjvrednost
nezdržljive z javnim položajem in ugledom
v družbi. Resnična demokracija in plebsko
mišljenje ter manire se izključujejo. Važna
politična funkcija v življenju naroda kakor
tudi vsak drug važni položaj zahteva rigo-
rozno pojmovanje osebne in javne časti, osno-
vane na globokem osebnem etosu, kar se dan-
es čedalje bolj pozablja. Ni brez pomena,
čeprav se praksa z načelom čestokrat ne vpo-
ma, če so Anglosasi odlikovali javnega de-

Diplomatska igra

Amerika ne koraka skrajaj z Anglijo in DN

Amerika je postala pasivna?

Washington, 20. febr. Stimson je poročal
Hoovru o najnovejših dogodkih na Kitajskem. Po
sestanku s Hoovrom je Stimson izjavil, da je po-
ložaj tako delikaten, da ne mara dati nobene izjave.
Vest o ponesrečenih pogajanjih je napravila
na znanji urad globok vtis. Uradniki sestavljajo
načrt note glede na bližnjo japonsko ofenzivo.

Za nastop Sveta Zveze društva narodov vlada
v uradnih krogih veliko zanimanje, vendar pa pre-
vladuje naziranje, da nihče ne bo mogel izpreme-
niti sklepa japonske vlade, da uredi vprašanje
Mandžurije in Sanghaja z direktnimi pogajanjimi
s kitajsko vlado.

London, 20. febr. ž. Ko so pred Sanghajem
zagrmeli japonski in kitajski topovi, je Svet Zveze
narodov sklenil, da se 3. marca sestane plenum
na izredno zasedanje. Svet Zveze narodov je torej
odbil japonski predlog in bo pri reševanju kitaj-
sko-japonskega spora proučeval možnost sprejetja
sankcij, ki jih vsebuje pakt Zveze narodov. »Ti-
mes« misli, da bo šla Japonska na roko Zvezi na-
rodov, ker bo drugače napravila veliko napako.
Po metodah, ki jih je Japonska do sedaj izvajala,
je začela izgubljati, kakor meni angleški list, sim-
patije vse svetovne javnosti. Japonska mora torej
pokazati vsaj sedaj nekoliko popustljivosti, da si
ponovno pridobi svetovno javno mnenje. »Times«
opozarja Zvezo narodov, da naj bo oprezna in
da naj se ne prenegli. »Daily Herald« piše, da
Združene države še vedno omejujejo svojo diplo-
matsko akcijo v kitajsko-japonskem sporu. Ame-
riška vlada zelo pazi, da se ne prenegli. Njej je
edino do tega, da zaščiti interese svojih držav-
ljanov na Daljnem vzhodu, in malo verjetno je, da
bi Amerika začela z energično akcijo, ki bi jo pri-
čela Zveza narodov. Pri tem je najbolj značilno,
da bi bili ravno ameriški interesi najbolj ogroženi,
če se japonsko-kitajski spor še bolj poostri. Zveza
narodov bo morala to vprašanje zelo dobro prou-

čiti. »Daily Herald« zatrjuje, da bo Japonska po-
nudila kitajski mir v Sanghaju v zameno za pri-
znanje, ki naj bi ga dala Kitajska Japonski v
Mandžuriji.

Japonska proti Angliji

London, 20. febr. Semkaj prihaja čedalje več
poročil, da Japonci organizirajo vstaško gibanje
proti Angliji v Indiji.

Kaj bo z mednarodnim mestom?

London, 20. febr. ž. Ker je kitajska vlada
gladko odbila ultimatum Japonske za ureditev
spornega vprašanja v Sanghaju, so danes zagrmeli
japonski topovi, ki rušijo kitajske položaje. Kitajci
so istotako začeli z močnim topničarskim ognjem.
Najhuje streljajo kitajski topovi na predmestje
Hongkey, kjer je poveljstvo japonskih čet. Kitaj-
cem prihajajo neprestano nove čete na pomoč. Ve-
lika borba se je torej pričela. V mednarodni coni
Sanghaja so ukrenjeni potrebni koraki, da se pre-
prečijo eventualni incidenti v mednarodni konce-
siji, kjer so straže istotako ojačene. Ameriški ge-
neralni konzul v Sanghaju je izjavil, da bosta Ja-
ponska in Kitajska enako odgovorni za škodo, ki
bi jo utrpela mednarodna koncesija zaradi njihovih
vojnih operacij.

Mandžurija

Tokio, 20. febr. ž. Ob priliki proglasitve
mandžurske države ministrskega predsednika je
isti sprejel predstavnika tiska in jim izjavil, da
Japonska ne namerava stalno zasedati Mandžurije,
temveč hoče le garancijo za sigurnost japonskih in-
teresov. Japonska se bo še nadalje interesirala za
razvoj Mandžurije in bo v tej smeri sodelovala z
drugimi državami. Mednarodnemu kapitalu se
bodo s tem odprle prilike za investicije.

Irska se je izrekla proti Angliji

Zmagal je De Valera

Dublin, 20. febr. AA. Snoči ob 23 so bili znani
tule izidi: Vlada 43 mandatov, republikanci 56, ne-
odvisni kmetje 12, delavska stranka 9 mandatov.
Politični krogi sodijo, da bodo novo vlado sestavi-
li republikanci.

London, 20. febr. tg. Dosedaj znani rezultati
volitev v Irski ne dopuščajo nobenega dvoma več,
da je bila popolnoma poražena stranka Cosgravea.

Memel pred Zvezo narodov

Oster spopad med prestavnikoma Nemčije in Litve

Zeneva, 20. febr. tg. Na današnji seji Sveta
Zveze narodov je bila na dnevnem redu edina
točka razprava o memelskem vprašanju. Po oče-
valec Colban je prečital svoje poročilo. Izjavil se
je proti temu, da bi se spor predložil mednarod-
nemu razsodišču, če se o tem ne more doseči spo-
razum med državami članicami Sveta Zveze na-
rodov, temveč hoče, da se ureditev vprašanja prepu-
sti onim državam, ki so podpisale memelski sta-
tut. Litovski zunanji minister Zaunis je izjavil, da
je pripravljen sprejeti to poročilo, toda s pridrž-
kom glede onih točk, v katerih se obsoja sedanje
stanje v Memlu. Nemški državni tajnik Bülow je
ostro kritiziral postopanje litovskih oblasti v Me-
mlu, za njim pa je zopet govoril litovski zunanji

minister Zaunis, ki je protestiral proti nemškimi
trditvam o postopanju Litve. Zastopnik Anglije se
je pridružil mnenju poročevalca, češ, da tam ob-
stoja normalna situacija, radi česar je Svet Zveze
narodov pristojen razsojati o stvari. Poročilo je
bilo končno sprejeto.

Upokojitve učiteljev

Belgrad, 20. febr. I. Z ukazom Nj. V. kralja
so bili upokojeni: Jakob Zupančič, ravnatelj realne
gimnazije v Mariboru v 3. skupini 1. stopnje; Lon-
čar Vlada, učiteljica v Pitomači, savska banovina;
Zaharija Franc, učitelj v Čakovcu; Sirc Ernest, učitel-
jel v Ljubljani; Skrbinec Ignac, učitelj na Pla-
nici; Zamuda Josip, učitelj v Smuku; Pušenjak Ivan,
učitelj v Mozirju; Podlasek Josip, učitelj v Domžal-
lah; Premk Alojzija, učiteljica v Grosupljem; Orel
Zora, učiteljica v Ljubljani.

Belgrad, 20. febr. I. Z ukazom Nj. V. kralja
je uničen ukaz od 17. junija 1929, v kolikor se tiče
upokojitve Horvat Klare, bivše učiteljice iz Dolnje
Lendave.

Premestitve

Belgrad, 20. febr. I. V ministrstvu so postav-
ljeni: pri glavnem železniškem ravnateljstvu za vi-
šjega svetnika Lovro Svetina, višji tajnik v splošnem
oddelku glavnega ravnateljstva državnih železnic;
za kontrolorja mariborske kurilnice je postavljen
Tomaž Zupanec, kontrolor pri strojnem oddelku v
Mariboru. Premestjeni so: v podonavsko finančno
ravnateljstvo v Novem Sadu Konrad Skofljek, fi-
nančni tajnik pri finančnem inspektoratu v Som-
boru; Ludvik Muha, finančni tajnik pri finančnem
inspektoratu v Mostarju; v dravsko finančno direk-
cijo v Ljubljani dr. Ernest Močnik, finančni svetnik
4. skupine pri finančnem inspektoratu v Vranjem;
Viktor Juraneč, bivši finančni tajnik pri finančnem
inspektoratu v Ponovu; Ivan Predikab, fin. taj-
nik v Mariboru; dr. Aleksander Podobnik, finančni
tajnik pri finančnem inspektoratu v Zaječaru, v ze-
sko finančno direkcijo v Podgorici je premeščen
Luka Pototnik, finančni pristav pri finančnem in-
spektoratu v Smederevem.

Cerkvenega sodnika ustrelil

Madrid, 20. febr. tg. V škofijiški palači je neki
industrijalec ustrelil provizorja škofije Pamplona,
ker je kot član papeškega razsodišča v pravdi za
ločitev zakona odločil proces na korist žene.

Dunajska vremenska napoved: Polagoma se
bo razjasnilo in temperatura se bo znižala.

Zunanji pečat prijateljstva z Romunijo

Romunsko odposlanstvo izročilo adlikovanje našemu kralju
Visoki romunski gostje v prestolici

Belgrad, 20. febr. 1. Danes so bila v svečani avdienci predana Nj. V. kralju Aleksandru odlikovanja, ki jih je prineslo iz Bukarešte posebno odposlanstvo pod vodstvom predsednika romunske narodne skupščine Dimitrije Pompeju ter podpolkovnika Orešana, poveljnika romunskega lovskega polka, ki nosi ime Nj. V. kralja Aleksandra. Avdienca je bila ob 12, ko je romunska delegacija bila spremljana v dvor od dveh gardnih čet. Deputaciji se je pridružil tudi romunski poslanik na našem dvoru Aleksander Guranescu. Nj. V. kralju sta bili predani dve odlikovanji, in sicer najvišji romunski red »Pour le Merite«, ki ga lahko prejme samo šest inozemcev. Drugo odlikovanje izvirja od lovskega polka, kateri nosi ime Nj. V. kralja Aleksandra. To odlikovanje prejmejo samo odlični častniki, ki so

najmanj sedem let v službi pri istem polku. Po avdienci je vojni in mornariški minister, general Stojanović priredil v gardnem domu na Topšideru slavnostni banket na čast delegatom. Zvečer bo romunska delegacija svečano sprejeta na Dedinjah, kjer bo večerjala s kraljevim parom. Za jutri je napovedan svečan banket pri romunskem poslaniku Guranescu, zvečer pa bo počastil romunske goste predsednik narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi. Po banketu odpotuje romunska delegacija v Split, da preda posebno odlikovanje splitskemu 51. pešpolku, ki nosi ime romunskega kralja Karla. Predsednik romunske narodne skupščine Dimitrije Pompeju se vrne takoj v Bukarešto. Danes ob 4 popoldne je romunska delegacija položila venec na grob neznanega junaka.

Kritični dnevi Jorgove vlade

Titulesca sestavlja koncentracijsko vlado

Bukarešta, 20. febr. Ž. Titulescu je lažje obolel, vendar pa kljub bolezni nadaljuje politična pogajanja. Tekom večerajšnjega dne je prisel v Bukarešto tudi podšef kmetijske narodne stranke dr. Vajda Vojvod, ki je obiskal Titulesca v njegovem stanovanju. K Titulescu so prišli tudi dr. Maniu, Viktor Pilea, bivši državni tajnik, tajnik narodne kmetijske stranke Francocuci, Mironescu, pozneje pa še Goga, Lupu, Tartarescu in Bratiaru. Titulescu še ne ve, kdaj bo odpotoval nazaj v London, najbrže pa v nedeljo zvečer. Odpotoval bo najprej v Zenevo, nato v Pariz in končno v London. Dr. Maniu se je vrnil

iz Cluja in bo popoldne nadaljeval pot v Badaczony. V političnih krogih zatrjujejo, da je položaj Jorgine vlade zelo kritičen. Profesor Jorga bo moral takoj po izglasovanju zakona o konverziji kmetijskih dolgov odstopiti. Trdi se, da je kralj ponudil Titulescu, da sestavi koncentracijsko ali pa koalicijsko vlado. Titulescu je na to pristal, toda zahteval je, da se takoj razpusti parlament in razpišejo nove volitve ter da v novo vlado sprejme one osebe, ki jih želi on, a ne da bi se mu te osebe diktirale. Njegovega predloga pa kralj ni mogel sprejeti.

Pilsudski obišče romunskega kralja

Pred sporazumom med Romunijo in Rusijo?

Belgrad, 20. febr. 1. Iz krogov poljskega poslanstva poročajo, da bo maršal Pilsudski v začetku meseca marca zopet odpotoval v Romunijo, kjer se namerava zdraviti v mestu Bučara. Ob tej priliki bo obiskal tudi romunski polk, ki nosi njegovo ime. Določeno je tudi že, da se bo maršal Pilsudski od tam podal v Bukarešto, kjer bo nekaj dni gost romunskega kralja Karla. Dozdeva se, da se bodo ob priliki obiska maršala Pilsudskega vršili dalekosežni razgovori glede politike, katero bosta

obe državi vodili v bodoče napram Sovjetski Rusiji. Ako pogajanja v Rigi in v Zenevi uspejo, je celo mogoče, da bo maršal Pilsudski prisostvoval tudi podpisu pakta o nenapadanju med Sovjetsko Rusijo in Romunijo.

Varšava, 20. febr. tg. Pilsudski bo odpotoval v Romunijo, da sprejme tam imejtelstvo šestega romunskega pešpolka, potem pa bo nadaljeval svojo pot v Egipt, kjer se hoče odpočiti.

Bolgarija v škripcih

Zofija sredi februarja.

Pred nekaj tedni sta imela bolgarski finančni minister in znani industrialec Stefanov ter predsednik bolgarske vlade, odvetnik Mušanov važne državniške razgovore. Časnikarjem, ki so radovedno izpraševali oba visoka funkcionarja o vsebini teh razgovorov, nista hotela dati določenih izjav. V malo dnevih pa so dogodki jasno pokazali, o čem sta oba ministra razpravljala: Mušanov se je odpravil na pot, da v zunanjem svetu potrdi merodajnim faktorjem krize in težave, ki jih ima sedanja bolgarska vlada pri sestavi novega proračuna z ozirom na občutno zmanjšanje državnih dohodkov in na povečanje izdatkov.

Bolgarsko gospodarstvo stoji, kakor v mnogih drugih državah, na lončenih nogah. Gospodarska kriza, ki je udarila z vso silo bolgarski narod, predvsem pa bolgarskega kmeta in obrtnika, je Bolgare našla docela nepripravljene. Najprej je začel tožiti obrtnik. Njegovi produkti niso našli več tržišča in cena jim je dan za dnevom občutne padala. Potem je krizo občutil bolgarski kmet, ki ni našel več zadostnih konzumentov za svoje prideleke. Tudi vrtnarstvo, ki je na Bolgarskem bilo leta in leta najmočnejši vir dohodkov za nešteto naselij, ni več aktivno. Bolgarski kmet je zato začel premišljevali, kako bi si pomagal sam. Začel se je braniti plačevati državni predpisane davčine. Stevilne prisilne rubežni niso kmeta prav nič poboljšale. Še naprej vstraja v odklanjanju plačevanja davkov in v masah prehaja v komunizem, dasi ga niti dovoljno ne pojmuje. Komunisti, ki so se pri zadnjih državoborskih volitvah močno okrepili, da so že druga najmočnejša stranka v državi, žanjejo v tej gospodarski krizi obilo sadu. Zavedajo se v polni meri, da je teren v sedanjem času za komunistično propagando kar najbolj ugoden in ščuvajo narod proti »zatiralcem človekov svobode in pravice«.

Taka in silna dejstva so dala sedanji vladi g. Mušanova mnogo misliti. Državni dohodki so v zadnjem letu padli za 25 procentov, mestoma skoraj na polovico. Poleg vsega pa ležijo na Bolgariji kot najhujše breme predvojni in povojni dolgovi, katere mora država odplačevati po mednarodnih dogovorih. Finančni minister je torej dopeval predsedniku Mušanovu, da mu ni mogoče uravnovesiti brez kakšne izdatne zunanje pomoči državnih izdatkov z državnimi dohodki.

Mušanov se je oddejal iz Sofije najprej v Ankoro. Tam bi moral izveči iz Turkov izplačilo odškodnine za vsa bolgarska posessva, katere so konfiscirali Turki bolgarskim podanikom v vzhodni Trakiji. S turško vlado je izmenjal veliko ljubeznivih fraz, pri čemer je tudi ostalo. Brez vsakih pozitivnih rezultatov se je vrnil Mušanov v Sofijo.

Po tem neuspehu ni kazalo gospodu predsedniku drugega, kakor da se obrne v Zenevo, da tam potrka na vratih finančnega odbora Zveze narodov in poprosi za posojilo, s katerim bo potem Stefanov lahko državni proračun uravnovesil. Toda tu je našel na popolnoma gluha ušesa. Edini nasvet, ki mu ga je blagohotno dal finančni odbor, je bil: Paris. Tam bi se mogoče se kaj dalo iztisniti za Bolgare, seveda pod pogoji...

Francozi se bolgarskega ministrskega predsednika niso prav nič razveselili. V tej vsesplošni krizi človek nerad kaj da od sebe, zlasti se takemu, kjer je doma nered, atentati in vsemogoče intrige. Finan. krogi so Mušanova sprejeli hladno, zato je Mušanov že po nekaj dnevih zapustil francosko prestolico. V tej nesreči se je domislil Mušanov še na državo, ki je tolikokrat že nudila roko Bolgariji. Zato je obrnil svoj korak naravnost proti Rimu, trdno verujoč, da mu Italijani ne bodo odklonili to pot svoje pomoči. Toda, kdor ve, da se tudi...

s katerimi pa noben finančnik ne more uravnovesiti državne bilance.

Brez slehernega pozitivnega uspeha se je vrnil te dni Mušanov v domovino. Ob prihodu je sprejel zastopnike domačega in inozemskega tiska in jim izjavil, da se je razgovarjal obširno o gospodarskem stanju Bolgarske s finančnim odborom v Zenevi, katerega je prosil, naj odloči o Bolgariji strokovnjake, ki se bodo uverili o nevdržnem gospodarskem položaju. Jaz sem samo poudarjal, je izjavil Mušanov, da nam brez hitre in izdatne pomoči ni mogoče več plačevati obligacije predvojnih in povojnih dolgov. Če nam ne prisloščijo na pomoč, ne bo vstanu Bolgarija, da od 15. marca t. l. naprej izpolnjuje še svoje mednarodne obveze.

Ta izjava je povzročila veliko pozornosti v javnosti in današnji bolgarski listi prinašajo obširne komentarje. Vsi se bavijo z gospodarskim vprašanjem in podčrtujejo vsako nemožnost nadaljnjega odlašanja bolgarskih dolgov.

Komunisti tudi iz tega kujejo zase kapital in očitalo Mušanovu in njegovi vladi nesposobnost, da bi izpeljali državni voz iz tega položaja. Dogodki, ki bodo sedaj sledili, bodo jasno pokazali, ali je Bolgarija v resnici neizpolnjevati še naprej svoje obveze, ali je to samo korak, s katerim bi Bolgarija izvala finančno pomoč v obliki investicijskega posojila v zunanjem svetu.

Moratorijska ne bo

Sofija, 20. febr. Ž. Finančni minister Stefanov je izjavil deputaciji industrije, da vlada ne namerava proglasiti moratorija za blagovne dolgove v inozemstvu.

Tardieu sestavlja desničarsko vlado

Pariz, 20. febr. tg. Painlevé je s svojo mislijo za sestavo vlade propadel. Ob 4 zjutraj je po dnevem prizadevanju vrnil mandat.

Pariz, 20. febr. tg. Notranje politični položaj je postal še bolj zamotan, odkar se je Painlevé vrnil ponesrečena njegova mislijo. Položaj se je razjasnil samo v toliko, da se je dosedanjí vojni minister

Gradbeni za'on in naše občine

Belgrad, 20. febr. 1. Gradbeno ministrstvo je izdalo pravilnik o gradbenemu zakonu od 16. junija 1931. po katerem spadajo v področje po § 1. finančnega zakona sledeča mesta, trgi in občine dravske banovine pod okrilje tega zakona: Bled, mesto Brežice, trg Velenje, trg Gornja Radgona, mesto Gornji grad, občina Dolnja Lendava, občina Dolnji Logatec, trg Domžale, trg Dravograd, mesto Jesenice, mesto Kamnik, trg Konjice, mesto Kočevje, mesto Kranj, mesto Krško, mesto Laško, trg Litija, avtonomno mesto Ljubljana, trg Ljubno, mesto Ljutomer, avtonomno mesto Maribor, trg Mengeš, mesto Metlika, trg Mozirje, mestna občina Murska Sobota, mesto Novo mesto, avtonomno mesto Plju, mesto Radovljica, trg Ribnica, občina Rogaska Slatina, trg Sevnica, mesto Šoštanj, mesto Slov. Bistrica, mesto Slovenjgradec, mesto Trzin, avtonomno mesto Celje, trg Cerknica pri Raketu, mesto Črnomelj, mesto Skofja Loka.

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno jasno z malimi oblaki, stalno, nekoliko topleje, sneg ni izključen.

Oglejte si vsi zanimivo

protialkoholno razstavo

ki je odprta do 28. februarja v zeleni dvorani Uniona (levo od velike dvorane).

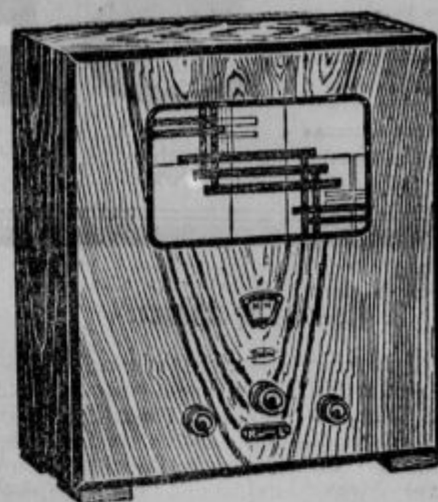
Dospel je novi aparat
čudo moderne
tehnike:

„RADIONE MIDGET DINAMIC“

V tem najnovšem delu slovite tovarne

Ing. Nik. Eltz. Wien

so uporabljena najnovejša izkustva radijske tehnike. Radione Midget Dynamic je kvaliteten aparat za sprejem inozemstva, v zvezi z dinamičnim zvočnikom Radione.

Cena Din 5360.-

„Radio Ljubljana“ Miklošičeva c. št. 5

Poslovanje „Vzajemne pomoči“ povsem ustavljeno

Rezultati revizije — Opozorilo za člane

Ljubljana, 20. februarja.

Kakor smo poročali, je stopila zadeva z »Vzajemno pomočjo« v povsem novo fazo. Aretiran je bil doedanjí ravnatelj in podnatečnik tega društva Rudolf Sinkovec. Nadaljnje sprejemanje novih članov in vplačevanje zneskov je ustavljeno. Revizija je ugotovila precejšnje nerednosti v knjigovodstvu; tako obstoječa kartoteka ne more dati pravega pregleda o poslovanju društva. Tudi blagajna menda ni bila povsem v redu in obhodovala, da ne sme biti nihče zavarovan brez lastne volje, pač bo omogočeno, da se lahko član zavaruje sam v interesu tretjega, kar dosedaj pri teh društvih skoraj ni bilo v praksi. Sploh se mora vse zavarovanje teh pomožnih blagajni postaviti na zdravo zavarovalno tehnično podlago.

Prepričani smo, da bodo dr. Mencinger in vsi revizorji izvedli preiskavo neizprosno do konca.

Poročilo banske uprave

O rezultatu preiskave je izdala banska uprava to-le poročilo:

Poslovanje in imovinsko stanje »Vzajemne pomoči«, registrovane pomožne blagajne v Ljubljani, Borštnikov trg št. 3, je kr. banska uprava po svojem uradniku in ob sodelovanju naprosenih strokovnjakov nenapovedano revidirala dne 5. do 9. t. m. Na uradni reviziji so se takoj početkom dogale velike nerednosti ter sem veled tega odobril predlog bankega uradnika, da se je že takoj prvi dan revizije, t. j. 5. t. m. začasno ustavilo zunanje in otranje poslovanje, dokler se ne doženejo vzroki in posledice dognanih nerednosti. V nadaljevanju uradne revizije se je brez odloga sklicala in vršila seja načelstva in nadzor-

stvenega odbora omenjene registr. pom. blagajne ter je kraljevska banska uprava tej in vsem nadaljnjim sejam blagajniške uprave prisostvovala po svojem z revizijo poverjenim uradnikom, da izposluje takojšnje sklepe, ki so za razčiščenje nerednosti, za ureditev knjigovodstva in poslovanja, predvsem pa za zaščito pravic in koristi članstva ter pomožne blagajne same nujno in neodložljivo potrebni. Seje uprave se nadaljujejo ter se bodo nadaljevale z vso vztrajnostjo ob navzočnosti in sodelovanju z revizijo poverjenega bankega uradnika vse dotlej, da se bo mogel sklicati izredni občni zbor, ki bo imel članstvu predložiti jasno sliko o položaju, dosedanjem poslovanju in o ukrepih, ki so se storili v varstvo blagajne in pravic članstva.

Do sedaj se je ukrenilo to-le:

Oni člani načelstva in ravnateljstva, ki so ali zakrivali ali vedoma niso preprečili nerednosti in nedopustnih dejanj, so se takoj izločili. Od uradovanja se je tudi izključilo osebe izmed zaposlenega uradnega staleža, ki po dognanih uradni reviziji in izvršenih naglih poizvedbah ne morejo uživati zaupanja nadzorstvene oblasti, ki se polno zaveda svoje dolžnosti, da brezpogojno, zaščiti pravice in koristi članstva. Ravnateljske poše vodi po sklepu načelstva pogodbeno nastavljeni g. Rudolf Vesel, upokojeni ravnatelj finančne blagajne v Ljubljani, ki ima nalogo, da z znatno zmanjšanim številom osebja in a podvojenim delom uredi velike poslovne zastanke, dožene višino vseh vplačil ter uredi knjigovodstvo, ki se ga izza 1. januarja 1931, torej nad 13 mesecev sploh vodilo ni. Članstvo naj se tedaj z ustreznimi in pisnimi vprašanji, kolikor smatra po tej uradni objavi za potrebno, obrača naravnost na novo vodstvo »Vzajemne pomoči«. Izdajanje in razpošiljanje članskega glasila »Gospodar« se je začasno ustavilo ter se članstvo s tem opozarja na uradne objave kr. banske uprave, ki bodo od časa do časa izhajale v vseh domačih dnevnikih. Razume se, da se je brez odloga in z vso intenzivnostjo ali v gotovini nazaj izterjalo ali pa če to do sedaj ni bilo še mogoče, z zemljiškimi knjižnicami in menicami zavarovalo neupravičeno ter samolastno in brez vednosti članstva prejele deloma ogromne nagrade. Poslovanje zaupnikov in zastopnikov »Vzajemne pomoči« se je začasno docela ustavilo ter vse članstvo in javnost prav posebno pozarja na to. — Dekler se poslova je ne uredi ter ne sklepa izredni občni zbor, ki se bo skušal čimprej sklicati, naj članstvo niti osebno niti s poštnimi nakaznicami ali s položnicami poštnoštečkovnega urada ne vplačuje vpisnin in članarin (mesečnih prispevkov), le-teh tudi ne po dvakratnem morda že prejetem opominu, ker se nastop neugodnih posledic, ki vsled neplačila članarine za člana nastopijo, s tem začasno uklanjajo. A tudi »Vzajemna pomoč« ne bo izplačevala zavarovanih vsot, dokler se razmere ne uredi ter tozadevno ne sklepa izredni občni zbor, kateremu se bodo predložila z zakonom popolnoma skladna nova pravila z zavarovalno-tehnično pravilnim zavarovalnim načrtom v posvetovanje in sklepanje. Neumestno je tedaj v pisnih ali sicer za sedaj grozili s tožbami »Vzajemni pomoči«, ker glede obvez in pravic iz zavarovalnih pogodb še nadalje velja izključna pristojnost izvoljenega razsodišča.

Končno se opozarja, da se je od poslovanja »Vzajemne pomoči« po sklepu načelstva popolnoma ločilo doedanjí skupno poslovanje registriranih združenj z o. z. imenoma »Jugoslovenski« in »Ljubljanski dom« in »Prva jugoslovenska kmetijska podpora družba« vse v Ljubljani. Interesenti le-teh naj se tedaj obračajo v vseh združenjih zadevah naravnost na načelstva imenovanih združenj.

Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani, dne 20. februarja 1932.

Ban: dr. Drago Marušič, a. r.

Belgrad, 20. febr. AA. Na vprašanja, ali se upokojenim namočencem drž. prometnih ustanov, članom njihovih rodbin, vdovam in otrokom umrlih namočencov drž. prometnih ustanov smejo izdati novi vločki za znižano režijsko vožnjo v novem letu, če stari vločki niso bili v redu vrnjeni ali vobče niso bili vrnjeni, je generalna direkcija drž. železnice izdala tole pojasnilo: Vse prej omenjene osebe, ki ne vrnejo starih vločkov v redu, ne morejo prejeti novih za prihodnje leto, če poprej ne plačajo pristojni direkciji 100 Din na račun oglasne takse po čl. 20. pravilnika št. 143; vločki pa se jim izdajo šele tedaj, ko oglas izide v »Službenih novinah prometnih ustanov«.

† V Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 22 je sročil, v starosti 66 let, mirno v Gospodu zaspala gospa Amalija Velkavrh, soproga vpok. strojevodje. Dan in ura pogreba bo objavljena v »Ponedeljskem Slovencu«. Blagi pokojnici svetila večna luč! Zalutujoči naše iskreno sožalje!

Slovenci v Franciji se postavijo

Tucquegnieux, 15. febr.

Zgodovina slovenske kolonije v Tucquegnieux je stara šele petdeset let. Ves čas pa je bila svojevrsna, peštra, zanimiva, včasih celo razburkana.

Iz raznih krajev in iz različnih razmer se je zbralo v Tucquegnieux okoli 400 Slovencev. Med 5000 prebivalci, med katerimi jih je vsaj 4000 tujcev, tvorimo Slovenci pičlo desetino tujerodnega prebivalstva. Vendar smo se znali tako uveljaviti, da je danes naše dobro ime veliko večje kakor naše število.

Težki časi, ki so pritisnili zadnje mesece tudi na Francijo, so razmeroma nas Slovence še najmanj zadeli. Res so bili, kakor vsem drugim, tudi naši zaslužki že ponovno znižani, zelo, preveč, tako da včasih komaj se krijejo nujne življenjske izdatke. V času najhujše zime, ko so odpustili in še odpustijo delavce domala vsa francoska podjetja, ko se jih je moralo vrniti v svoje domače kraje na deset tisoče Poljakov in Italijanov in na tisoče Jugoslovancev, ko sta oba rudnika v Tucquegnieux sama odpustila svoje delavstvo in praznovala in še praznujeta po en dan ali dva v tednu poleg nedelje, ko ni bilo nikjer mogoče dobiti prav nobenega dela in zaslužka, v tem času je vendar samo eden izmed obeh rudnikov na novo vzel v delo nad 50 naših ljudi, ki so drugod ostali brez posla in ki bi se morali sicer vrniti domov. Če že niso našli bogatih zaslužkov, kakor svoje čase, so se vsaj za silo preživili čez zimo in jim bo na spomlad lažje dobiti delo drugod.

Slovenci so sploh znani kot močni, sposobni in razumni delavci. Poleg tega pa jim je brez dvoma njihovo kulturno udejstvovanje pridobilo še posebno veljavo. Posebno njihovi nastopi tudi pred francosko javnostjo, ki jih je vedno prijazno sprejela. Samozavesten nastop delavskega zbora 40 pevcev in pevki je za naše razmere nekaj nezastisljivega, česar ne pomni krajevna zgodovina daleč naokrog. Ne Italijani ne Poljaki, ki so vsaj po desetkrat številnejši, ne premorejo kaj podobnega.

Take prireditve so zmogle doslej seveda samo naše kolonije v Aumetzu in deloma v Audun le Tiche in v Boulange, kjer so poštrenovalno delali in še delajo gg. župnik Kastelic in oba pevovodja Bišček in Kräner.

Naenkrat pa se je pojavil v naši doslej tako zapuščen koloniji nov delavec, gospod učitelj Jan-kovič, ki se zdi, da bo po svojih spretnostih prekosil vse druge. Ne še poldrug mesec, kar je prišel s svojo družinico, pa so nam njegovi pevci in igralci že pripravili redko prijeten večer v veliki dvorani hotela de la Gare. Zaigrali so nam Rem-čeve Užitkarje, v katerih je g. Jankovič sam odlično podal glavno vlogo. Če nas je užitekarska usoda stregnila, da smo jo strme gledali, nas je pa spet temeljito razvedril Vedež, pri katerem sta imela glavno besedo predsednik Hentek in gospa. Lepe so bile pevske točke. Zenskemu zboru se pozna, da so se domala vse njegove članice že vezbale pri raznih zborih, dočim se pevci še ne upajo prav na dan. Prav pohvalno pa moramo vseno omeniti g. kantinerja Edija, ki je ob spremljevanju ceter meho in z občutkom zapel nekaj samospevov.

Posebno so bili veseli Tikenčani tamburaškega zbora. Za enkrat jim je sicer moralo prirediti še nekaj Aumečanov na pomoč, prihodnjih bodo pa nemara že popolnoma samostojno nastopili. Saj so se nekateri že prav dobro izkazali. Razpolagajo pa tudi s prvovrstnimi sremskimi instrumenti, za oči lepimi in za uho rjetimi.

Kljub slabim časom je bila prireditev primer-no obiskana in tudi finančni uspeh je bil zadovoljiv. Tikenčani moramo biti res hvaležni g. Jan-koviču in vsem njegovim sodelavcem. Bog jih živi! Naj se kmalu spet oglasi in nas preseneti. Kakor lišimo, bo to povzročil celoten spored tudi v Aumetzu. Aumečanom svetujemo, naj se prireditve gotovo udeležijo, ne bo jim žal. Vsi skupaj pa bo-mo za naprej še bolj vedeli, da nam smisel za izo-brazbo in za kulturo ne bo samo v čast, marveč tudi v korist posamezniku, pa tudi naši slovenski skupnosti.

Vital Vodusek:

Nedeljske misli

Silna bogastva so skrita v cerkveni liturgiji. Vse premalo jih poznamo in odkrivamo. A zdi se mi, da v liturgiji ni ničesar lepšega, kot so njeni dnevi priprave, pričakovanja in hrepenenja. Kdor bi kdaj res z vsem srcem doživel njen advent, njen post, njene vigilije, onemu bi nedvomno tako do-živetje usmerjalo in urejalo vse življenje, čeprav bi potekalo sredi še tako vsakdanjega hrupa.

To so bila verska doživetja! Ljudje so živeli v cerkvi; to življenje jim je bilo prevo. Zato se je bogoslužje tudi tako močno razvijalo; verna sto-letja so gradila in ustvarjala. Naše stoletje pa cerk-venske liturgije niti ne razume več; kaj da bi na njej gradilo!

Da bi na primer sedaj kdo hotel s Cerkvijo ponavljati vsaj njene postne prošnje, ki jih je to-liko dan za dnem — že o njih bi se morala duša kar preroditi!

Tudi kvartni leden, ki ga danes kontujemo, je čudovito lep, dasi je v teku stoletij izgubil toliko prvotne ubranosti in prtega sijaja. Ga že rozu-memo?

Noč od sobote na nedeljo. Po najstrožjem postu so se vsi vrnili zbrali. V razseleljeni cerkvi, v konju kadila; na vseh ušneh veselje in pe-sen, v srcih ljubezen in vera. Vso noč so prebde-li v molitvah, morda lačni, morda čisto utrujeni od težkega dneva. A vendar jih napolnjevala samo res-na misel, ki odmeva iz današnjega Pavlova pi-sana: »To je volja božja, da se posvetite.« Pripra-vljeni so na žrtve, trpljenje, mučenje, smrt. Post jim je veselje, najnost, dasi jih njegova resnost in stro-gost skoro zmaguje. Kmalu bi prenehali, obupali.

Tedaj pa kakor čudež zapoje nad njimi Ma-tejevo evangelij — prei hip se nam zdi, kakor bi ne spadali za drugo postno, kvaterno nedeljo — o Je-zusovem spremenjenju. Velikonočna vizija. Jezus — Sonce in Luč. »Gospod, dobro je, da smo tukaj.« Čudovito videnje za lačne, trudne ljudi. A ne radi kristljive in prevare, ampak iz močne, žive vere v Kristusa, Močnega, ki je šel kot Zmagavec koro-štem in trpljenje v Veliko noč. To je treba doživeti!

Vsak je moral čutili, da je s Cerkvijo lažja pot v jutro in večer in v življenje.

Pravkar je izšla knjiga dr. Ciril Potočnik:

Dobri Pastir

III. zv. ter stane broširana 40 Din, vezana v polplatno 52 Din, v celo platno 64 Din, po pošti 2 Din več. Dobi se v prodajalni Ničman, Ljubljana.

'Slovenec' pred 50 leti

V četrtek, 16. februarja 1882.

Politični pregled: Z veseljem srcem moramo pohvaliti možno postopanje slovenskih poslancev v državnem zboru. Zdaj so namreč vnosili interpelirali pravosodnega ministra Pražaka zaradi slovenskega uradovanja pri sodništvu. Rado-vredni smo, ali si bo Wasser še upel upirati se mi-nistru, ako bo ta kaj storil za ravnopravnost našega jezika. Zdaj je položaj tak, da se Wasser, Gertscher, Leding in drugi taki uradniki po robu postavljajo tako nasproti slovenskemu ljudstvu, kakor minister-stvu. Ali bodo li močje res ugnali pravosodnega mi-nistra v kozji rog? — Iz koroškega »Mira« razvidi-mo, da se koroški Slovenci veselo vzbujajo. List je dobil na Koroškem nepriznane mnogo naročnikov. Ljudstvo je dremalo, dokler ni imelo buditeljev... Upati je, da koroški Slovenci ne bodo več zaspali... Če nas po krivmah še tako zmirlajo »bindisarje« ali pa »Krauer«, s tem prav nič ni opravičeno.

V torek, 21. februarja.

Domače novice: Nemški list kraj-skih nemških tiskarjev je uni dan napadel g. deželnega predsednika, češ da ga je Vestenec pro-sil, naj zaradi dogodkov litijskih zaukaže discipli-narno preiskavo, da pa ni dobil nobenega odgovora. G. deželni predsednik je postal listu povprek, ki ga je »Wochenblatt« objavil brez pristanka... Dee-reti se nam zdite čudne; preči predznanost nemšk-skega lista, ki tako trdovratno zapovirja svojo smoto, drugič pa potrpečljivost g. deželnega pre-dsednika, ki se mu pri običnih popravkih ni stloilo »Wochenblatt« poslati novega popravka, namesto reči izročiti državnemu pravdniku, da bi jo bil on popravljal.

Varujte Vašo kožo

s tem da uporabljate

NIVEA-CREME

pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne postane hrapava. Nadrgnite Vašo kožo vsak večer, preden greste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladostno napete, koža pa močna in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Nadrgnite pa tudi podnevi, preden odidete na prosto, lice in roke z Nivea-Creme. Ta krema namreč ne za-pusti nikak sijaj, ter Vam nudi oni sveži in mla-dostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam.

Najvišji učinek ali ceneje.

Nivea-Creme: Din 5.00—22.00

Jugosi. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Divja mačka v naših krajih

Pekre pri Mariboru.

Divja mačka se nahaja po celi Evropi, a je po-vsod zelo redka. V Skandinaviji in Rusiji jo nado-mestuje ris. Pri nas je tako redka, da jo dobim v nagačenje povprečno samo le vsakih deset let. Še te so bile dobljene po več ko 50 km narazen; ena s Planine na Spodnještajerskem, druga s Ti-rolskega (pred vojno), tretja s Pohorja in zadnja s Koroškega.

Divja mačka samotari skrito v gostih večjih gozdovih. Posebno ji ugajajo gozdovi, ki so ekalo-viti. Biva v votlih drevsih, jazbecinah in lističih luknjah, kjer ima tudi mlade, poleti pa kar na dre-vesih. Dasi jo je včasih tudi podnevi videti, lovi vendar največ ponoči. Svojemu plenu skoči na vrat, kakor ris, in mu pregrizne žile. Je tako krvoločna, da pomori več ko rabi. Ako pride v samotem kur-jek, pomori vse. Lovcem naredi mnogo škode; kjer gospodari divja mačka, je lovišče precej praz-no. Divja perutnina, kakor jerebi, fazani, ruševci in divji petelin ji gredo posebno v slast. Pa tudi vervece, zajci, srne in gamzi niso varni pred njo. Baje se loti tudi dehurja in celo kuno. Dvomim pa, če se loti tudi laice. V železih divjih mačk, ki sem jih že nagačil, sem našel perje divjega pete-lina, ostanke vervece, zajčje dlake in v zadnji s Koroškega, dlake gamza.

Omenjam, da je bila od onih, katere sem do-slej gačil, samo ona s Tirolskega ustreljena, vse druge so prišle v past. To je dokaz, kako težko je dobiti divjo mačko pred cev. Vloviš jo le bolj slu-čajno. Nastreljena je nevarna psu, pa tudi lovcu.

Cuvajmo krasote slovenske zemlje!

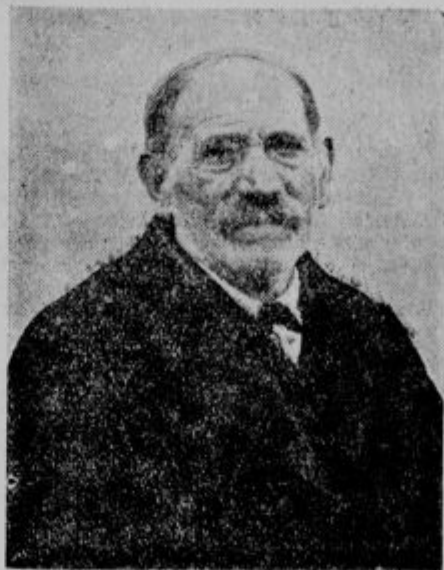
(Prošnja Društva za raziskovanje jam.)

Ribnica, 20. februarja.

Pičle pol ure od Koblarjev na Kočevskem ali 1 uro in pol iz Ribnice se pride do pobočja Črnega vrha na Mali gori, kjer se nahaja tako zvana ko-blarska jama. Ta jama je malo znana. Zanj vedo samo Kočevarji in nekateri Ribničani. Ni težko dostopna, pač pa skrita, da jo je težko najti.

Notranjost njena pa je prostrana, zlasti oboki takoj pri vходу so visoki do 20 m. Iz teh obokov visi nebroj krasnih kapnikov, ki so žalibog že pre-cej demolitirani. Občudovanje vzbujajo zlasti kak-e 4 m dolgi lestence. Takoj na drugi steni tvorijo kapniki piščali, orgle, razdeljene v dve omari. Malo na levo lije iz stopa čista voda in to tudi v največji suši. Voda je pitna in zelo mrzla. Pod to vodo je nekda-j bilo leseno korito, ki pa je danes popolnoma oka-menelo. Poleg tega korita je jama, v katero se voda izteka in tvori malo jezercje kakih dveh kvadratnih metrov. Pod tem jezerom se nahaja navpična okro-gla jama, globoka kakih 7 do 8 metrov. Krasote te jame se ne dajo kar tako popisati. Bodi omenjena še mala vdolbina, ki je napolnjena z vodo in kras-no pregrajena po okamenelih črtah, kakor da bi človek imel zemljepisno karto pred seboj. Težko dostopna je v najnotranjši jami. Treba se je plaziti posevno v notranjost čez nekaj klanec. Ob svitu dobre luči se posvetijo sivorjave stene, kakor z mahom poraščene. Na sredi pa stojijo širje krasni stebri, kakor iz svetlorjavega mramorja. Visoki so nekaj nad en meter in držijo obok jame.

Utnerjev Jurij v Saleku

Salek, 17. februarja.

Osem križev že ima, pa je še vedno mežnar in ministrant, Jurij Strapnik, kateremu pravijo po domače Utnerjev Jurij v Saleku, obhaja 52 let-nico svojega službovanja za mežnarja in ministran-ta. Komaj se premika sem in tje radi oslabeleli nog, toda v cerkveni stolp še vedno hodi ob sobo-tah zvonit in oznanjat Gospodov dan.

Jura je bil rojen 27. marca 1854. Obhajal bo meseca marca 79. leto. Službo mežnarja je prevzel

gove posledice. Kdaj bo boljše, ne vemo, upanje imamo in borbo je treba začeti.

Treznostni kongres zbujajo te dni v Ljublja-ni. Stevilni in zavedni vinčarji bi se ga radi ude-ležili, pa se ne moremo. Kot najbolj prizadeti po alkoholizmu, vse udeležence tega kongresa prav priradno pozdravljamo! Ta treznostni kongres bode tudi obtožnica naših stranskih in nemoralnih raz-mer zoper tiste, ki s sredstvom alkohola uničujejo

zato naj ta ne šteti z drugim strelom.

Podobna je domači sivi mački, a se vendar od nje zelo razlikuje. Je mnogo večja in doseže maček celo težo čez 10 kg. Zadnja divja mačka (samica), ki je prišla v past v lovišču g. grofa Thur-na v Črni na Koroškem in je last g. Tscheligija, pivovarnarja v Mariboru, je dolga brez repa čez 60 cm, a rep sam le 35 cm; torej skoraj polovico manj ko trup. Tehtala je čez 5 kg. Glavni znak divje mačke je rep, ki je razmeroma krajši in bolj košat, ko pri domači mački, ki ima 3 do 4 črne obroče in končaje vedno s črno konico. Je tudi mnogo večja, po hrbitu ima črn trak; ima meeno rdeč smrček, vedno črne ustnice s ščetinastimi do 10 cm dolgimi črnimi in belimi brkami ter črni-mi podplati. Baje so tudi čreva za tretjino krajša, kakor pri domači mački, o čemer se pa še sam ni-sem prepričal, ker sem že itak imel pri slačenju dovolj zopnega duha.

Kolikor mi je znano, imajo na severnem Po-horju v teku 50 let vlovljenih divjih mačk nagače-ne sledeči gg. veleposestniki: Švajger po domače Bezjak in Franc Pajtlar, pd. Kosjak pri Sv. Lo-vecu, Ed. Sernc, pd. Marolt na Smolniku in Vik-tor Glaser v Rušah. Pod Košenjakom, torej na le-vem bregu Drave, ima tako zver g. Franc Janež na Gornji Gortini. Pred 4 leti so ustrelili na Vurmatu, to je blizu Ožbald na Kozjaku na Glavnem lovu mačka, težkega 5.80 kg.

Prosil bi tudi druge preparatorje in lovce, da bi se oglašali k temu članku, da bi se bolje ugo-tovila razširjenost te naše redke zveri. — Josip Pajtlar, preparator, Pekre pri Mariboru.

Nešteto krasot je v tej jami, toda žalibog, našli ljudje ne znajo ceniti krasot našega podzemlja. — Kakor že omenjeno, so lepi kapniki s kamenjem in sekirami obditi. Izletniki si jemljejo kapnike s se-boj v spomin. Nekdo si je hotel celo omenene štiri stebre prisvojiti, da bi jih uporabil za podlago svo-jemu skednju! Oblasti, zlasti glavarstvo in župan-stvo, bi se morale zavzeti za to, da bi se prepre-čilo demolitiranje naših naravnih lepot, v šolah pa naj bi se mladina poučevala, kaj so vredne kra-sote, ki jih je božja narava ustvarjala tisoletja, ljudje pa jih v par minutah uničijo, ne da bi sami kaj imeli od tega. Kapnik se na omari praši, po-tem pa zavre, dočim bi lepo čuvana jama nesla ljudem dobiček, saj bi jo hodili gledat tujci. Na Čehoslovaskem se jame čuvajo kot največji zaklad, pri nas pa se nihče ne briga zanje, dasi obstoja Društvo za varstvo podzemskih jam. — Pozivamo društvo, naj stori primerne korake, da se bodo naše podzemске lepote zaščitile, ljudstvo, zlasti mladi-na, pa naj jih čuva kot največji zaklad slovenske zemlje, saj cel svet nima takih podzemskih čude-s kot jih ima naša dežela!

Ribniške gore so polne jam, od katerih pa ve-čina ni preiskana. Opozarjamo zlasti na jami pri Makoši in v Otavah pa ob vlivu Tentere. Otavška jama je zasuta in nedostopna; tudi Ziglova bi po-kazala bajna čudeša, če bi jo društvo preiskalo. Je res, da sami najmanj cenimo svoje!

leta 1878 in jo opravlja še danes. Pač redki so možje, ki bi se v taki starosti opravičali službo mežnarja! Kdor pride ob nedeljah ali delavnikih k sv. maši v Salek, bo vedno opazil Jurija, starega možaka, za ministranta.

Vreden je še več pohvale za njegovo dobro delo v cerkvi in izven cerkve. Saj je v teku 52 let pač mnogo ljudi zapustilo ta trnjevi svet in se pre-selilo v večnost. Vse je na potu Jurij spremljal z zvonomem.

Kdor ga ne pozna osebno, ga lahko vidi na sliki v »Slovenec« in si sliko pridržji, saj je po njegovi izjavi prvi slikan. Čudil se je, ko ga je fotograf slikal, pa me je vprašal, čemu bo foto-grfija. Povedal sem mu, da ga bomo dali v »Slo-venec«, iz katerega bodo razvideli njegovo požr-tvovalnost in delo za cerkev.

Castitamo mu in želimo, da bi še več let zrad-vil v vesel opravljal službo mežnarja, katero sam pravi da rad opravlja. Za vse, kar je že storil za cerkev, naj mu Bog obilo poplača!

Slovenska Bistrica

Naše gasilno društvo si je naročilo Fordov avto, pri mariborskih šolskih sestrah pa zastavo. Avto in zastava bosta blagoslovljena v začetku junja, ko bo gasilno društvo praznovalo svojo 60 letnico.

Kat. prosvetno društvo ima danes pop. ob 3 svoj občni zbor v mali dvorani okrajne hranilnice. Na obnem zboru bo govoril urednik dr. Vatovec iz Maribora.

Zadružni gospodarski tečaj, ki ga je priredil mariborski oddelke Zadrzne zveze v Ljubljani, i eprav dobro uspel. Udeležilo se ga je nad 120 mož iz vseh okoliških krajev. Predavala sta nad-revizor Pušenjak in inž. Ferlic. V debati so se pridno oglašali tudi naši kmetje in povedali te-žave, ki jih tajejo v današnjih hudih časih.

srečo svojega bližnjega, da tako na njegovi bedi lažje sami vztrajajo. Naša zahteva je kratka in od-ločna: Dajte nam kruha namesto alkohola! Vino-gradništvo omejiti, vinčarjem pa prepustiti več zemlje, ali pa dati večji dnevni zaslužek, da si kupimo kruha tam, kjer je ta na prodaj! Hočemo človeka dostojno življenje, resničnost in treznost! Odklanjamo prevaro alkoholizma od vsakogar! Živel kongres treznosti!

Zadnja poročila:

Kitajci obkolili japonsko brigado

Strašni boji pri Sanghaju - Kitajci odločno nastopajo

London, 20. febr. tg. Bitka za Sanghaj med Kitajci in Japonci se nadaljuje. Dočim so Kitajci zjutraj neomajno vztrajali proti napadam japonskih čet, letal in tankov in Japonci niso mogli prodreti nikamor, so popoldne Japonci zasedli Cijangvang. Japonski general Ujeda je svoj glavni stan prenestil v futansko vseučilišče pred vasio Cijangvang in so japonske čete prodrele 5 milj daleč. Vas gori, v njej pa je še vedno videti kitajske zastave. Za Čapej se bje huda artiljerijska bitka.

London, 20. febr. tg. Kitajska artiljerija odločno odgovarja japonskemu ognju. Kitajska muničjska zaloga v Čapeju je eksplodirala. Velik del Čapeja gori. Japonska letala so metala bombe na

glavni kitajski stan. Mnogo izstrelkov je eksplodiralo v mednarodnem delu mesta. Vas Kjangkvang, ki so jo zasedli Japonci, je kmalu zopet prišla nazaj v kitajsko last.

Okoli 11 so začeli pripravljati Japonci napad infanterije na Kjangkvang in Čapej. Čete 19. kitajske armade se skupno s telesno gardo Cangkaška obupno borijo za pozicije pri Kjangkvangu. Ob 4.32 (9.52 evropskega časa) se poroča, da so Kitajci obkolili japonsko brigado v Kjangkvangšenu. Japonski general Ujeda je dirigiral tjakaj nove japonske oddelke. Japonci so zasedli Kjangkvangšen. Na obeh straneh so imeli ogromne izgube.

Pred Tardieujevo vlado

Pariz, 20. febr. tg. Ob 11 ponoči še ni bilo gotovo, ali bo Tardieu sestavil ministrsko listo. Pričakuje pa se sestava kabineta vsak čas. Čuje se, da se bo Laval v novi vladi zadovoljil s tehničnim portfeljem, ravno tako, kakor je Tardieu sam bil v prvem Lavalovem kabinetu kmetijski minister. Tudi še ni gotovo, ali bo Tardieu pridržal zase zunanje ali vojno ministrstvo. Za notranjega ministra je določen Pietri. Paul Boncour še ni prišel v Pariz. Republikanska demokratska unija se je na današnji seji sklenjeno izjavila za Tardieujevo vlado.

Pariz, 20. febr. AA. Danes je v latinskem okrožju ponovno prišlo do študentovskih demon-

stracij proti senatu. Policija je posredovala in potisnila študente v momparnaško okrožje. Izvršila je tudi več aretacij.

Republikanska zmaga na Irskem

London, 20. febr. tg. Po dosedanjih rezultatih je dobil de Valera 63 mandatov, delavska stranka 7, vladna stranka 49 in neodvisna stranka 17.

Smučarski dnevi v Mariboru

Velika udeležba tekmovalcev - Zmagovalec prvega dne Smolej Fr. Danes bodo tekme v skokih

Maribor, 20. februarja. Maribor si je hotel letos poiskati zadoščenje za prelozene tekme za državno prvenstvo, ki so se vršile v Kranjski gori. Tekmovanja za prvenstvo Maribora, katera je organizirala mariborska zimskosportna podzveza, so po velikem interesu, katerega je pokazala celokupna naša javnost, deloma nadomestila veliko izgubo, nastalo radi prestativitev tekem v Kranjsko goro. Prireditelji so imeli to pot srečo. Kakor nalašč je zapadel za tekme sneg ter tako omogočil to velikopotezno in vzorno organizirano prireditve, ki je opravičila sloves Maribora ter je za sportno propagandne kakor tudi za tujsko prometne interese našega mesta največjega pomena.

Mariborska zimskosportna podzveza je umela zainteresirati za tekme naše najboljše klube, ki so poslali v Maribor svoje prvake ter tako dokazali, da se zavedajo velikega pomena mariborskih prireditelj. Tudi inozemstvo je pokazalo dokaj interesa, vendar so bili tekmovalci, ki so se udeležili državnega prvenstva, zadržani ter sta se sobotnega 18km teka udeležila le Keglewitš iz Gradca in Nemec Walter Bergner, ki pa je startal za ISSK Maribor. Mariborska javnost je pokazala za prizadevanja zimskosportne podzveze polno razumevanje ter je sodelovala pri celokupni organizaciji. Mariborska občina, gospodarske organizacije kakor tudi privatniki so podarili številna in dragocena darila, kakor jih nudi malokatero tekmovalstvo. Tekmovalci so po veliki večini dospeli v Maribor že včeraj. Nastanili so se po večini v hotelu »Orel«, kjer se je vršil zdravniški pregled vseh prijavljenih udeležencev tekme, zvečer pa jim je priredila zimskosportna podzveza prijateljski večer. Danes zjutraj so že ob prvem svitu prišli na teren funkcijonarji, ki so progo markirali, od 7 dalje pa so jeli prevažati mestni avtobusi tekmovalce in številne zastopnike oblasti in občinstva na Tezno do gostilne Achtig, kjer je bil glavni štab vodstva tekem ter obnem start in cilj. Zbrali so se poleg vodstva zastopniki posameznih oblastev, polkovnik Radovanovič, magistratni svetnik Rodošek in sreski načelnik Mahar.

Nove redukcije delavstva v hoški impregnirnici

Maribor, 20. februarja. Rüdigerjeva tovarna in impregnirnica železnih pragov in brzojavnih drogov v Hočah pri Mariboru je ponovno omejila svoj obrat ter odpustila zopet nadaljnjih 25 delavcev iz službe. Skupno je ta tovarna odpustila v kratkem razdobju 105 delavcev. Občutno so prizadeti okoljanci iz Hoč, ki so bili povečini zaposleni v tej tovarni.

Usodno sovraštvo med sosedoma

Mariborski veliki senat se je danes bavil z žalostnim slučajem usodnega sovraštva med sosedmi, ki se je končalo s tragično smrtjo enega in s težko poškodbo drugega. Zagovarjal se je 50letni posestnik Franc Meško iz Muretinca, kateremu očita obtožnica, da je usmrtil z vbodiljem v srce svojega sosedu, posestnika Alojza Streleca. Med obtožencem in njegovim pokojno žrtvijo je vladalo kakor navaja obtožnica, že delj časa hudo sovraštvo, katerega je še razpalilo dejstvo, da je dolžil obtoženi pokojnega tatvine, češ, da mu je kradel pred dvema letoma začimbo. — Čestokrat je prišlo med obema do prepiranja in tudi do nevarnosti, da se dejansko zgrabiata. Tako je nekoč preganjal obtožene Streleca s kamnom v roki po vasi, drugokrat pa je zopet Strelec napadel Meška s sekuro, da se mu je komaj umaknil v svojo hišo, po kateri je nato Strelec razbijal s sekuro. Dogodilo se je to dne 7. novembra proti večeru. Od obtožencevega doma je odšel pokojni Strelec domov ter se vlegel k postelji. Kmalu pa je prišel za njim Meško ter ga izval iz hiše na prosto. Tu ga je napadel z nožem ter mu zadel več ran, od teh eno smrtno v srce. Strelec je obležal mrtev ter so ga našli šele naslednjega jutra, v sami spodnji obleki ležati poleg vogala svojega doma. Umora je bil takoj osumljen obdolženec. Zagovarjal pa se je s pijanostjo in silobranom, ker da je Strelec mahal proti njemu z nekim predmetom.

Obtoženec je bil obsojen na osem let robije in trajno izgubo častnih pravic.

□ Sprememba voznega reda. Z današnjim dnem je vozni red Liningerjevega avtobusnega podjetja na progi Maribor-Ptuj izpremenjen. Več glej v glasnem delu.

□ Povečani in prenovljeni trgovski prostori. Ugledni tukajšnji trgovec Karol Jančič ima sedaj svojo trgovino v povečanih in lepo prenovljenih prostorih v isti hiši kakor doslej na Aleksandrovi cesti 11. Več glej v glasnem delu lista.

Celje

□ Smrtna kosa. Včeraj zjutraj je umrla na Zg. Hudinji v starosti 85 let zasebnica Terezija Belakova. — Isti dan je umrla na Zg. Hudinji enoletni Jožef Golej, sin tovarniškega delavca. — V Gaberju je umrla dveletna slikarjeva hčerka Stefašina Zdobkova. — V javni bolnišnici je umrla dveletna Albertina Streicherjeva, hčerka progovnega delavca v Tremerjih. Rajnim blag spomin, žalujemo pa naše sožalje!

□ Kmečki oderuh pred sodiščem. V jeseni 1930 je posestnik Straus v Brdcah pri Dobrni pogorel. Pri požaru mu je poginila tudi vsa živina. Takrat je ponudil Strausu posestnik Pogorevec Matevž iz Sočke v nakup junca. Straus ni imel pojma, kakšne so cene živini. To nevednost je izrabil Pogorevec in mu prodal junca, ki ni bil po izjavah pri vredne več od 1000 Din, za celih 2250 Din. Straus je v kratkem času odplačal 2200 Din. Nepridržano pa dobi opomin od odvetnika za 1790 Din, čeprav je bil Pogorevcu dolžan še 50 Din. V strahu, posebno, ker so mu sosedje pravili, da je boljše, da plača, kakor da se spusti v pravdo, ker bo moral plačati, ker Pogorevcu nimajo kaj vzeti, je prodal junca za 700 Din in izplačal Pogorevcu 600 Din, nato pa zadevo ovačil orožnikom. V petek 19. februarja se je vršila pred okrožnim sodiščem razprava zoper Pogorevca zaradi prestopka oduševstva po § 357. Razpravo je vodil sodnik Radej, obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Požar, branil pa je obtoženca dr. Rajh, zasebnega udeleženca pa je zastopal dr. Božič. Državni tožilec je poudarjal, da je izviralo dejanje obtožence iz pohlepa po denarju in je zato predlagal, naj se obsodi na visoko denarno kazen. Sodnik je obsodil Pogorevca v smislu obtožnice na 4 mesece strogega zapora, na 2400 Din globe, odnosno 40 dni zapora, na odškodnino zasebnemu udeležencu 500 Din (glede ostale terjatve ga je zavrnil na pol sive line pravde), na plačilo stroškov in na dveletno izobilo častnih pravic.

Doli s cenami nogavic!

Da moremo prilagoditi cene kupni moči konzumenta ne samo v obutvi, ampak tudi v nogavicah, smo zaključili pri domačih tvornicah velike količine moških, ženskih in otroških nogavic. S tem odstranjujemo nezaposlenost in znižujemo cene:

ženske svilene nogavice v vseh modnih barvah, stale so preje Din 49- sedaj Din 35-

ženske flon nogavice, naša znana vrsta, stala je prej Din 25- sedaj Din 19-

ženske flon nogavice, ki so stale preje Din 15- sedaj Din 9-

otroške nogavice iz sukanca čez kolena po velikosti Din 8-, 10- 12-

moške svilene nogavice v vseh modnih barvah stale so preje Din 25- sedaj Din 15-

moške nogavice iz sukanca v vseh modnih desenh stale so preje D 15- sedaj Din 10-

moške nogavice močnejše stale so preje Din 10- sedaj Din 7-

Otroške soknice po velikosti Din 7- in Din 9-

Želimo našim odjemalcem nuditi najdovršnejšo postrežbo ne samo v obutvi ampak tudi v nogavicah. Kupujte naše nogavice, dobre so in poceni.

flata

Ljubljana

Kaj bo danes

Drama: Ob 15: »Arsene Lupine. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Zdravnik na razpotju. Izven. Znižane cene.

Opera: Ob 15: »Viktorija in njen huzar. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Seviljski brivce. Izven. Znižane cene.

Union: Ob 9: Treznostni kongres. Rokodelski dom: Ob 20: »Razvalina življenja. Kino Kodelfevo: Ob pol 4: »Vitez Kalifornije (Tom Mix). Ob pol 6 in 8: »Hadži Murat (Ivan Možuhin).

Šišenska prosveta: Ob 20: Drama »Veste. Kino Ljubljanski dvor: Ob 11: Koncert na orglice.

Nočno službo imata lekarni: Mr. Sušnik, Marjin trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Kaj bo jutri?

Drama: »Zapravljevec. Red C. Filharmonija: Koncert slovenskega vokalnega kvinteta. Ob 20.

Kino Kodelfevo: Ob 8: »Hadži Murat (Ivan Možuhin).

Nočno službo imata lekarni: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

□ »Razvalina življenja«. To učinkovito dramo iz našega kmetijskega življenja, ki je delo priznanega slovenskega pisatelja Fr. Finžgarja, uprizorili ljudski oder drevi ob 8 v Rokodelskem domu. Zanimanje za to uprizoritev, ki se vrši ob priliki današnjega treznostnega kongresa, je veliko. Zato opozarjamo vse obiskovalce, da si preskrbe vstopnice že v predprodaji od 10—12 dop. in od 5 popoldne dalje v Rokodelskem domu, Komenskega ul. 12, I. nadstropje.

□ Vaja »Ljubljane« jutri ob 20 v dvorani Akademске doma.

□ Vokalni koncert Slovenskega vokalnega kvinteta bo v ponedeljek, dne 22. t. m. v Filharmonični dvorani. Slovenski vokalni kvintet je pri nas že splošno znan in priznan kot izvrsten pevski faktor. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

□ Vojaški obvezniki, ki stanujejo v Ljubljani in so v Ljubljano pristojni, naj tako od dajo svoje vojaške knjižice v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št 7-I., soba št. 4, da se jim vpiše razpored. Kdor svoje izkaznice do konca tega meseca ne bo oddal, bo obično kaznovan po voj. kazenskem zakonu. Obenem pa se opozarjajo vsi v Ljubljani bivaajoči obvezniki od 18 do 50 leta starosti, neglede na njihovo pristojnost, da morajo imeti svoje bivališče prijavljeno tudi v mestnem vojaškem uradu in ne samo na policiji, ter da morajo imeti svojo vojaško zglašitev potrjeno v voj. knjižicah ali drugih listinah, sicer bodo kaznovani po voj. kazenskem zakonu. Vojaški obvezniki so vsi moški od 18 do 50 leta starosti in sicer tako tisti, ki so dolžni osebno služiti vojake, kakor tudi tisti, ki so radi svoje nesposobnosti dolžni plačevati vojnično (vojaško takso). Vsi morajo biti vojaško zglašeni.

□ Predavanje v Rokodelskem domu. V sredo, dne 24. t. m. bo predaval v dvorani Rokodelskega doma gospod stolni vikar Alojzij Košmerlj o »Pokristjanjenju evropskih narodov«. Predavanje bodo pojasnjevali množične sliko. Pričetek je točno ob 8 zvečer.

□ Kemično čisti obleke šimene, Kolodvorska ulica 8.

□ Sentspetersko prosvetno društvo sporoča svojim članom, da bo v ponedeljek zvečer ob 8 predavanje gosp. prof. dr. Capudra. Vstop prost.

□ Strokovna zveza privatnih in trgovskih nameščenecv za Jugoslavijo ima predavanje o zelo važnih aktualnih vprašanjih nameščenecv in sicer 25. t. m. ob 8 zvečer v Delavski zbornici (mala dvorana, vis-a-vis knjižnice). Tema: Novi obrtni zakon s posebnim ozirom na pravice in dolžnosti nameščenecv. 2. Starostno in invalidno zavarovanje nameščenecv v zvezi z novim osnutkom pokojninskega zavarovanja za nameščenice in trgovske sodelavce. Vabljeni vsi nameščenici in zainteresiranci. — Odbor.

□ Cankarjeve »Hlapec« ponovi srednješolska organizacija »Zar« na državni klasični gimnaziji v Ljubljani, na splošno željo občinstva, ki pri premieri ni moglo dobiti prostora. Že prva vpriporitev je imela velik uspeh, brez dvoma pa bo imela repriza še večjega. Od predstave do predstave se nam kažejo Cankarjeve vrednote, ki so neizčrpne — vedno odkrijemo kaj novega, nam nepoznanega. Repriza bo po znižanih dramskih cenah. Občinstvo opozarjamo, naj si vstopnice zagotovi v predprodaji pri dnevi blagajni v operi. Repriza bo dne 23. t. m. ob 8 zvečer.

□ »Svoboda« in »Zarja« prirediti v sredo, dne 24. februarja 1932 ob 20 v dvorani Delavske zbornice VIII. delavski prosvetni večer. Spored je bogat in lep in bo ta večer eden dosedaj najlepših prosvetnih večerov. — Sodelujejo: Delavska godba »Zarja«, konservatoristi: Drago Burger, Drago Zagar, Božena Saplja, Anica Seberjeva, Bojan Adamič, koncertna pevka Frankovska-Vukova, govorniki zbor Del. odra »Svoboda«. Na sporedu sta dve skladbi od mladega skladatelja Jos. Grbea: »Zelja« in »Ljubim Te«, ki se pojeta ta večer prvič. Pisatelj Angelo Cerkvenik pa bo predaval o temi: Na razpotju dveh kultur. Prosvetni večer se bo oddajal tudi po radiu. Vstopnine ni.

□ Vlom v trdko »Jugomaterial« pred pojasnitvijo. Dne 30. januarja je bilo, kakor smo že takrat poročali, vlomljeno v prostore trdko »Jugomaterial« na Dunajski cesti. Neznani vlomilci so se med opoldanskim odmorom splazili s pomočjo ponarejenih ključev in vitrihov v trgovino in odnesli ročno blagajno s približno 7000 Din gotovine. Policija se je zelo trudila, da bi dognala kakšno sled za vlomilci, dolgo pa se ji to ni hotelo posrečiti. Zadnje dni pa je zvedela, da se je tedaj okoli poslovnih lokalov te trdko potikal neki Miha P., doma iz Trsta. P. živi sedaj brez dela in brez pravega zaslužka v Ljubljani. Obenem pa je policija dognala, da je prišel P. s svojim prijateljem P. B. takoj drugi dan po vlovu k nekemu krojaču v Florijanski ulici in naročil zase in za B. novi obleki ter plačal 1000 Din are, teden dni kasneje, ko sta bili obleki že izgotovljeni, pa je plačal še 900 Din. Krojač je pri konfrontiranju s vso gotovostjo spoznal B. in P., čeprav sta oba odločno tajila, da bi bila kdaj pri tem krojaču. Pri hišni preiskavi pri B. je policija našla v drvarnici več obleke in perila, ki je najbrže ukradeno. Ob odločno tajila, da bi vlomila v »Jugomaterial«, vendar jima to ne bo dosti pomagalo. Ob sta že izročena sodišču.

□ Ni vse zlato, kar se sveči! Tudi mleko, pa naj izgleda še tako dobro in čisto, je lahko onesnaženo. Garantirano čisto, zdravo in brez prekuhavanja užito Bio-mleko pa Vam dobavijo v zaprtih steklenicah Osrednje mlekarne. Dostava na dom. Telefon 2446.

Dnevna kronika

Usak »Slovenec« navočinik je varovan na slučaj smrtne nesreče za 10.000 Din, zato je vplasil lastno karisto, da imate navočinik vedno plačano v papirju. »SLOVENE«

Koledar

Nedelja, 21. februarja (2 postna nedelja): Feliks, škof; Irena (Miroslava), devica.
Ponedeljek, 22. februarja: Sv. Petra stol v Antiohiji; Marijeta Kortonska, spokornica.
Ščip ob 3.07. Herschel napoveduje sneg in viharo vreme.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl g. Vido Bratovž, trgovski zastopnik. Blag mu spomin! Zaljučnim naše sožalje!

† V Dravogradu je umrl dne 18. t. m. g. Ivan Pernat, oče restavraterja Antona Pernata na Meži, po dolgem, hudem trpljenju. Rajni je bil star lovec, povsod zelo priljubljen. Naj počiva v miru! Zaljučnim preostalim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Diplomirali so dne 18. t. m. na juridični fakulteti v Ljubljani: gg. Niko Lenčič iz Skofje Loče, Ratta Pleskovič iz Trbovelj, Ela Zupanc iz Ljubljane in Skrt Vojko iz Radovljice.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje v Salezijanskem mladinskem domu na Kodeljevem. V zavodu bodo letos trojne duhovne vaje. Prve bodo za žene in dekleta. Prične se prihodnji četrtek ob pol 8 zvečer. Vodil jih bo salezijanec g. A. Luskar. V petek in soboto bo jutraj ob 5 sv. maša, ob pol 6 pridiga, ob 6 druga sv. maša, zvečer ob pol 8 govor, litanije in blagoslov. Zaključek bo v nedeljo ob pol 7 jutraj. V soboto zvečer in v nedeljo jutraj bo poskrbljeno za zadostno število spovednikov. — Druge duhovne vaje bodo izključno samo za moške. Prične se v četrtek 10. marca in zaključijo na Tihu nedeljo. — Tretje bodo samo za mladeniče. Pričetek v sredo 16. marca, zaključek na praznik sv. Jožefa.

Petelin - morilec

Ruše, 20. februarja.

O tragični smrti dvehletnega deteta gre te dni govorica v Rušah pri Mariboru. Slučaj je nekaj posebnega, ker se najbrže še nikoli ni pripetilo, da bi petelin usmrtil človeka. V Bistrici pri Rušah pa je povzročil hudi Lipnikov petelin smrt dvehletnega domačega sinčka. Petelin je bil znan kot huda žival in pred dnevi se je na domačem dvorišču spril na dvehletnega fantka, ki se je igral na solne. Srdito se je zaletaval v otroka, ki se je obupno boril s slabotnimi ročicami pred hudo živaljo ter klical jokaje na pomoč. Petelinu se je posrečilo fantka parkrat s kljunom močno kavsniti po obrazu ter ga okrampati s svojimi ostrimi ostrogami. Ko so petelina odgnali ter dečku oprali skavnsani in okrvavljeni obrazek, je bilo vse dobro in nihče ni mislil, da bo imel boj med petelinom in otrokom usodne posledice za fantka. Petelinov kljun in kremplji so bili onesnaženi zaradi brskanja po gnoju in so se rane otroku zastrupile. Otrok je kmalu prišel po vsej glavi nenavadno hitro otekati in v kratkem se je razstrupljenje krvi tako razvil, da ga ni mogla več rešiti nobena zdravniška pomoč in je dete v budih bolečinah umrlo.

Ostale vesti

— K današnjemu Radio-programu: Opozorjamo na koncert znamenitega čelista-virtuozna Enrica Mainardi-ja, ki ga p. enašamo iz Zagreba od 20.45 do 21.45. Med drugimi so na p. ogramu: Grazioli: Adagio; Rovel: Sonata g-dur; Bach: Prelude, Sarabande, Gigue; Debussy: Poésie. — Ob 22 sledi evropski koncert iz Londona: Koncert dirigira dr. Adrian Cedric Boulta. Zastopani so tile skladatelji: Holst Gustav Theodore (r. 1874), (Fugirana uvertura); John Ireland (r. 1879), (Klavirski koncert); Delius Frederik (r. 1863), Pot v raj in Elgar Sir Eduard (Enigma variacije).

— Vse pevovodje in organiziste, ki mislijo pristopiti zboru organizistov in pevovodij Prosv. zveze, prosimo, naj se prijavijo vsaj do 15. marca, če se se niso prijavili, ker bomo potem razposlali prijavljenim potrebna navodila in note. Pev. tečaj se bo vršil zopet med počitnicami v Ljubljani, za organiziste iz bivše Stajerske pa splošen tečaj v Celju. Odbor Pevske zveze.

— V Službenem listu kraljevske banke dravske banovine št. 14. od 20. februarja t. l. je objavljena »Uredba o pooblastitvi za izvrševanje javnih geodetsko-geometrijskih poslov in o pogojih za pridobitev pooblastitve« dalje »Odločba o zdravljenju drž. uslužbenec in vpokojencev in javnih bolnišnicah«. Odredba fin. ministrstva o blag. in trezorskem razdelku oddelka za drž. računovodstvo in proračun. »Izprememba pravilnika o kovanju zlatnikov«. »Razpisa« — uvozno ocarinjanje lepenke iz papirja — izprememba točke 1. navodila C za uporabljanje odredb iz trgovinske pogodbe z Avstrijo. »Zamenjava kovin. drobiža«. »Cestna obveznost lastnikov novo postavljenih zgradb«. »Telefonski promet med Jugoslavijo in Bolgarsko«. »Tarifno obvestilo o vkladanju vžgalice«. »Ratifikacija konvencije o uporabi nedeljskega počitka v industrijskih podjetjih po Švedski«. »Priloge k vodilni Luksemburske konvenciji o zaščiti avtorske pravice«. »Pristop Grške konvenciji za zaščito literarnih in umetniških del«. »Objave o pobarvanju občinskih trošarin v letu 1932«.

— Razpis književnih nagrad. Mladinska matica misli izdati za Miklavža v izredni publikaciji knjigo za najmlajše šolske otroke in razpisuje zato dve nagradi, prvo v znesku 2000, drugo pa 1000 Din za dvoje najboljših del. Po obsegu naj delo ne presega štirih tiskanih pol formata izrednih Matičnih

publikacij. Snov poljubna. Delo je lahko literarno ali slikarsko, pisano v prozi ali v verzih, glavno je, da je umetniško, ki bo primerna Miklavžev dar za otroke od šestih do devetih let. Nagradjeni deli dobijo tudi običajen honorar. Rokopise naj pošljejo pisatelji, oziroma slikarji pod geslom, s katerim naj bo opremljena tudi zaprta kuverta z avtorjevim naslovom. Manuskripte sprejema do dne 1. avgusta tajništvo Mladinske matice, Ljubljana, Franciskanska ulica 6. Tam dobe pisatelji tudi podrobnejša pojasnila. — Odbor Mladinske matice.

— Dr. Jos. Turk, Cerkvena zgodovina, je izšla in se dobiva v Misijonski tiskarni (Domžale). Cena 100 Din.

— Karitas v Avstriji. Iz »Caritas-Handbuch für Österreich« povzemamo, da so v Avstriji koncu leta 1927 osnovali posmrtno zavarovanje »Karitas«, ki je zgrajeno na zavarovalno tehnični podlagi, kot pododdelek velike Avstrijske zavarovalnice. Mesečno ima »Karitas« povprečno 10.000 novih članov. Ta »Karitas« ima prav iste cene in ugodnosti, kot jih ima naša »Karitas« (pododdelek Vzajemne zavarovalnice), ki je bila osnovana v jeseni leta 1931 in ki ima svoj lokal v Ljubljani v palači Vzajemne zavarovalnice.

Kaj moramo vedeti o čokoladi

Nekaj, o čemer je naše občinstvo še premalo poučeno, je to, da ne zna razlikovati med kuhinjsko in dezertno čokolado in čokoladno pomako.

Kuhinjska čokolada je izdelana iz cenejših surovin na enostaven način. Rabimo jo v prvi vrsti za kuhno. Čeprav je nekoliko groba in pusta, jo prodajajo kot cenejšo blago tudi v tablicah, za uživanje v surovem stanju.

Dezertna čokolada je izdelana iz najfinejših kakaovih zrn z večjim ali manjšim pridelkom kakaovega masla. Izdelujejo jo po posebnih receptih in kompletiranim in dolgotrajnem maslenem postopku. Ta vrsta čokolade je finega okusa, prijetnega vonja in se v ustih prijetno topi.

Med dezertnimi čokoladnimi vrstami se posebno odlikujejo »Mlekita« z mlečnim, »Kavita« z kavinim, »Maslita« z maslenim in »Grenkita« z ogrenjenim okusom. Vsak si izbira čokolado po svojem okusu. Potrebno je, da si zapomni končnico »ita«, potem bo v trgovini lahko dobil, kar mu prija.

Čokoladno pomako rabijo gospodinje in kuharice za razno pecivo, zlasti pa za glaziranje tort. Ta kakovost je sliha dezertni, vsebuje pa še večjo primes kakaovega masla. Tudi to čokolado dobimo lahko v prvovrstni kakovosti pod imenom »Pomakita«.

— Zopet nesreča pri slamoreznici. V Dobrovi se je presnočnim zopet ponesrečil otrok, ki se je preveč smukal okoli slamoreznice. 6letni sinček posestnika, Slavko Setnikar iz Dobrove 55, je vstetil desno roko v stroj, ki mu je poškodoval prste in roko. Otrok je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico. — Razen njega je bolnišnica sprejela še tri ponesrečence. 26letni poljski dninar Jernej Jerebič iz Najnarjev 21 pri Trebeljevem je vozil drva. Voz pa ga je tako pritisnil ob ograjo, da je Jerebič dobil hude notranje poškodbe. — V Malem Mengšu se je ponesrečil 16letni pečarski vajenec Franc Vrhovnik. Padel je pri mojstru tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomil desno nogo. Pri sankanju se je ponesrečil 11letni Rado. Kolih z Javornika 97 pri Jesenicah. Zlomil si je levo nogo.

— Pri slabi prebavi, pomanjkanju krvi, bledici, shujšanju, obolenih žlezah, kužnih izpuščajih, tvorih urejuje naravna »Franz-Josef« grenčica izobno tako važno delovanje prebavil. Odlični zdravilni so se prepričali, da »Franz-Josef« vodo celo najnežnejši otroci lahko preneso. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Bralcem in inserentom!

V današnji številki prično izhajati za bližnjo Veliko noč pisma inserentom, ki jih piše »Eden izmed sto tisoč odjemalcev.« Pisma bodo izhajala v presledkih na 5. strani zgoraj v desnem kotu. — Današnje številko smo poslali vsem inserentom, tudi takim, ki niso naši naročniki, ker pričujemo v naši stalni rubriki »Učinkovita reklama« dva pereča članka o učinkovitem inseratu.

Oglasni oddelek »Slovenca«

— IV. pehotna podčastniška šola »Kraljice Marije« v Zagrebu sprejme z 10. majem večje število gojencev, ki morajo znati pisati in brati. Starost 17 do 21 let. Pogoji za sprejem so na razpolago pri županstvih, orožniških postajah, upraviteljstvih ljudskih šol, vojniških okrožjih in pri pešpolkih.

— Oglasi naj se Angela Skuček, ki je do 1. novembra 1931 bivala v Mariboru, Miklošičeva 6. Čaka jo prijetno presenečenje! Svoj naslov naj pošlje upravi »Slovenca« v Ljubljani.

— Občni zbor Podpornega društva železniških upokojencev v Ljubljani se bo vršil dne 6. marca t. l. v dvorani OZJZ v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20. Začetek ob 8 zjutraj. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Čiščenje liške proge. Pri Zrmanjih so začeli čistiti železniško progo, ker je nehalo snežiti in tudi burja več ne brije. Pri čiščenju se je smrtno ponesrečil en delavec, dva sta pa hudo ranjena. Upajo, da bodo v treh dneh progo toliko očistili, da bodo lahko vozili vlaki. Na srednjem dalmatinskem primorju je burja ponehala in nastalo je lepo solno vreme.

— Bakar in Sušak za pomorsko akademijo. Na seji mestnega zastopstva na Sušaku je bil z ozirom na poročilo, da namerava ministrstvo ukiniti pomorsko akademijo v Bakru, stavljen predlog, da se začne akcija za ohranitev akademije. Mesto Sušak naj se pridruži tozadevni akciji Bakra. Predlog je bil soglasno sprejet.

— Tele za 40 dinarjev. Na zadnji sejem v Ogulinu so pripeljali mnogo telet, ki so bila zelo po ceni. Prav lepo tele si lahko dobil za 40 do 50 dinarjev. Ljudem primanjkuje krme in zato prodajajo živino za vsako ceno.

— Volkovi v Bosni. Huda zima je prignala cele tolpe volkov v bližnjo vasi in mest v Bosni.

Volkovi napadajo staje in kollejo ovce. Te dni so v neki vasi našli kmetje v staji dva velika volka, ki sta poklala 50 ovac. Kmetom se je komaj posrečilo, da so s koli potolkli volka.

— Za častnega vicekonzula Nemčije na Sušaku je imenovan Josip Premrou, industrijalec. Vlada mu je že podelila eksekvatur.

— Dr. Iglicar Vinko redno ordinira v Rožni dolini, Cesta V, št. 5.

— 15 velikonočnih pesmi (Riharjevi in drugi napevi) za mešani zbor zbrala in uredila Jos. Sichelrl in St. Premrl. Part. 30 Din, glasovi po 4 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — V tej zbirki so zastopani sledeči skladatelji s svojimi deli kakor: Cvek (skalovje groba, velikonoč se zasvetli), Rihar (Zveličar naš je vstal iz groba, Današnji žarki zarje mile, Jezus je vstal od smrti), Vavken (Dan presveti, zopaj veselo o kristjan Premrl (Zveličar gre iz groba, Jezus premagalec groba), Adamič Fr. (Skalovje groba), Gerbič (Zveličar naš je vstal iz groba, Srce zopaj, Jezus premagalec groba, Srce zopaj), Pogačnik (Odprl se grob). Sami naši stari znanci in prijatelji so torej zastopani po svojih izbranih napevih v tej zbirki, katere vsebuje najlepše in najveličastnejše velikonočne pesmi. Najboljši tolmači veličastnih velikonočnih praznikov so ti napevi. Nekatere smo poslušali že kot otroci. Mlado in staro je bilo ginjeno pri teh napevih in to tudi sedaj, kjerkoli bodo doneli, bodisi na koru v cerkvi, in na prostem pri procesiji. Prvačijo najbolj št. 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, posebno pa nad vse veličastna in množična Premrla št. 9, ki poslušalcu kar srce užge. S tem pa ni rečeno, da so ostale manj vredne. Nikakor ne, posebno Gerbičeve so prav lepe in moremo biti g. Premrlu hvaležni, da jih je sprejel v to zbirko in rešil pozabnosti. Odeve bi bilo to zbirko še posebej priporočati, saj je vsaka pesem sama na sebi najboljša in najzanesljivejša reklama in najlepši kin velikonočnim praznikom.

— Nova založba v Ljubljani — Kongresni trg št. 14 — sprejema naložila za vse domače in tuje knjige ter revije vseh vrst. Trgovina Nove založbe ima v zalogi vse poslovne knjige za društva in gospodarska podjetja (zapisnike, blagajniške knjige, dnevnike itd.) in vse druge pisarniške in tehnične potrebščine. Priloge darila za vsako priliko. Izbrano in solidno blago, prvovrstna poštebna.

— »Karitas« je oddelek največje slovenske 32 let stare zavarovalnice: Vzajemne zavarovalnice ter nima nič skupnega z samopomočmi. Bolnih in preko 80 let starih oseb sploh ne sprejemamo v zavarovanje. Sprejemna znaša samo 10 Din. — Zahtevajte prospekte! — »Karitas«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

— Popravljena narava. Človeški duh obvlada tudi to, kar narava pokvari. Posebno velja to za nedostake kože in las, ki se dajo odstraniti z dobrimi sredstvi, kot so: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Fellerjeva Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljših st. okrog 40 Din) ter Fellerjeva Elsa-mila lepote in zd. avja (5 kosov 52 Din franco). Naroča se pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrj 134, Savska banovina.

KINO KODELEVO / Telefon št. 31-62

Danes ob 4. Kom Mix v filmu VITEZ KALIFORNIJE

Danes ob 6 in 8, ter utri ob 8. HADŽI MURAT P. o zbor D. u školskih kozakov Vstopnina Din 8, 6, 5 in 4

— Igraj »Pri kapelici« in »Prisegame«, obe spisal p. Kazimir Zakrajšek, sta izšli predelani. Izdalo Prosvetno društvo pri Sv. Krištofu v Ljubljani. Vsa Prosvetna društva jih dajo vsako po en iztis. Prosimo, da jih obdržijo. Čisti dobiček je namenjen novemu prosvetnemu domu pri Sv. Krištofu. Naroče se pri Prosvetnem društvu, Dunaška 52, Ljubljana. Cena »Pri kapelici« 8 Din, »Prisegame« 10 Din.

— Geografski in hidrogrfski ročni zemljevid Jugoslavije. Založba Učiteljski dom v Mariboru je izdala pri ponatisu znanega Baš-Dimnikovega ročnega šolskega zemljevida Jugoslavije istega tudi brez imen v omejeni nakladi. Zlasti naše meščanske in srednje šole so pogrešale takih nemih zemljevidov o naši državi, ker se potem njih bolj utrdi in tudi lažje kontrolira resnično znanje. — Prav umestno je, da so na tem zemljevidu zaznamovani tudi vsi večji kraji, seveda brez imen.

— Zaprtje. Zdravniška strokovna mnenja podarjajo, da se je pokazala naravna »Franz-Josef« grenčica posebno koristno pri ljudeh, ki se premalo gibljejo.

— Za negovanje telesa, za jačanje udov in zaščito pred obolenjem, je Fellejev Elsalutid priznana domače sredstvo in kozmetikum — že 35 let splošno priljubljen. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljših stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrj 134, Savska banovina.

Trbovlje

Birma bo letos tudi v naši župniji in sicer 5. maja.

Novo izolirnico dobimo. Denar za njo se je že nabral v prejšnjih letih (okoli 700.000 Din), največ od bivšega zdravstvenega okrožja. Postavljena bo na novokupljenem svetu, nad Parašuhom. Stara izolirnica poleg meščanske šole, na tako pomembnem kraju ni več mogoča, se bo porabila za občinsko ubožnico. Dosedanja ubožnica v Hrastniku pa je na prodaj.

Privedite. — Krekova mladina uprizori v Fo:tejevi dvorani narodno igro s petjem in godbo »Stari Iljaci«, danes — nedeljo — popoldne ob 4. Pevsko društvo »Zarja« pa priredi pevski koncert moškega zbora v Društvenem domu popoldne ob petih.

Delavsko pevsko društvo »Zarja«-Dobrna priredi pevski koncert danes ob 5 popoldne v društvenem domu.

Železniki

Dobrodelnost. V petek 19. t. m. je začela poslovati v cerkvenem domu kuhinja. Takoj prvi dan je dobilo zajtrk okrog 50 otrok. Kako jih je bilo veselje gledati, ko so veselili obrazov in s kosi kruha v rokah hodili otroci z doma v šolo. Vsa čast gre župnijskemu dobrodelnemu odboru, ki pod predsedstvom g. Thalerjeve skuša na vse načine lažjati budo v našem kraju. Hramenita gesta g. Egra, g. Jos. Globočnika in Planinčev v Železniki, ki so darovali prvi 2000 Din, druga dva vsak po 1000 Din in še nekaj manjših darovalcev je omogočilo občinskemu dobrodelnemu odboru, da je skupno z župnijskim dobrodelnim odborom naročil vagon koruze, ki se bo razdelila med najbolj potrebne zastopnike, kateri pa imajo kaj malega za služka, jo bodo pa dobili po režijski ceni 1 Din za kilogram.

Prosvetno društvo vzpizori na stedpostno nedeljo avtopietemsko igro iz starega zakona »Eter«. Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene.

Učinkovit in dobrega okusa

KRESIVAL,

priznano sredstvo proti kašlju in bronhiji nem katarju. Odobreno od Min. soc. politike in narodnega zdravja št. št. 1433, 6. II. 1932

St. 1.

Ljubljana, 21. februarja.

Odjemalec —

to si tudi Ti, spoštovani bralec!

O odjemalcu-vladarju boste prihodnji lahko brali tu na tem mestu. To, kar ima povedati obrtnikom, trgovcem in industrijalcem, bo gotovo tudi Vas zanimalo. Pustite ga, naj pripoveduje, kaj misli o moderni reklami, in sledite njegovim izvajanjem.

V kratkem Vam bomo nudili priliko, da se udeležite velikega razpisa nagrad, ki obravnava slične misli. Pripravljenih imamo za Vas 75 nagrad, izmed katerih znaša prva celih 3000 Din. Te nagrade so tembolj željene, če Vam že sedaj povem, da Vas ne bo nič stalo, če se boste udeležili razpisa!

Tudi za Vas inserente — in to ste vi obrtniki, trgovci in industrijalci — imam pripravljena vesela presenečenja. O tem pa zveste več v pismih, ki Vam jih začnemo pošiljati jutri. Pazno jih preberite in ne pozabite! Česa ne pozabite, boste že brali...

V zvezi s pismi približujemo v današnji številki v naši stalni rubriki »Učinkovita reklama, ki se je tokrat preselila pred male ogle, dva članka o učinkovitem inseratu: »Tudi mali oglasi prodajajo« in »Na kaj pazite pri sestavljanju oglasov«. V korist Vam bo, tako bralcem kakor tudi inserentom, če ta dva članka shranite, ker boste v njih našli opozorila, ki ste si jih nedvomno že mnogokrat želeli.

Tisti, ki pisma slučajno ne bi prejeli, pišite ponj na oglasni oddelek »Slovenca« v Ljubljani.

Več v »Slovenca« v sredo, dne 24. februarja.

Eden

izmed sto tisoč odjemalcev

Vsem bralcem »Slovenca«!

Iz raznih krajev

Moste pri Ljubljani. Podpisana Marija Brajer izjavljam, da ni res, da bi se bil g. dr. Fr. Blatnik, ravnatelj Salezijanskega mladinskega doma na Kodeljevem izrazil, da mojemu otroku ne dovolijo, da bi bil pri božičnici obd. ovan, ker je član sokolske organizacije. Gospodu ravnatelju se zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega preganjanja in svoje tozadevno govorjenje obžalujem. — Ljubljana, 18. t. m. 1932. — Marija Brajer.

Moste pri Ljubljani. Drevi ob pol 20 vprizori člani Prosv. društva gledališko predstavo. — Knjižnica je odprta vsak večer od 19—20. V zadnjem času je pomnožena s številnimi novimi knjigami, ki so vsakomur na razpolago. — Knjige Mohorjeve družbe lahko naročite pri hišniku v Ljudskem domu.

Sneberje-Zadobrova. Krekova družina vprizori danes ob 15 v Smartnem v pevskem domu burko »Trije vaški svetniki«.

D. M. v Polju. Prosvetno društvo »Polje« vprizori danes ob 4 popoldne Jalevno igro »Dome«. — Jutri, v ponedeljek, pa bo v Domu delavskih prosvetnih večer. Spored: godba, petje in še kaj povrh ter predavanje o delavskem aktualnem vprašanju. Predavatelj iz Ljubljane. Začetek ob 20. Člani prosti, nečlani 2 Din vstopnina.

Domžale. Odhod učiteljice gđe. Anice Lazarjeve iz Domžal v Čemšenik, je povzročil v trgu in okolici splošno žalost. Dne 18. t. m. zvečer so ji priredili podočnico v slovo. Zbralo se je številno občinstvo iz Domžal in okolice. Zaigrala je domžalska godba in zapeli so pevci. Ko je godba odigrala prvi komad, je splošno priljubljeni in ugledni trgovec Jos. Senica v lepih besedah spregovoril občinstvu. Obžaloval je odhod vzorne učiteljice, častitali narodu, ki ima take vzgojiteljice ter želel gđe. Lazarjevi na novem mestu obilo uspehov. Občinstvo mu je navdušeno pritrdjevalo.

Runtale, občina Škofljava. V nedeljo 14. febr. je obhajal svoj god in 60letnico g. Valentin Samec, posestnik v Runtovljah. Jublanti je velezašlužen mož v našem kraju. Od 1903 je neprenehoma občinski odbornik v Škofljavi, šesto leto cerkveni ključar in vojniki ter deseto leto načelnik šolskega odbora drž. mešč. šole v Vojniku. 28. februarja 1904 je bil izvoljen v načelstvo Posojilnice v Vojniku. Od 12. aprila 1924 je načelnik Posojilnice. On dela povsod z ljubeznijo za svoje in nesebično za Posojilnico. Cilj mu je vedno pomagati svojemu bližnjemu. Od mladih let naprej je vedno vnet kristjan in zaveden Slovenec. Priljubljenemu jubilarju ključmo: Ohrani naj Te Vsemogočni še mnogo let v čilem zdravju ter svojem varstvu!

Sv. Pavel v Sav. dolini. Dne 17. februarja smo spremili k zadnjemu počitku Antona Farenka, ki je v 37. letu starosti, previden s sv. zakramenti, zatlenil oči. Pokojnik zapuša ženo in dva otroke. Bil je skrben gospodar; po poklicu zidar. N. p. v. m.

Ptui

Pesem srednješolske mladine. Zbrala se je mariborska srednješolska mladina iz 5 zavodov okoli svojega neumornega in idealnega pevovodje prof. Schweigera, da izlije svoja prekipelja čustva v prelep melodijo slovenske narodne pesmi. V nedeljo 14. t. m. so pobiteli mladi pevci in pevke, okrog 80 po številu, v Ptui, da ga ogrejejo in vžgo z ognjem narodne pesmi. Peli so v gledališču, ki je bilo razen par sedežev dobro zasedeno. Nenavadno oster mraz je bil vzrok, da je bila hiša hladna, čeprav so kurili od 8 dalje. Zunanji mraz a v mladih srcih ogenj in po par pesmih je pojoča mladina ogrela sebe in poslušalce. Na programu so bili: E. Adamič s 6 pesmimi, Dolinar 4, Dev in Schwab po 3, Pautič in Schweiger po 2 in Fleisman s »Triglavo«, ki je zaključil koncert kot močna in efektivna pika. Pestrost programa so povečali solisti. Vjolinistka Inka Dernovikova je zaigrala B. Smetanovo. Že večkrat priznana tehnikarka in topla čustvenost je bila iz njenih prstov v ubogljivi lok in strune. V. Jenko je zelo ugaljal s svojim mehkim in svedo s nekoliko lahkim tenorjem. H. Čerč ima lep in obsežen bariton, a naj bi že enkrat dvignil tudi izgovorjavo na višino svojega glasu. Prijetna novost na koncertu so bile Schwabove »Prleške« s spremljevalnim harmoniko. Nekako jedro vsa koncerta pa je bil E. Adamič s svojimi ženskimi zbori, ki so bili sele pred kratkim nastopili. V njih se je združila publika in zbor in se opajala ob sladkih akordih. Adamič je res naš, čisto naš, iz njega diha naša zemlja in človek se ne more izviti obilnemu njegovih toplih čustev. Zbor poje zelo lepo, ženski zbor pa prevladuje nad moškim ne le po jakosti glasov, temveč tudi in predvsem po lepoti glasov. Basi močni, široki a stali so prenziko, tako da niso prišli do jakosti, ki jo imajo. Tenor ni slab, je sonoren, a če bi se pomnožil, bi se še bolj harmonično vli v zbor. Zbor raste od nastopa do nastopa in se lahko podvrže kritiki naših najboljših zborov. Vendar cilj je še visok, če bo treba vaj, še žrtve. Ne bi bil tako gostobeseden, da ni ta zbor edinstven ne le v Sloveniji, temveč najbrže v vsej državi. Imamo sicer pevske zборе na posameznih zavodih, a da se združijo srednješolski več zavodov v en sam zbor, v tem pa vodi naš Maribor. Ponosni smo na naše dijake in dajemo jim zaslužen pohvalo tako zboru in duši zboru, pevovodji prof. Schweigerju. Maribor pa naj pokaže svoje dopajanje nad mladimi s tem, da v lepem številu pohiti na koncert, ki ga priredi zbor v začetku marca. Naj doni pesem srednješolske mladine po lepi Sloveniji, a naj splava njena melodija tudi preko slovenskih mej med bratje in sestre.

Požar. Ponoči na 17. februar je izbruhnil v višnjičariji v Kicaru, last Janeza Majerčiča, posestnika v Podvinčih, požar, ki je popolnoma vpepelil stanovanjsko in gospodarsko poslopje. Skoda znaša nad 5000 Din, zavarovano pa je bilo vse le za 2000 dinarjev.

Ruše

Posnemajte! Že smo mislili, da se bo naša akcija za brezposelne morala omejiti v svojem številu podpor na minimum kljub novim prošnjam, ker je dotok podpor začel pojamati. V tem neprijetnem trenutku pa se je gosp. predsednik akcije podal k vodstvu tovarne za dušik na razgovor o krizi, ki grozi zadati smrtni udarec pomožni akciji. In v osebi gosp. ravnatelja Maderja je našel blago in s trpečimi čuteči srce. Gosp. ravnatelj se kljub temu, da je tovarna že prispevala za brezposelne 5000 Din v denarju in 3000 kg krompirja, ni pomislil še prikočiti brezposelnim na pomoč. Gosp. Mader je namreč obljubil, da bo tovarna za dušik krila ves primanjkljaj, ki ga bo odbor za podporo brezposelnim imel do konca marca t. l. In kdor pozna gosp. ravnatelja, ve, da bo svojo obljubo tudi izpolnil v imenu tovarne. Tako je sedaj zagotovljena podpora nad 200 brezposelnim do konca marca. In upamo, da govorimo iz srca vseh, ki jih pomožna akcija podpira, se izrečemo gosp. ravnatelju Maderju na tem mestu javno zahvalo za tako velikodušni čin.

Smuk. Danes se vrše sankaske tekme na progi Sv. Arah mimo gosp. Čandra v Ruše.

Smrt kosi. Umrla je dne 32 let stara Marija Jausnik, stanujoča na Bezeni. Zapušča tri nepreskrbljene otroke in žalostnega soproga. Naj v miru počiva!

Slovenigradec

Le tako naprej. Fantovski odsek v Starem trgu je postal zadnje čase zelo agilen. V teku kratkega časa je priredil že dve amaterski tekmi. Drugo tekmo je priredil v nedeljo 14. t. m. na 8 km dolgi precej težavni progi. Tekmovala je 12 tekmovalcev, ki so vsi srečno prispeli na cilj. Prvi je prišel na cilj Franc Konečnik v 23.15 min., drugi Knez Franc v 23.35 min., tretji Gams Pavel v 24.30 min in četrti Konečnik Avgust v 25 min. Predsednik Km. bralnega društva g. Spesny je nato zmagovalcem čestital ter razdelil nagrade.

Prosvetno-sportni tečaj se vrši danes v Združenem domu, v ponedeljek 22. t. m. pa smučarski tečaj v Starem trgu. Predavatelj in vaditelj pridejo iz Maribora ob Fantovske podveze.

Obrotno društvo je imelo preteklo nedeljo 14. t. m. svoj redni občni zbor, katero je izvolilo zopet stari odbor a predsednikom gosp. Ivanom Kasselnom na čelu.

Oba študentska kmetijska tečaja tako v Šmartnem kakor v Šoštanju, ki jih vodi tukajšnji kmetijski referent Wernig, eta dobro obiskana. Brez dvoma bosta oba tečaja dosegla zaželjene uspehe.

Tržič

Prireditve. Z današnjo nedeljo bomo dosegli rekord v številu raznih prireditev v naši fari. Prične so opoldne na Zelenici s smučsko tekmo, ob treh bodo pokazali gasilski igralci z Loma pri Sv. Ani »Nebesa na zemlji«; istočasno se vrši v dolinski šoli pevski koncert odtodnega novoustanovljenega pevskega društva »Planinca«. Zvečer pa pride Tržič na vrsto. »Svoboda« ig a v svojih prostorih »Begunko«, v telovadnici meščanske šole je velik koncert, kino ima svoj program, a na odru »Našega doma« bomo gledali »Miklovo Zalco«. Za Tržič je to veliko in bati se je, da ne bo vse tako obiskano, kot žele prireditelji. V ponedeljek ob osmih bo pa v »Našem domu« prosvetni večer. Na programu je predavanje urobnika g. Kosička, ki nas bo vodil po francoskih boljših in slabših svetovne vojne.

Film »V kraljestvu Zlatogorca« je bil predvajan v sodo in četrtak v Tržiču, pa ne vemo, pod čigavo firmo.

Smerno. Kar dvakrat smo brali ta teden v »Jutru« nekaka namigavanja. Nismo prijatelji takih osebnih bojev in izpadov in ne bomo odgovorili z enakim, četudi bi lahko. Če ima kdo veselje pri tem, da hoče v najhujši zimi taliti maslo na glavah njemu neljubih oseb, pa naj ga ima. Mislimo, da ga ne bo dobil toliko, da bi mu zadošvalo za zabelo za ves postni čas.

Konjice

Občni zbor krajevnega odbora Rdečega križa je letos potekel popolnoma mirno in v najlepšem razpoloženju. Otvoril ga je predsednik g. vladni svetnik Karl Trstenjak. Najp. ej je bil prečitan zapisnik zadnjega občnega zbora in brez pripombe odobren. Nato so sledila poročila odbora. Prvi je poročal g. predsednik T. stenjak o delu v zadnjem poslovnem letu in ugotovil, da je delo odbora v tem letu prekosilo vse mase. Odbor je porabil nad 60.000 Din za nakup zemljišč in za preureditev bolnišnice ter zgradbo nove nujno potrebne izolirnice. Nato sta poročala na zadnjem občnem zboru določena pregledovalca gg. Kostanjšek in Šuc ter ugotovila, da so bile vse priloge — tudi za tistih 16.000 Din, za katere jih dr. Rudolf ml. ni našel — popolnoma v najlepšem redu. Nato so sledila poročila drugih odborikov in bila soglasno sprejeta. Preglednika sta ugotovila popoln red ter predlagala odboru absolutorij. Dr. Rudolf je predlagal, da se da p. predsedniku in blaginju absolutorij s pohvalo. Njegov predlog je izpopolnil g. Bruderman, češ, da so člani odbora vzajemno delovali in vsi zaslužijo pohvalo. Obveljal je Brudermanov predlog in odbor je dobil pohvalo za svoje nesebično delo. Svoječasna revizija l. 1928 je zahtevala, da se naj ob račun in proračun ločita radi pregleda. Lanski obračun izkazuje 249.702 Din dohodkov in 242.268 Din izdatkov. Poslovno leto je torej končalo s prebitkom nad 7000 Din kljub velikim izrednim investicijam, ki jih je odbor izvršil. Proračun za prihodnje leto predvideva 150.000 Din dohodkov in izdatkov. Občni zbor je pooblastil odbor, da najame potrebno posojilo za zgradbo izolirnice in preureditev bolnice. Po volitvah je bil celoten odbor z vzklikom ponovno izvoljen in je tako p. ejel popolno zaupanje za svoje širokopolno človekoljubno delo.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

Nedelja, 21. februarja ob 15: ARSENE LUPIN. Izven. Znižane cene. — Ob 20: ZDRAVNIK NA RAZPOTJU. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 22. februarja: ZAPRAVLJIVEC. Red C. Torek, 23. februarja: HLAPCI. Igra mladinske organizacija »Zar« kl. gimn. Izven.

OPERA

Začetek ob 20

Nedelja, 21. februarja ob 15: VIKTORIJA IN NJEN HUZAR. Izven. Znižane cene. — Ob 20: SEVILJSKI BRIVCE. Izven. Znižane cene. Ponedeljek, 22. febr.: Zaprt.

LJUŠKI ODER V LJUBLJANI:

Danes ob 8 uri zvečer v Rokodelskem domu: »Razvalina življenja«.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Nedelja, 21. februarja ob 15: ZEMLJA SMEHLAJA. Znižane cene. Ob 20: PTICAR. Znižane cene. Gostovanje g. Jos. Povheta, člana ljubljanskega gledališča. Ponedeljek, 22. februarja: Zaprt. Torek, 23. februarja ob 20: DIJAK PROSIJAK. Premijera.

Radio

Naš šolski radio v nevarnosti?

Iz učiteljskih krogov nam poročajo o naredbi iz konca preteklega meseca, ki prepoveduje vsem narodnim (osnovnim) šolam absolutno vsak nakup radijskega aparata. Naš šolski radio se je v zadnjih mesecih zelo priljubil in je našel nedeljeno priznanje tudi izven meje naše banovine. Mnogo šol aparatov res še ne poseduje. Zato bi vztrajanje na tej naredbi bilo katastrofalno za nadaljnji razvoj našega šolskega rada. Upamo, da se bo dalo do seči primerno tolmačenje te naredbe in da bo naš odbor za šolski radio storil v tem smislu svojo dolžnost.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 21. februarja: 8.00 Tajnik Kafol: O oskrbi sadnega drevja s posebnim ozirom na gnojenje in zatiranje škodov pred pomladjo. — 9.00 Esperantsko predavanje. — 9.30 Cerkevna glasba. — 10.00 Frenos protiakolnolnega kongresa (Union). — 12.00 Čas. poročila. plošče. — 15.15 Dekliška ura: Zena ob času krivoverstev (A. Lebar). — 15.45 Terčelj-Vodovnjec: »Srce in denar«, epivoigra, izvaja pevski zbor z Viča. — 16.45 Salonski kvintet. — 20.00 Cajkovski: D koncert za violino solo in orkester na ploščah. Vjolinla: Br. Huberman, orkester berlinske filharmonije. — 20.45 Samospevi g. Marije Golobčič. — 21.15 Poročilo o rezultatih experimental. fonetične studije (dr. Fr. Veber). — 21.30 Plošče. — 21.50 Čas. poročila. — 22.05 Evropski prenos iz Londona: Koncert simfoničnega orkestra BBC. — 22.45 Čas in poročila. Ponedeljek, 22. februarja: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas. plošče. borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Prof Pengov: Žito krompir, zelenjava, sadje in sladkor s fiziol. stališča. 19.00 Dr. I. Burian: Čestitka. 19.30 Zdravstvena ura: Pljučnica, nalezljiva bolezen (prim. dr. Mersl). 20.00 Koncert Radio-kvarteta. 21.00 Salonski kvintet. 22.00 Čas. poročila.

Drugi programi:

Ponedeljek, 22. febr.: Belgrad: 12.05 Operni koncert. 20.30 Komorni koncert. 22.00 Opera glasba. 22.50 Ciganska glasba. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Jugoslov. narodne pesmi. — Budapest: 12.05 Radio orkester. 19.30 Lahka glasba. 20.45 Koncert opernega orkestra. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 19.45 Brücknerjeva simfonija. 21.35 Koncert graškega opernega orkestra. — Rim: 12.00 Pestra glasba. 17.30 Vokalni koncert. 21.00 Vokalni in instrum. koncert. — Berlin: 19.30 Plesni večer. 21.10 Koncert radio orkestra. 22.20 Večerni zabavni koncert. — Praga: 19.20 Jazz. 20.20 Pester koncert. 21.00 Operni prenos. — Langenberg: 20.10 Collegium musicum. 2.10 Nočna glasba. — Trst: 12.30 Plošče. 13.00 Radio kvintet. 21.00 Vokalni in instrum. koncert. 22.00 Komedija. Torek, 23. febr.: Belgrad: 11.05 Radio orkester. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Zagreb. 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 17.02 Radio orkester. 20.30 Vokalni koncert tenorista. 21.00 Klavirski koncert. 21.10 Mandoline. — Budapest: 18.00 Karneval. 18.30 »Tristan in Isolde«, opera, nato večerni koncert. — Dunaj: 10.20 Šolski radio 11.30 Opoldanski koncert. 19.30 Zabavna glasba. 20.15 Dunajska glasba. — Rim: 12.45 Vokalni in instrumentalni koncert. 17.45 Instrument. koncert. 21.00 Komedija. — Berlin: 20.15 Haydn, koncert šlezjske filharmonije. — Praga: 18.30 Moderne balade. 19.05 Brno. 22.20 Plošče. — Langenberg: 20.00 Haydnova simfonija, orkester šlezjske filharmonije. 20.30 Koncert orkestra. — Trst: 13.00 Radio kvintet. 19.05 Pestra glasba. 20.15 Izbrana glasba. 20.45 »Paznini«, opera.

Samoupravne finance

K predlogu proračuna za l. 1932/33 je predložilo finančno ministrstvo pregled o stanju vseh samoupravnih dohodkov in izdatkov za leto 1930. Objavljeni podatki so sestavljeni po banovinah in so bili zato tudi primerljivi podatki za leto 1929. sestavljeni po banovinah.

Skupni izdatki so znašali (vse v milij. Din):

	1929	1930
kmetijske občine	646.2	698.1
mestne občine	1870.1	1813.8
banovine (odu. oblasti)	646.0	874.5
skupno	3162.3	3386.4

Izdatki so torej narasli za 7.1%, dočim je od leta 1928, na 1929, znašal prirastek 10.6%. Največji del prirastka je odpadel na banovine, katerih izdatki so se v primeri z izdatki oblasti in okrajev povečali za 228.5 milij. Din. Mestne občine izkazuje celo manjše izdatke. Povečanje izdatkov kmetijskih občin je pripisovati največ mnogim novim nogam, katerih izvršitev je država izročila občinam, deloma pa se je razširilo poslovanje onih občin v Bosni in Hercegovini, ki so bile formirane v letu 1929. Izdatki kmetijskih občin so znašali 1930. leta 698.1 (646.2), od tega odpade na dravsko banovino 75.0 (47.9) milij. Din. Izdatki mestnih občin pa so znašali 1813.8 (1870.1) milij. Din. V dravski banovini brez Ljubljane pa so znašali 104.4 (86.9) milij. Din. Izdatki Ljubljane so znašali 106.1 milij. Din, tako da so znašali izdatki vseh občin v dravski banovini 275.5 milij. Din. Pri tem pa je treba vpo-

števat, da so tu vedno mišljena tudi podjetja. Občinske doklade so znašale leta 1930. 527.2 (373.8) milij. Din v kmetijskih občinah, v mestnih pa 258.9 (208) milij. Din. Doklade so bile odmerjene na to-le višino neposrednih davkov: kmetjske občine 537.2 (91.0), mestne občine 507.7 (275.4) milij. Din. V dravski banovini so znašale občinske doklade v kmetijskih občinah 28.7 (15.4), na državni neposredni davek 47.1 (7.9) milij. Din, v mestnih občinah pa 12.8 (8.0), na državni neposredni davek 20.0 (7.1) milij. Din.

Davčna obremenitev v kmetijskih občinah je znašala v vsej državi 52 Din (59.90 Din), v naši banovini 118.94 (69.23) Din na osebo. Tu so vpoštevanji tudi banovinski dohodki in vsote za odkup kuluka. V dravski banovini je bilo za odkup kuluka namenjenih v kmetijskih občinah 0.6 milij. Din, v mestnih pa brez Ljubljane 0.1 milij. Din. Le še obremenitev kmetijskih občin v donavski banovini je višja kot v dravski, v savski pa je nižja, dočim je bila še leta 1929. višja. Tudi v mestnih občinah je obremenitev v naši banovini največja. Povprečna obremenitev za vso državo znaša 267.26 (229.80) Din na prebivalca. Na našo banovino odpade brez Ljubljane 325.13 (278.30). Obremenitev v naši banovini je daleč nad povprečjem in šele donavska banovina izkazuje obremenitev 277.97 (227.98) Din na posameznega prebivalca.

Samoupravne davščine so znašale, kakor sledi: 1925 1145.6, 1926 1194.9, 1927 1207.7, 1928 1301.0, 1929 1434.2 in 1930 1923.6 milij. Din.

Hranilne vloge l. 1931

Odsek za gospodarske studije pri Narodni banki je sestavil, kakor smo že poročali, statistiko tujih sredstev naših bank za preteklo leto. Poleg bank — delniških družb v vsej državi obsega statistika tudi vloge regulativnih hranilnic, o katerih smo redno poročali v »Slovenec«. Po posameznih pokrajinah je bilo gibanje vlog v preteklem letu naslednje (v milijonih Din):

	31.12. 1930	1.6. 1931	1.9. 1931	31.12. 1931
Srbija in Crna gora	3520	4152	3706	3343
Hrvatska in Slavonija	4992	4633	4392	4250
Vojvodina	1519	1492	1348	1251
Slovenija: banke	1681	1717	1598	1831
regulat. hranilnice	1128	1220	1217	1206
Bosna in Hercegovina	816	797	765	586
Dalmacija	289	321	289	213
Vsa država	13.880	14.242	13.235	12.170

Ta tabela nam jasno kaže razvoj krize na denarnem trgu v preteklem letu. V prvih petih mesecih leta so najbolj narasle vloge v Srbiji in Crni gori. Najbolj znatno pa so padle na Hrvatskem, kar kaže, da se je v Zagrebu začela kriza že spomladi meseca maja. Tudi vloge vojudinskih bank so bile konec maja nižje kot v začetku leta. Še bolj pa se je poostila kriza med junijem in septembrom. Podatke za 1. september lahko smatramo za izhodno točko, ker se je naval začel šele v drugi polovici meseca. Predvsem opazimo, kako znatne vsote tu-

jih sredstev so izgubile srbske banke in z njimi hrvatske ter vojvodinske. Tudi Slovenija ni bila neprizadeta. Manjši odtok je bil zabeležen tudi v Bosni in Hercegovini. Večje izgube tujih sredstev pa datirajo iz zadnjih štirih mesecev preteklega leta. Relativno znatno so bile prizadete srbske ter bosansko-hercegovske banke. Banke v Sloveniji so zgubile tujih sredstev v tej dobi 237 milijonov ali relativno več kot srbske banke, ki so izgubile v isti dobi 363 milijonov Din.

Skupno so vloge v Sloveniji znašale konec leta 1930. (višina vlog regulativnih hranilnic kaže, da niso bile vpostevane kapitalizirane obresti) 2809 milijonov Din, dne 1. jun. 1931 2937 milij. Din, 1. sept. 1931 2785 milij. Din in konec l. 1931. (najbrže brez kapitaliziranih obresti, kar dokazujejo podatki regulativnih hranilnic) 2537 milij. Din.

Ce primerjamo stanje konec leta 1931. s stanjem konec leta 1930., vidimo, da so se zmanjšale vloge: v Srbiji in Crni gori za 177 milij. Din, v Hrvatski in Slavoniji za 662, v Vojvodini za 268, v Sloveniji pri bankah za 350, pri regulativnih hranilnicah so se pa povečale za 78 milij. Din, skupno torej v Sloveniji so se zmanjšali za 252, v Bosni in Hercegovini za 220 in v Dalmaciji za 26 milij. Din, v vsej državi so hranilne vloge padle za 1710 milij. Din.

Zabeležiti moramo, da so hranilne vloge v Sloveniji narasle vseskozi do meseca avgusta.

Borza

Dne 20. februarja 1932.

Denar

Devizni promet na ljubljanski borzi se giblje v normalnih mejah. Ta teden je znašal 10.2 milj. Din v primeri s 11.0; 9.2, 14.25 in 11.7 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa izkazujejo devize Praga, Newyork, Berlin, Curih in Italija. Vse devize je dala Narodna banka.

Curih, Belgrad 9.06, Pariz 20.1925, London 17.69, Newyork 512.37, Bruselj 71.475, Milan 26.60, Madrid 39.00, Amsterdam 207.25, Berlin 121.55, Stockholm 98.70, Oslo 96, Kopenhagen 97.30, Sofija 3.71, Praga 15.175, Varšava 57.45, Atene 6.60, Carigrad 2.44, Bukarešta 3.05, Helsingfors 8.80.

Žitni trg

Navi Sad. Rž bač. 165—170, oves bač., sr. slav. 125—130, ječmen bač., sr. 63—64 kg 125—130, bač., sr. pomladni 67—68 kg 150—160, koruza bač., gar. kvač. 72.50—75, bač. okol. Sombor 74—75, bač., sr. za marec, april, maj 79—81, ban. gar. kvač. 71—73, sr. gar. kvač. 73—75, sr. gar. kvač. par. Sid 75—77, moka bač., ban. kolodvor Og in Ogg 360—380, št. 2 340 360, št. 5 305—315, št. 6 255—265, št. 7 190—200, št. 8 122.50—127.50, fižol bač., sr. beli 2% brez vreč 180—185, otrobi bač., sr. v jutu vrečah 85—90, ban. v jutu vrečah 80—85. Tendence neizpremenjena. Promet: 31 vagonov.

Budimpešta. Tendence stalna. Promet srednji. Pšenica marec 12—12.16, zaklj. 12.01—12.03, maj 13.06 13.13, zaklj. 12.96—98, rž marec 14.22—14.40, zaklj. 14.24—14.25, maj 14.97 15.15, zaklj. 14.90—15, koruza maj 14.50—14.60, zaklj. 14.50—14.55.

Winnipeg. (Začetni tečaj.) Pšenica maj 67, julij 68.625, okt. 70.25.

Chicago. (Začetni tečaj.) Pšenica marec 57.75, maj 61.50, julij 62.625, sept. 64.375, koruza maj 40.25, julij 42.50, sept. 43.75, oves maj 25.625, julij 25.75, rž julij 48.50.

Redukcije nameščenecv pri TPD

Senovo, 18. februarja.

V torek 16. t. m. je bila odpovedana služba šestim nameščencem tukajšnjega rudnika. Ti nameščenci so bili pri TPG uslužbeni po 12, 20 in eden celo nad 27 let. Reduciranci so vsi občeti, z večjim številom otrok. Med reduciranci je tudi 80-odstotni vojni invalid, kateri bi po invalidskem zakonu moral uživati še posebno zaščito, ter je že 12 let uslužben pri tukajšnjem rudniku v pisarni. Za vse je katastrofalni udarec, ko se po tolikoletnem zvestem službovanju znajdejo nepriznani na cesti. In pokojnine — —? To visi pa v zraku, če si jih bodo mogli priboriti.

Svoj čas je bilo tukaj odpuščenih več nameščenecv, tujih državljanov. Nekateri izmed teh so služili samo po nekaj let, ter so se jim po odpustu iz službe izplačale visoke odpravnine, s kakršnimi bi si naš skromni nameščenec še ustvaril primerno eksistenco. Pravično bi bilo, da bi naši državljani uživali pri TPD vsaj take pravice, kakor jih uživajo inozemci.

Vse okolnosti kažejo, da se je ta redukcija izvršila zaradi varčevanja in da je postalo šest družinskih očetov žrtv. Ali se ne bi več privarčevalo, če bi se začelo pri takih, ki imajo mesečne prejemke od 5000 do 10.000 Din navzgor? In takih je baje pri TPD precej. Če mora rudar pri težkem fizičnem delu shajati s 400 do 700 Din, en nameščenec ca 1200 do 1500 Din, potem pa tudi tistih, ki dobijo mesečno cel šop »jurjeva«, razen raznih drugih ugodnosti, ki jih še uživajo ne bo vrag vzal, če nekaj utrpjo v korist nižjih. Med delavstvom vzbuja to veliko nezadovoljstvo, ko vidi, kako se varčuje na eni in kako na drugi strani. Nameščenstvo in delavstvo je v dobrih časih ustvar-

jalo, zato danes upravičeno pričakuje zaščite in ne redukci.

Govorica, da namerava TPD obrat tukajšnjega rudnika, če že ne popolnoma ustaviti, pa vsaj skrajno omejiti, se še vedno vzdržuje, čeprav se od nekaterih strani z nevoljo zatirja, da so pretrane. Nas bi to samo veselilo, da bi bile te govorice pretirane, in bi bili odločujočim faktorjem globoko hvaležni, če bi dali odločno izjavo, da se redukcij ni bati.

Sport

ILIRIJA : PRIMORJE

Igrišče Primorja ob 15.45

Danes bodo igrali dolgo pričakovano finalno pokalno tekmo v korist poškodbenega fonda. Pred pričetkom sezone rabita naši najboljši moštvi trening. Prvenstvena sezona je pred vrati. Težka in odgovorna naloga čaka naša zastopnika. Zagrebški klubi so dobro pripravljeni in igrajo vso zimo prvenstvene in tudi mednarodne tekme. Naša klubna ne smeta v boj za državno prvenstvo nepraviljena! Tudi naš nogomet mora priti končno do veljave. Pozivamo prijatelje nogometa, da podpro težnje naših klubov, ki streme, da pošljejo dobro pripravljene igralce v boj. Zato posetite prireditve tudi v tem času.

K. A. C. : ILIRIJA

Kanadski hokej. Drsališče Ilirije ob 10.30

Nalogo, pridobiti pri nas prijatelje hokeju, si je nadel celovski prvak K. A. C., eno najboljših moštev srednje Evrope. Proti vsem renomiranim klubom Italije, Avstrije in Nemčije je dosegel krasne uspehe. Belo-zelene barve bodo zastopali sami stari znanci. Gorše bo v vratih, branila bosta nogometnaša Pogačnik in Lombar, napadala bo bolj mešana družba. Nony, zmagovalce na 50 km, bo pomagal. potem slavni Nace, ki bo imel priliko dokazati, če je tič tudi pri streljanju z roko kot je z nogo. Ker je Ilirija poskrbela tudi za zanimiv drsalni program, nastopili bodo naši prvaki v umetnem drsanju, bodo danes na drsalšču Ilirije prireditve, kakršne so redke tudi v večjih mestih, kjer imajo sportne palače.

Ak

Naš Ivanček

Naš Ivanček neugnanček je junak: v žepu ima brušen pipec — tega nima vsak!

Hrabro šel bi, hej, nad znanja pod goró, kot bi mignil — sek! — odrobil s pipecem mu glavó.

Če pa ljuto gospo Krizo sreča kje naš Ivanček — joj, takrat pa tisočkrat gorje!

Plonil nanjo bo kot miški muc za vrat in ji pušal hudo krveo s pipecem nekajkrat...

Zgodbica

Muha debeluha sladko mlečno kašo skuhala je zase in za muco našo.

Muha debeluha kašo je pojedla, potlej pa je žejna k čaši vina sedla.

Muca pa bi rada malo zadremala a pijana muha ni miru ji dala.

V strašnem srdu muca gobček je odprla, kuharico svojo — hop in ham — požrla...

Pijančeva smrt

Pije v vaški krčmi bajtar Luka, pije in se hrupno grohota. Sobota je. V žepu žvenketa zaslužek šestih dni, žvenketa prelepo pesem o življenju brezskrbnem in veselem... Pije bajtar Luka in hripavo kriči:

»Hoja hej, igraj, Blaž, igraj! Vesele nam igraj, poskočne nam igraj! — Kaj bi raztezal meh v mrtvaško žalostne glasove — zagodi polko, juhuhu!«

Dviga bajtar Luka frakelj, dviga okovane pete, udarja z njimi razigrano ob tla, smešno kremži obraz, odpira brezzoba usta in se reži, reži...

»Pa se iz temnega kota pri peči dvigne prihuljena postava: potepuh Peregrin, ki se je za ubogajne ogrel premirle ude. Stopi pred goveda Blaža in zapoje z žalostno zateglim glasom:

»Diridirejsom hopsasa, nočoj še Luka pleše — a jutri starcu že mizar mrtvaško krsto steše...«

Bajtar Luka grdo zakolne, dvigne roko, zamahne — in mimo potepuhovih ušes rezko zapiska prazen frakelj, udari ob zid in se razleti v črepinje...

Potepuh Peregrin se prešerno zagrohota in odvihra iz izbe.

»Ostir, plačam!« zakriči bajtar Luka. Njegov glas je čudno zamolkel in hripav in njegov obraz strahotno izpremenjen.

»No, Luka, ne bodi tak! Saj ni bilo nič. Potepuh ostane potepuh. Ostani pri nas in oji!« ga mirijo gostje.

Bajtar Luka ne odgovori. Molče si potisne klobuk na čelo in odide brez pozdrava.

Zunaj je ledena, viharna zimska noč. Dom bajtarja Luke je daleč — dve uri odda.

Sneg pada v kosmičih. Pot je že vsa zasnežena.

Bajtar Luka hodi, kolovratí vsekrižem. Utujenost, težka kot svinec, mu počasi leze v ude.

»Preveč je bilo frakljev nočoj!« zagodrnja in komaj, komaj še dviga noge iz visokega snega.

Hodi, hodi bajtar Luka, dobro uro že hodi — in še ne ve, da je zašel...

Onemogel se zgrudi na tla.

Sneg pada, vse gosteje pada. Kmalu kmalu zakrije bajtarja Luko kakor z mehko pernico do vratu...

Čudno toplo in prijetno se mu razliva po telesu. Njegove misli začnejo bloditi in njegove oči vidijo čudne reči. — Samo onole steklenico, ki leži dva koraka od njega v snegu, samo to da bi še mogle doseči njegove roke in jo pritisniti k žejnim ustnicam...

Sega, sega bajtar Luka predse, kjer vidijo njegove zmedene misli steklenico, polno do vrha, sega, sega — ne doseže...

Blodnje v njem rastejo z vsako minuto. Kakor odnekod iz podzemlja mu udarja porogljiv grohot potepuha Peregrina na uho, kakor z žarečimi kleščami mu grebe po možganih:

»Diridirejsom hopsasa, nočoj še Luka pleše — a jutri starcu že mizar mrtvaško krsto steše...«

Luka hode zakričati, a glas mu zamre v hropenju... Le še ono ogromno, posastno, v nedogledne višine rastočo steklenico vidijo njegove zmedene oči pred seboj: vrli se v divjem, zmagovalnem plesu in se mu reži škodljivo v obraz...

Poslednji plamenčki življenja plapolajo v bajtarju Luki. Tiho... po prstih... vedno bliže... vedno bliže se plazi k njemu bela žena — Smrt — — —

V deželi poštenjakov

1.

Gospod Kovač se je napotil v deželo poštenjakov.

Šel je prenočevati v neki hotel. Preden je zlezel v posteljo, je hotel zakleniti vrata svoje sobe. Toda ključa ni bilo v ključavnici. V deželi poštenjakov namreč ključev sploh ne poznajo. Čemu tudi — ko so pa tam sami poštenjaki doma! Niti enega vlonilca in niti enega tatu ni med njimi... V deželi poštenjakov je človek pred tatovi v nezaklenjeni sobi bolj varen, kakor v katerikoli drugi deželi — v aeroplanu, 10.000 metrov nad zemljo!

Gospod Kovač je nekega dne pozabil dežnik ob ribiški koči na obali. Šele čez pet dni se je spomnil nanj, in ko ga je šel iskat — glej čudo: dežnik je še vedno slonel tam! Neverjetno kaj? Pa je le živa resnica. Gospod Kovač bi bil prav tako lahko pustil vrečo cekinov na onem mestu — in nihče se je ne bi dotaknil do konca dni! Takšni poštenjaki so ljudje v deželi poštenjakov.

3.

Preden je gospod Kovač odpotoval iz dežele poštenjakov, si je privoščil izdatno kosilo. Natakur mu je predložil račun in gospod Kovač je plačal. Potem je vzel dežnik in plašč ter odhlačil iz hotela. Toda ni bil še tri korake oddaljen od hotelskih vrat, že je na vso sapo pritekel za njim natakur in kričal na ves glas. Kaj se je zgodilo? Gospod Kovač je pri odhodu iz hotela položil na mizo droben novček — napitnico za natakura. In ta novček mu je v tem hipu natakur vrnil — tako je bil pošten!

Kajne, res lepo, prelepo mora biti življenje v deželi poštenjakov! Škoda, da nihče ne ve, kje ta čudovita dežela leži...

Lov na slone v Afriki

Solnce je zašlo. Skrivnostno hitro se je spustila tropična noč na naše taborišče. Ognji so zaplapolali in iz bližnje vasi je zazvenelo otožno petje. Udobno sem se zleknil po zasilenem ležišču. Tedaj se je zganila zavesa, ki je zakrivala vhod v šotor in izza nje se je prikazala kodrolasa glava mladega zamorca. Radovedno so se njegove črne oči uprle vame:

»Bvana (gospod), ali že spite?«

»Ne — kar stopi noter, fant! Kaj pa je novega?«

Bil je Juma, 16letni mladeček, uren kot srnjak, gibčen kot veverica, nekoliko častihlepen, a zelo prikupen in zanesljiv. Iztaknil sem ga nekje med potjo. Na vsak način je hotel iti z nami v notranjščino dežele.

»Bvana, tja — pokazal je z roko v temo — prihajajo vsako noč sloni k jezeru.«

Skočil sem pokoncu in moje lovsko srce je zadrhtelo v silni radosti.

»Ali to povsem dobro veš?« sem ga nestročno vprašal.

Juma je pokimal.

»Dobro,« sem dejal, »potem se pripravi za pot! Zjutraj na vse zgodaj odrinemo.«

Ob prvi jutranji svetlobi smo bili že na potu. Vzeli smo s seboj še tri domačine. Juma je nosil eno od svojih dveh pušk. Komaj dobro uro smo tako hodili, ko je Juma nenadoma dvignil roko in jo položil na usta. Njegovo bistro oko je zapazilo na tleh sveže slonove sledove. Molče smo se pomikali dalje. Bršljan in gosto grmičevje sta nam zapirala pot. Z veliko previdnostjo smo stopali čez strohnela debela drevesa in odmikali rastline ovijalke na stran.

Nenadoma smo odreveneli. Zaslišali smo iz bližine zamolklo brundanje in cmokajoče grgranje. Vedeli smo takoj: to so sloni. Gasili so si pri mlaki jezo. Nismo jih še videli, kajti goste vejave dreves nam je povsem zastiralo pogled. Juma je stresel iz prazne patrone suho moko, da bi tako dognal, v katero smer piha veter. S strahom smo ugotovili, da piha ravno tja, odkoder se odmevalo lomstenje in brundanje slonov. Hoteli smo počakati, da se smer vetra izpremeni, in smo se

splazili nekoliko na levo. Toda »umaknili« smo se tako nerodno, da smo se slonom približali še bolj: komaj dvajset korakov smo bili že oddaljeni od njih... A videli jih tudi tedaj nismo.

Zdajci pa je goščava oživila. S preglušujočim tulenjem so zdirjali sloni od mlake. Streljati nisem mogel, ker sem videl samo upogibajoče se veje. Škoda! — zaenkrat so nam ušli. Toda zasledovanje nismo opustili. Sled je vodila iz goščave na prosto stepo. Toda tudi tod je bilo zasledovanje težko, ker nas je neizmerno visoka trava ovirala pri hoji in nam zastirala pogled.

Mahoma je Juma pridruženó kričnil: »Tembó, bvana, tembo!« (Slon, gospod, slon!)

Nekaj korakov pred nami sta se prikazala dva dolga siva slonova zoba. Dvignil sem puško, pomeril in sprožil. Slon se je obrnil in se spustil v beg. Ustrelil sem še dvakrat za njim. Tedaj se je slon nepričakovano obrnil in se zakadil proti meni. Ko se mi je tako približal na šest metrov, sem mu pognal strel naravnost v čelo in bliskovito skočil na stran. Pobesnela žival je zdirljala tako blizu mene, da bi jo bil lahko prijel za rilec. Ustrelil sem znova — in ostal mi je samo še en naboj. Obrnil sem se in zakričal:

»Patrone, Juma!«

»Bvana, jaz jih nimam! Nosači...!« je zahropel Juma.

Mož Bog, kje so kajoni? Pobegnili so seveda! Kaj zdaj? V puški sem imel zadnji naboj. Če ta ne pogodi cilja, sva izrubbjena...

Slon je nekje v visoki travi divje rjovel. Morda je bolan in ne more dalje? Moje upanje je takoj splahnelo, kajti slonovo rjovenje je prihajalo čedalje bliže. Toda orjak je postal previden in zvit. Ni slepo drvel proti nama. Bližal se je počasi, z grozečim dvignjenim rilcem. Vztrepetal sem: Samo čudež naju more rešiti...

Juma je čepel poleg mene, blede, toda pripravljen na vse. Vedel je, da gre za življenje in smrt...

Slon se nama je približal na deset korakov, toda še vedno naju ni videl.

V tem hipu se je Juma z velikanskim skokom pognal od mene in tekel visoko zravnano — slonu naproti. Že je bil čisto blizu njega.

Slon je okrenil glavo v ono smer, zagledal zamorca in srdito dvignil rilec, da bi predrnež zagrabil...

V istem hipu pa sem jaz dvignil puško, hladnokrvno pomeril — nekaj centimetrov pod uho — in pritisnil... Kakor od strele zadet, se je slon zrušil na tla. Oddahnil sem se. Nekaj kakor gora težkega se mi je zvalilo od srca. Jadrnih korakov sem pohitel zamorecu naproti.

»Bvana, to ste imenitno naredili!« je zaklical ves srečen in vesel. Brezskrbno je skakljal po ogromnem trupu ubitega slona in me ni razumel, ko sem mu s trepetajočimi prsti hvaležno pobožal kodrolaso glavo...

Ančka je umrla

Kakor mehke sanje v trudno, bolno dušo — žalostno snežinke padajo na rušo.

Na cerkvenem stolpu kraka črn vran, kraka, ob samotnem grobu nekdo tiho plaka:

»Mamica, usliši me! K tebi naj grem v jamo. Očka je po svetu šel, me zapustil samo...«

Legla Ančka je na grob in oči zaprla. Kraka, kraka črn vran: »Ančka je umrla!«

Za bistre glave

Rešitev iz zadnje številke: **Katera pol je najhrajša?**

Izmerite z nitko vse tri poti in videli boste, da so vse tri enako dolge.

Vposlanih rešitev je bilo toplot 187. Za nagrado izrečena je bila Marija Skofic, učenka (?) razreda v Mostah pri Ljubljani. Prešernova ulica 18. Dobi knjigo »Mala trojaka«.

Pravilno so rešili uganko še naslednji: Zdenka Palovec, Milena Simončič, Ernest Gračner, Cvetko Čelik, Vinko Jakob, Franc Mihelič, Anton Klopčič, Ivo Lohpamer, Rezika Kramer, Draga Kante, Angela Ormož, Tone Erker, Valter Kulih, Ciril Burger, Zvonko Vrečko, Silva Drobnič. (Upoštevali so se samo rešitve, ki sem jih prejel do četrtega, 18. t. m. Otroška stran se vsak teden že s četrtkom zaključuje).

Za židano voljo

Iz prvega razreda.

Teta: »No, Andrejček, kako ti ugaja naš novi učitelj?«

Andrejček: »O, čisto dober je, samo verjeti mu ne moremo vsega.«

Teta: »Kako to misliš?«

Andrejček: »Enkrat pravi, da je dve in dve štiri, drugič pa pravi, da je tri in ena štiri!«

Jok je glavno.

Gospod: »No, Mihec, ali tvoj bratec že zna govoriti?«

Mihec: »Ne. Saj mu tudi ni treba znati. Treba mu je samo zavekati, pa dobi vse, kar hoče!«

STRIČKOV KOTIČEK

Součenki Reziki Legatovi na grob

Sedmega februarja je zatisnila svoje mile oči naša prijazna Rezika. Bila je blagega srca in rada je imela vsakega človeka. Po dolgi, težki bolezní je splavala njena duša k angelčkom v raj.

Rezika je bila poslušna učenka, doma pa pridna hčerka svoji mami. Vsi smo jo radi imeli. Njena zadnja ura je odbila ravno v nedeljo, ko smo se pripravljali k maši. Preden je izdihnila in se poslovila od te zemlje, je dejala, da gre prav rada k Bogu v nebesa. In potem je svetlo pogledala in vzkliknila, da že vidi Jezusčka...

Položili so jo v krsto na mrtvaški oder. Vsa lepa in bela je ležala tam, obdana od dišečega cvetja in belih sveč. Sošolke so ji nanosile vse polno lepih šopkov.

Dne 9. februarja je brezniški zvon mlo zapev in vabil ljudi k pogrebu. Za njeno krsto smo šli vsi šolarji in tudi drugih ljudi je bilo mnogo. Ko so pogrebi položili Reziko v grob, so se nam zaresile oči. Vedeli smo: naše drage, dobre Rezike ne bomo na tem svetu videli nikoli več... Toda...

Križ nam sveti govori, da vidimo zopet se nad zvezdami!

Spisala Milka Pogačar, učenka V. razr. v Smokučah na Gorenjskem.

Zima pri nas

Pred desetimi dnevi je bilo prav lepo vreme. Po prisojnih krajih je sneg skopnel in trobentice so oznanjale blažajočo se pomlad. Na pustni torek je pa menda z maskarami vred tudi vreme znorelo. Nebo se je pooblačilo in začelo je snežiti. V aredu je bilo že nad pol metra snega. A snežilo je še vedno. V petek je zapihala ostra burja in prepodila vse vlake. Nebo se je zjasnilo, a pritisnil je hud mraz. V soboto je kazal toplomer — 27° C. Opoldne je mraz nekoliko pojenjal, zato je pa zvečer še huje pritisnil. V nedeljo in ponedeljek — zopet stara pesem. Posledice tega mraza so, da šipe na oknih pokajo, Krka pa se je čez in čez pokrila z debelim ledom. — Takšna je zima pri nas.

Spisal Jože Fiolit, učenec V. razreda v Valta vasi.

161. Dragi Kotičkov striček! — Večkrat sem že čitala, kakor rad prideš na obisk. Tudi jaz Te povabim na pustne krofe. Upam, da tega pisemca ne boš dobiš prepozno. Torej, če ga dobiš pravočasno, pridi!

Te lepo pozdravlja Angelca Vrečar, učenka (?) razreda.

Draga Angelca! — Tvoje pismo je živ dokaz, kakšno pismo ne sme biti. Kar dve debeli napaki sta v njem.

Prvič: Trdiš, da si že večkrat čitala, kako rad prideš na obisk. S tem si se sama izdala, da moj kotiček prav redko čitaš, ali pa ga sploh nikoli ne čitaš. Kajti o tem pa res ni bilo nikoli govora v mojem kotičku, da rad hodim na obisk. Še nikoli nikogar nisem šel obiskat!

Drugič: Pismo, ki je brez datuma in celo brez navedbe kraja, sploh ni pismo. Ali misliš, da si tako znamenita osebnica, da bo kar koj ves svet vedel odkod si, čeprav tega ne napišeš? Tega si menda še Požgančev oče ne domišljujejo, ki so v resnici znamenita osebnosti, tako znamenita, da jih že vsak kuža v mestu pozna, kadar pozno ponoči iz gostine domov kolovratijo...

Pa nikar nič ne zameri in se še kaj oglasi — z drugimi pismom seveda! — Lepo pozdravljena! — Kotičkov striček.

162. Predragi Kotičkov striček! — Da ne boš mislil, da v Kostanjevici sploh ni ljudi, ker Ti nikoli nihče ne piše odtod, se oglašim jaz. Najprej naj Ti opišem naše mesto Kostanjevico, ki je krog in krog obdana od reke Krke. Zato se naše mesto tudi imenuje Kostanjevica na Krki.

Kostanjevica je majhna, a lepa. Če ne verjameš, se pridi prepričati! Posebno zanimiva je Kostanjevica takrat, kadar je povodenj. Takrat bi se morala imenovati »Krka na Kostanjevici« in ne Kostanjevica na Krki.

Jaz stanujem pol ure od Kostanjevice v gozdu Krakovem, kjer je moj očka nadgozdar. Pa ne smeš misliti, da je pri nas v gozdu dolgočasno; niti malo ne. Imamo harmoniko, citre, gitaro in mandolino. Včasih lepo zaigramo, pa lepi večeri minejo. Tudi Tebe povabim iz bele Ljubljane k nam v temen gozd, da se boš malo pozabaval z nami. In tudi zaplesal boš lahko, če nisi za to že prestar. Tudi Požgančevega očeta bi povabila, pa me ne mika pisati na luno, ker so znamke predrage. — Lepo pozdrave od Tvoje čitateljice Fanči Skedelj, učenke (?) razreda v Kostanjevici.

Draga Fanči! — Niti malo ne mislim, da je pri vas v gozdu dolgočasno. Posebno še, ko imate kar za cel orkester raznih instrumentov in si lahko zažigate najlepše pesmi — če jih znate. Kako pa je z basom? K harmonikam, citram, gitar in mandolinam na vsak način spada tudi bas. Morda pa si pomagata tako, da pokličete medveda iz goščave in vam on s svojim brundanjem in renčanjem nadomestuje bas? Saprada miš, mora biti to prekrasna godba!

Plesat pa ne bom prišel, plesati, kajti se bojim, da bi hotel tudi medved z mano plesati — in bi se ta ples nazadnje lahko končal tako, da bi me moj ljuti soplesalec — požrl s kožo in kostmi vred...

Te lepo pozdravlja Kotičkov striček.

Strážnik in Mihec.

Strážnik, ki je ujel na cesti pobeglo kravo in teleta: »Dečko, ali modra ti veš, čigava je ta-le krava in tele?«

Mihec: »Čigava je krava, ne vem; čigava je tele, pa vem.«

Strážnik: »No, čigavo?«

Mihec: »Od krave!«

Janeskova modrost.

Mati: »Janeček, zakaj si pa že danes pojel potico, ki sem ti jo spekla za jutranji god?«

Janeček: »To sem storil zato, ker pravi pregovor: Kar danes lahko storiš, ne odlagaj na jutri!«

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Stefan Zweig:

Lesen križ ob ženevskem jezeru

Ob obali Ženevskega jezera, blizu švicarskega mesta Villeneuve, je opazil neke poletne noči 1. 1918. ribič, ki je lovil na jezeru, sredi vode neki neznan predmet. Veslal je s svojim čolnom bliže in spoznal nekaj broda iz preprosto vrezanih tramov; na njem je ležal čisto nag moški in skušal veslati s pomočjo deske. Ribič se je silno začudil, pritisnil svoj čoln ob brod in izžrpanemu nesrečniku usmiljeno pomagal v svoj čoln. Tu je za silo pokrtil njegovo nagoto z mrežami in začel od miraza drhtečega moža, ki se je plaho stisnil v kot čolna, izpraševati; toda ta mu je odgovarjal v tujem jeziku, od katerega ni razumel nobene besedice. Kmalu je dobrosrčni ribič opustil vsako nadaljnje izpraševanje, pobral iz jezera svoje mreže in s hitrimi udarci vesel stremel proti obali.

Čim jasneje so v prvem jutranjem svitu vstajali iz mraka obrisi bregov, tembolj se je jasnilo tudi obličje nagega človeka; otroški smehljaj se je izluščil iz njegove zmršene brade na širokih ustih, ena roka je pokazala proti bregu, in vedno znova vprašuje in skoraj že z gotovostjo je jecljal eno samo besedo, ki je zvenela kakor »Rosija« in se glasila vedno radostneje, čimbolj se je bližal čoln bregu. Slednjič je pod gredjem zaškripal pesek; ribičovo žensko sorodstvo, ki je na bregu čakalo plena, se je kriče razpršilo, kakor nekoč Navzikajine dekle, ko so v mrežah zagledale nagega moškega. Šele polagoma, ko se je čudna vest razširila po vasi, se je zbralo nekaj moških vaščanov, katerim se je v svoji službeni gorečnosti dostojanstveno pridružil vaški starešina. Iz bogatih izkušenj vojnega časa in mnogoterih uradnih navodil je takoj vedel, da mora biti to kak begunec, ki je priplaval sem s francoskega brega. Že se je pripravil na uradno zasliševanje, ki je pa kmalu izgubilo na svojem dostojanstvu in veljavi, ker je nagi človek (kateremu so bili v tem prebivalci prinesli jopič in dvonitne hlače, da se je oblekel) na vsa vprašanja vedno in vedno plašneje in negotoveje ponavljal vprašanje: »Rosija?« Nekoliko srditi zaradi svojega neuspeha, je starešina z nedvoumno kretnjo ukazal tujcu, naj mu sledi. V spremstvu kričeče vaške mladine, ki se je bila v tem prebudila, so odvedli golonovega moža v mahedravih hlačah in jopiču na občinski urad in ga tam pridržali. Tujec se ni branil, ni izpregovoril besede, samo njegove jasne oči je stegnile razočaranje in sklonil je svoja visoka pleča kakor pred grozečim udarcem.

Glas o čudnem nočnem ribičkem plenu je v tem prodril do bližnjih hotelov, in nekaj gospodov in dam, ki so bili veseli zabavnega pripetljaja v enolični vsakdanjosti, je prišlo gledat divjega človeka. Neka dama mu je podarila slaščice, po katerih, nezaupen kakor opica, ni stegnil roke in se jih ne dotaknil; neki gospod ga je fotografiral, vsi pa so veselo govorili in klepetali okrog njega. Slednjič je prišel manager velikega hotela, ki je bil dolgo in daleč po svetu ter je govoril več tujih jezikov. Ta je začel že čisto prestrašenega človeka izpraševati po vrsti v nemščini, potem v italijanščini, angleščini in naposled v ruščini. Komaj je tujec začel prve ruske besede, se je zdrzil, širok smehljaj je razdelil njegov obraz od ušesa do ušesa, in nenadoma gotov in svoboden je začel prostodušno pripovedovati svojo zgodbo. Bila je zelo dolga in zelo zmedena, in slučajni tolmač je ni umel v vseh podrobnostih, vendar je bila usoda tega človeka v glavnem naslednja:

Boril se je v Rusiji, potem so ga nekega dne s tisoč drugimi natovorili v vagon; vozili so se zelo dolgo, naposled so jih prekrkali na ladjo in jih zopet še dlje vozili po deželah, kjer je bilo tako vroče, da so se jim do mehkega spekle celo kosti v telesu. Slednjič so se nekeje ustavili; zopet so jih natovorili v vagon in potem so morali nenadoma naskočiti neki grič. Kaj več o tem ni vedel, ker ga je takoj v začetku zadela krogla v nogo.

Poslušalcem, katerim je tolmač sproti v francoščino prevajal tujčovo pripovedovanje, je bilo takoj jasno, da je bil ta begunec pripadnik ene tistih ruskih divizij, ki so jih bili čez polu sveta, čez Sibirijo in Vladivostok poslali na francosko fronto. Zasmilil se jim je in obenem so bili radovedni, kaj ga je nagnilo do tako čudnega bega. Z napol dobrodušnim in napol navihanim smehljajem je Rus radevolje povedal, da je, čim je ozdravil, strelžnike vprašal, v kateri smeri leži Rusija. Pokazali so mu v smer, katero si je približno zapomnil po legi solca na zvezd. Potem je skrivoma ušel, ponoči poval, podnevi pa se skrival pred patrolami v senikih. Jedel je sadje in priberani kruh, deset dni, dokler ni slednjič prišel do tega jezera. Sedaj so postale njegove izjave zmedene; zdela se je, da je menil — doma je bil od Bajkalskega jezera — da mora biti na onostranskem bregu jezera, katerega nejasne črte je bil o mraku opazil — Rusija. Na vsak način je iz neke kočje ukradel dva tramova, legel nanja na trebuh in začel z desko, ki jo je bil istotako ukradel, veslati in krmariti proti oni strani. Prišel je bil že dokaj daleč, ko ga je našel ribič. Njegovo plaho vprašanje, če bo utegnil biti že jutri doma, je vzbudilo, komaj prevedeno, zaradi tolike nevednosti splošen

krohot. A kmalu je zmagalo sočutje in vsak izmed navzočih je stisnil Rusu, ki se je negotovo in klavrno oziral okrog, po par novcev ali bankovcev.

V tem je na telefonsko obvestilo iz Montreux-ja dospel višji policijski uradnik, ki je z nemalim trdom o dogodku sestavil zapisnik.

Kajti ne-le, da je bilo tolmačevo znanje ruščine nezadostno, je bilo tudi neznanje tega Rusa toliko, da niti o sebi ni vedel veliko več povedati, kakor da mu je ime Boris. O svoji vasi je dal le čisto zmedena pojasnila, n. pr. da so vaščani tlačani kmeza Meščerskega (dasi je bilo tlačanstvo v Rusiji že davno odpravljeno) in da stanuje s svojo ženo in tremi otroci petdeset verst od velikega jezera.

Začelo se je posvetovanje in prepiranje, kaj bi z njim, sam pa je stal med njimi top in sklonjen. Eni so menili, da ga je treba izročiti ruskemu poslanstvu v Bernu, drugi so izražali bojazen, da ga utegnejo od tam poslati nazaj v Francijo. Policijski uradnik je pojasnil, da je vsa težava v vprašanju, ali naj postopajo z njim kakor z vojnim beguncem ali kakor z inozemcem brez izkazil. Krajevni občinski tajnik je iz vsega početka odbil možnost, da bi ravno njegova občina tujega jedca redila in mu skrbela za stan. Neki Francos je razburjeno zaklical, kaj neki treba z malopridnim ubežnikom toliko okolišanja: ali naj dela ni naj ga pa pošljejo nazaj v Francijo. Dve gospe sta razburjeno ugovarjali, češ, da Rus ni sam kriv svoje nesreče in da je zločinsko, pošiljati ljudi iz njihove domačije v tujo deželo. Že se je zdelo, da se bo iz cele stvari razvil političen prepir, ko je nenadoma posegel vmes neki gospod, neki Danec, in energično izjavil, da plača za Rusa oskrbo za osem dni, v tem naj se pa oblasti sporazumeje z ruskim poslanstvom. Ta rešitev je popolnoma zadovoljila tako uradne kakor zasebne stranke.

Med razburjenim posvetovanjem navzoči je begunec polagoma dvignil pogled, ki je obstal na ustnicah edinega v tem vrvežu, o katerem je vedel, da mu more razumljivo povedati njegovo usodo. Zdelo se je, da čuti, o čem razpravljajo, in ko je prepri narastel, je nehote sklenil in povzdignil roke, kakor v molitvi. Ganljivost te kretnje je neodoljivo prevzela vse navzoče. Manager je pristrčno stopil k njemu in ga pomiril, naj se le nič ne boji, ker bo mogel mirno ostati tu; v gostilni bo zaenkrat zanj popolnoma poskrbljeno. Rus mu je hotel poljubiti roko, ki mu jo je pa oni hitro umaknil. Potem mu je še pokazal majhno vaško krčmo, kjer bo dobil prenočišče in hrano; ponovno ga je s pristrčnimi besedami potolažil, prijazno zamahnil z roko in odšel po cesti navzgor proti svojemu hotelu.

Negibno je begunec strmel za njim, in čim bolj se je oddaljeval edini, ki je razumel njegov jezik, tembolj je zopet potemevala njegovo obličje, ki se je bilo že zjasnilo. S hrepenečimi pogledi je sledil odhajajočemu vse gori do visoko ležečega hotela, ne da bi se zmenil za druge ljudi, ki so se nad njegovim čudnim obnašanjem zgledovali in smejali. Ko se ga je potem nekdo sočutno dotaknil in mu pokazal v krčmo, so se njegove težke rame kakor sesedle in s sklonjeno glavo je stopil čez prag. Odprli so mu vrata v točilnico. Tu se je stisnil za mizo in dekla mu je prinesla čašico žganja. Tam je obsedel z zastrtim pogledom vse dopoldne, ne da bi se ganil. Skozi okno so neprestano pogledovali vaški otročaji, se smejali in mu nekaj kričali — on pa ni dvignil glave. Prihajajoči gostje so ga radovedno opazovali, on pa je sedel, strmeč predse, s sklonjenim hrbtom, sramežljivo in plaho.

Opoldne so privreli v gostilno vedri ljudje in se glasno smejali in pogovarjali. Na stotine besed je beguncu brnelo na ušesa, a razumel ni nobene; še bolj strahotno se je zavedel svojega tujstva, sedel je nem in tihi sredi vrveža in roke so se mu tako tresle, da je mogel komaj priti do ust žlico juhe. Zdajci mu je po licu pritekla težka solza in kanila na mizo. Drugi so jo opazili in nenadoma onemeli. Njega pa je bilo sram: vedno niže se je sklanjala njegova težka, razmršena glava proti črnemu lesu.

Do večera je sedel tako. Ljudje so prihajali in odhajali. Ni jih čutil in oni ne njega: kakor kos sence je sedel v senci peči in roke opiral na mizo. Vsi so ga pozabili in nihče od njih ni opazil, kako je o mraku nenadoma vstal in šel topo kakor žival navzgor proti hotelu. Uro — dve je stal tamkaj pred vrati, držeč čepico ponižno v rokah, ne da bi se bil koga dotaknil s pogledom. Slednjič je opazil hotelski tekač čudno postavo ob razsvetljenem vhodu, ki je stala tam toga in črna kakor obrunek, in šel po managerja. Zopet je majhna jasnost spreletela mračno obličje, ko mu je udarila na uho materina beseda.

»Kaj bi rad, Boris?« ga je blago vprašal manager.

»Oprostite, je jecljal begunec, »rad bi vedel, če smem — domov.«

»Seveda smeš, Boris,« se je smehljajal oni. »Ali že jutri?«

John Galsworthy:

Tiho snubljenje

(Dalje.)

»Niti malo ne.«
»Tudi jaz ne. A jezdit?«
»Silno rada, raje nego karkoli drugega na svetu.«

»Raje nego plesati?«
»Gotovo. Jezditi in plavati.«
»Oh, mislil sem...« Umolknil je.
»Kaj ste mislili?«
»Mislil sem, da morate biti dobra plavalca.«

»Zakaj?«
V zadregi je dejal: »Zaradi vaših oči...«
»Kako to? Kaj imam ribje oči?«
Jon se je smejal. »To ravno ne. Ampak take so, kakor oči povodne vile.«
»Pravzaprav ne vem, če je to poklon.«
»Seveda je.«
»Menila sem, da vile ne spadajo ravno med poštene ljudi.«
»O! Povodne vile — zelo! Plahe so, kajpada.«

»Ali jih je mnogo na Angleškem?«
»Ne. Dejansko doslej nisem bil še nobene videl.«

»Kako pa potem veste?«
»Menim, da imam pravi čut za to.«
»Gotovo ste se učili starih jezikov. Na Angleškem vsi studirajo klasične jezike, ne-li?«

»Kaj še!«
»In kako vam ugaja Amerika, gospod Forsyte?«

»Zelo. Samo včasih se me loti domotožje.«
»Jaz bi silno rada potovala.«
»Ali niste še nikoli potovali?«
Zmajala je z glavo. »Vedno sem doma in gospodinjam. A mislim, da bomo morali naš stari dom prodati — bombaž se ne izplačuje več.«

»Jaz pridelujem breskve blizu Southern Pinesa, gori v Severni Karolini; te se sedaj izplačajo.«

»Ali živite sami tam?«
»Ne, z mojo materjo.«
»Ali je Angležinja?«
»Da.«
»Ali vaš oče še živi?«
»Umrl je pred štirimi leti.«
»Francis in jaz sva že pred desetimi leti osirotela.«

»Zelo bi želel, da bi prišla vidva enkrat za nekaj časa k nam; moja mati bi bila gotovo silno vesela.«

»Ali vam je podobna?«
Jon se je zasmejal. »Ne, ona je lepa.«
Pogledala ga je z resnim pogledom, samo ustnice so se nekoliko smehljale.
»Silno rada bi prišla, toda Francis in jaz ne moreva nikdar istočasno z doma.«
»Sedaj sta vendar tu,« je ugovarjal Jon.
»Jutri se že odpeljeva nazaj. Tako rada bi bila videla Camden.« Njen pogled je začel znova mirno motriti Jonov obraz. »Ali ne bi hoteli iti z nama in spoznati naš dom? Stara hiša. Francis bi veselilo.«

Sedaj se je zresnil tudi oni. Smeh mu je ugasnil na ustnih, tako hrepeneče je zvenelo vprašanje.

»Ne, Boris, sedaj še ne... Ko mine vojna.«
»In kdaj, kdaj mine vojna?«
»Tega ne vem; noben človek ne ve tega.«
»A preje? Ali ne morem iti preje?«
»Ne, Boris.«

»Ali je še daleč v Rusijo?«
»Da.«
»Veliko dni še?«
»Veliko dni.«
»Pa vendar pojdem, gospod! Krepak sem. Ne utrudim se.«

»Toda saj ne moreš, Boris. Meja je še vmes.«

»Meja?« Topo je pogledal. Beseda mu je bila tuja.
Potem je zopet vprašal s svojo čudno trmo: »Preplaval bom na ono stran.«
Managerju je šlo skoro na smeh. Vendar mu je bilo prebridko in krotko je dejal: »He, Boris, tako ne gre. Meja, to je tuja dežela. Ljudje te ne bodo pustili skozi.«

»Pa saj jim vendar nič hudega nočem! Svojo puško sem vrgel proč. Zakaj naj bi me ne pustili domov k moji ženi in otrokom, če jih prosim v Kristusovem imenu?«

Manager je postajal vedno resnejši. Grenkost je naraščala v njem. »Ne,« je dejal, »ne bodo te pustili čez, Boris; ljudje se sedaj ne menijo več za Kristusove besede.«

»Toda, kaj naj storim, gospod? Tu vendar ne morem ostati! Ljudje me tu ne razumejo in jaz ne razumem njih.«

»Se boš že naučil, Boris.«

»Ne, gospod,« globoko je sklonil glavo, »jaz se ne morem ničesar naučiti. Delati znam samo na polju, drugega ne znam nič. Kaj naj počnem tu? Domov hočem! Pokaži mi pot!«

»Sedaj ni nobene poti, Boris.«

»Toda, gospod, saj mi vendar ne morejo prepovedati, da se vrnem domov k ženi in otrokom! Nič več nisem vojak!«

»Morejo, Boris.«

»Pa — car?« Čisto iznenada je vprašal, drhteč od pričakovanja in spoštovanja.

»Carja ni več, Boris. Ljudje so ga odstranili.«

»Carja ni več?« Topo je strmel v onega.

»Ali vedno veste, kaj veseli vašega brata?«

»Gotovo.«
»To mora biti lepo. Toda ali bi res radi, da bi šel z vama?«

»Da, res!«
»Strašno rad bi šel; hotele sovražim. Mišlim — veste — Toda ker sam ni vedel, kaj pravzaprav misli, tudi ni bil posebno prepričan o tem, kar ona ve.«

Vzpodbodla je svojega konja in poplesavajoča žival je prešla v kratek dir.

Jezdila sta po drevoredih brezkončnega igličastega gozda in solnce jima je sijalo v obraz; v zraku je ležal topel vonj po smrečju, smoli in zeliščih, tla so bila mehka in peščena, konja dobro razpoložena. Jon se je čutil srečnega. To dekle je imelo čudne, omamljive oči; in jezдила je celo še boljše nego Blairova dekle.

»Angleži so vsi dobri jezdeci, kaj ne?«
»Večina, kar jih sploh jezdari. Pa danes pri nas ne jezdiijo veliko.«

»Strašno rada bi spoznala Anglijo. Naši ljudje so se priselili od tam 1. 1700 — iz Worcestershire-a. Kje pa je to?«

»To je na zapadu Srednje Anglije,« je odvrnil Jon, »a tako različno od Amerike, da si ne morete predstavljati. Veliko sadja raste tamkaj — zelo ljubka pokrajina: hiše z belimi predali, pašniki, sadovnjaki, gozdovi, zeleni griči. Enkrat sva s sošolcem pešala tudi.«

»To je lepo. Naši dedje so bili rimsko-katoliške vere. Imeli so posestvo, ki se je imenovalo Naseby, in zato imenujemo tudi naše tukajšnje posestvo Naseby. Toda moja stara mati je bila francoska kreolka iz Louisiane. Ali je res, da so Angleži mnenja, da je v kreolih črna kri?«

»Zelo nevedni smo,« je odgovoril Jon.

»Jaz vem, da izvirajo kreoli iz starih francoskih in španskih rodov. Vam in vašemu bratu je videti, kakor da bi bila francoske krvi.«
»Francis je res tak. Ali ne mislite, da sva že dalje od gomile? Prejezdila sva že dobrih šest kilometrov, a menim, da so do tje samo trije.«

»Ali vam je veliko na tem? Prvo gomilo so precej precejenjali.«

Ustnice so se ji smehljale; resnično smejala se navidez ni nikdar.

»Kakšni Indijanci pa so tod okrog?« je vprašal Jon.

»Ne vem zagotovo; če pa so, morajo biti Seminoli. A Francis pravi, da izvirajo te gomile od Indijancev, ki so živeli že dolgo pred sedanjimi plemen. — Zakaj pa ste prišli v Ameriko, gospod Forsyte?«

Jon se je ugriznil v ustnice. Resničnega vzroka — spor z družino, ponesrečena ljubezenska zgodba — skoraj ni mogel navesti.

»Najprej sem bil v British Columbij, a tam se mi ni godilo posebno dobro. Potem sem slišal o pridelovanju breskev v Severni Karolini.«

Zadnja luč je ugasnila v njegovem pogledu; »Tedad ne morem domov?«

»Sedaj ne. Čakati moraš, Boris.«

»Dolgo?«

»Ne vem.«

Vedno mračnejši je postajal obraz v temi.

»Tako dolgo sem že čakal! Sedaj ne morem več. Pokaži mi pot! Poizkusiti hočem vseeno!«

»Nobene poti ni, Boris. Na meji te pri-mejo. Ostani tu, našli ti bomo delo!«

»Ljudje me tukaj ne razumejo in jaz ne razumem njih,« je trmasto odvrnil. »Tu ne morem živeti! Pomagaj mi, gospod!«

»Ne morem, Boris.«

»Pomagaj mi zaradi Krista, gospod! Pomagaj mi, ne morem več!«

»Ne morem, Boris. Noben človek ne more sedaj drugemu pomagati.«

Stala sta molče drug pred drugim. Boris je vrtel čepico v rokah. »Zakaj so me potem odvedli z doma? Rekli so, da moram braniti Rusijo in carja. Toda Rusija je vendar daleč od tu in ti praviš, da so carja... kako si dejal?«

»Odstavili so ga.«

»Odstavili?« Brezmišelnost je ponovil besedo. »Kaj naj sedaj storim, gospod? Domov moram! Otroci vpijejo po meni. Tu ne morem živeti! Pomagaj mi, pomagaj mi, gospod!«

»Ne morem, Boris.«

»In mi ne more tudi nihče drug pomagati?«

»Sedaj nihče.«

Rusu je vedno niže klonila glava, potem je iznenada dejal pridružno: »Hvala ti, gospod!« in se okrenil.

Šel je čisto počasi po cesti nizdol. Manager je dolgo gledal za njim in se še čudil, da ni krenil proti gostilni, marveč po stopnicah nizdol k jezeru. Globoko je vzdihnil in odšel na svoje delo v hotelu.

Služaj je hotel, da je naslednje jutro taisti ribič našel nago truplo vtopljenca. Skrbno je bil slekel in položil na breg podarjene hlače, čepico in jopič in šel v vodo, kakor je bil prišel iz nje. O dogodku so sestavili zapisnik, in ker niso poznali tujčevega imena, so postavili na njegov grob priprost lesen križ, enega tistin malih križev nad brzicinsko usodo, s katerimi je sedaj Evropa posejana od enega konca do drugega.

»A zakaj ste odšli iz Anglije?«
»Pravzaprav samo zato, ker sem hotel spoznati svet.«
»Da,« je dejala. Zvenelo je mirno in razumevajoče, in Jon je bil tembolj hvaležen za to, ker je vedel, da ga ni razumela. Podoba njegove prve ljubezni mu je bila sedaj že docela iz spomina in ga ni več preganjala. Bil je zelo zaposlen s svojimi breskvami. Iznemada je dejal: »Mislim, da se morava vrniti. Pogledajte solnce!« Solnce je dejansko stalo že globoko za drevjem.

»Bože! — Seveda!«

Jon je obrnil svojega konja. »Jezdiva v skoku,« je predlagal. »V pol uri bo solnce zašlo in luna vzide še-le kasno.«

Skokoma sta se vračala po gozdni poti. Solnce je še hitreje zatonoilo, nego sta bila mislila, zrak se je ohladil, mrak je padel. Nenadoma je Jon ustavil konja.

»Strašno mi je žal; a mislim, da to ni pot, po kateri sva bila prišla s piknika. Zdi se mi, da sva zavila preveč na desno. Te gozdne poti so vse enake, in konja sta še-le včeraj dospela iz Kolumbije; spoznata se tu tako malo kakor midva.«

Dekle se je smejala.

»Zašla bova.«

»Hm! To ni šala v teh gozdovih. Kaj jim ne bo kraja?«

»Mislim, da ne, tod. To bo pravo pustolovstvo.«

»Da, toda prehladili se boste. Noči so tu čisto hladne.«

»In vi ste imeli še-le pravkar hripot.«

»O, nič zato. Tu je pot, ki vodi na levo. Ali naj jezdiva naravnost ali pa kreneva po tej poti?«

»Po tej poti.«

Jezdila sta v kratkem skoku dalje. Sedaj je bilo že pretemno za napet dir, a kmalu bo tudi za kratek skakovane pretemno. Poti ni hotelo biti kraja.

»Lepa reč!« je pripomnil Jon; »v resnici mi je žal.« Jezdila je poleg njega; ozrl se je nanjo in videl, da se smehlja.

»Pa to je vendar silno zabavno.«

Bil je vesel, da je gledala na stvar tako, a zani reč nikakor ni bila zabavna.

»Prav osel sem bil, zares. Vaš brat se bo pošteno jezil nad menoj.«

»Saj ve, da sem z vami.«

»Če bi imela le kompas s seboj! Če pojde to tako naprej, prebijeva lahko vso noč tu. Tu se pot zopet cepi! Sedaj bo pa res že čisto temno.«

In docela se je stemnilo malone v tem, ko je govoril; dekleta je videl komaj še na pet korakov. Prišel je tik do nje; dotaknila se je njegovega rokava.

»Ne delajte si skrbi,« je dejala, »to vse pokvari.« Vzel je obe vajeti v levico in ji stisnil roko.

»Sijajno se držite, gospodična Wilmot.«

Jack Blackburn:

Prizor v džungli

iz angleščine prevedla T. D.

Bilo je v začetku aprila 1917, ko je četa 50 vojakov zapustila svojo barako v bližini Bombase v Vzhodni Afriki. Njen neznani cilj je bil tam nekje v neizmerni divjini džungle, pragozda in močvirja, skozi katero je general Schmutz podil Nemce in njihove Askarje.

Večina smo bili škartiranci z bojišča v Franciji in Belgiji, zelo nezaupni v to deželo črncev, moskitov, mrzlice in neznanih nevarnosti. Naša baraka je bila pekel, prostor neznošne soparne vročine, gomazeča od mrčesa in založena s slabo hrano in vodo. Večina nas je zbolela nekaj dni po prihodu. Pitali so nas z dvojno dozo kinina.

Transportacija je bil problem v tej neizmerni pokrajini. Poti smo morali rezati skozi skoraj neprodorno džunglo. Tračnice ozkotirne železnice so tekle v neskončnost. Vlak je obstojal iz lokomotive, ki so jo kurili z drvami, in iz malih odprtihih vagonov. Ti so služili moštvu in potrebščinam za boreče se sile daleč tam zadaj.

Naš vlak je imel dve dni zamude. Čas odhoda in prihoda vlaka sploh ni bil določen. Okvare zarjavele lokomotive so bile na dnevnem redu, in tudi skok s tira je bila navadna afera.

Miniaturni vagončki so bili pokriti z mrežami proti mrčesu in samo toliko veliki, da je bilo v vsakem za štiri moše prostora. Sedeže smo rabili za kurivo. Moštvo je moralo od časa do časa izstopati in nabirati kurivo za lokomotivo.

Bil sem v zadnjem vagončku; z menoj je bil samo en mož, ker nihče ni hotel iti v zadnji vagon. Če bi se namreč kakšna divja zver prikradla do nas, bi to bil skoraj gotovo zad-

ni vagon, ki bi ga napadla. Ponoči smo slišali strahotne stvari v gozdu: rjovenje, lomljenje divjih zveri skozi gozd, stokanje in tuljenje opic in hijen.

Moj tovariš Berker je bil mladenič temne polti, ki je bil hudo ranjen v Ypriu. Afrike se je bal. Sovražil jo je. Proklinjal je silo, ki ga je poslala sem. Proklinjal je Blakija, našega spehastega strojevodjo, ki je bil črn kakor vrana, ki je žvečel tobak, in ki mu je vedno primanjkovalo kuriva za stroj. Berker se je bal soparne džungle in ni hotel iti z nami vred nabirati kuriva za stroj.

Naša največja brzina je bila 15 milj na uro. Bili smo cele dneve v grozni samotni velikanski gozdu in džungli. Na planem je bila vročina neusmiljena, žgoca, prodorna, in samo naše tropične čelade so nas rešile solnčarice. Pod drevjem pa je bilo drugače. Tihota je bila strahotna, zrak dušljiv. Med močvirjem, iz katerega je molela ostrava, in gozdnim robom ni bilo prehoda. Prišli smo s slepilnega solnca naravnost v nekako zeleno temo, ki dobro dela našim očem. V močvirju smo se privadili raznoteremu brenčanju mrčesja in divljenja. Zdelo se nam je, kakor da smo prišli v tunel, vodeč v bajni svet. Drevesna debela so se nam zdela, kakor da so umetno rezljana, in ploščati, mesnati listi so bili brez življenja kakor naslikano listje v gledališču. V zelenem kaosu smo začeli razločevati ptice fantastičnih vrst in perja. Pluli in frfotali so semintja, se vrteli, obračali in stezavali peruti. Žalosten, melanholični klic nosorčca, eksotičnega ptica, se je razlegel po prostornem trnju. Segal nam je v srce.

Kadar se je vlak ustavil, nas je bilo groza iti izpod naših mrež in iskati kurivo med

»O, imenujte me vendar Ano. Rodbinska imena zvone tako mrzlo, če kdo takole zaide.«

»Srčno rad, če smem. Meni je ime Jon. Vendar Jon brez h, ker je okrajšava od Jolyona.«

»Jolion — Jon, ime mi je všeč.«

»Ana je zame odnekad najljubše ime. Ali počakava tu, da vzide luna ali pa naj jezdiva dalje?«

»Kdaj pa vzide luna?«

»Proti deseti, menim, sodeč po sinočnjem večeru. In bo že skoraj ščip. Toda sedaj je še le šest.«

»Jezdiva dalje in prepustiva konjem, kam.«

»Dobro! Toda če se bosta že kam obrnila, potem bo to Kolumbija, in to je mnogo kilometrov odtod.«

Korakoma sta jezдила po ozkem potu dalje. Sedaj je bilo popolnoma temno. Jon je vprašal:

»Ali Vas zebe? Če bi hodili, bi Vam bilo toplejše. Jezdil bom spredaj; vi pa ostanite tik za menoj, da me ne izgubite izpred oči.«

Jezdil je naprej, a kmalu razjahal, ker ga je sameva zeblo; gozd je bil kakor brezkončen, molčeč in temen.

»Sedaj me zebe,« se je oglasila Ana. »Razjaham tudi jaz.«

Vedla sta svoja konja za povode, in ko sta korakala tako počasi in skoraj tipaje približno pol ure, je Jon pripomnil:

»Dajte, poglejte! Sedaj sva menda na plani! In kaj je ono črno na levi?«

»Gomila.«

»Katera le? Tista, ki smo jo bili videli ali ona druga ali nobena od obeh?«

»Mislim, da bi ostala tu, dokler ne vzide mesec, potem bova morda spoznala, katera je, in našla pot.«

»Prav imate. Najbrže so tod okrog močvirja. Privezal bom konja v kakem zatišju in potem poizkusiva najti kako zatočišče. Prav res je hladno.«

Našel je ugodno mesto za konja in ju privezal. Ko se je obrnil, je stala poleg njega.

»Grozljivo je tu,« je dejala.

»Poiščeva si udoben kotiček in sedeva.«

Prijel jo je za roko in jo vedel okrog gomile.

»Tu,« je zdajci zaklical Jon, »tu so kopali. Mesto bo zavarovano.« Potipal je tla — bila so dovolj suha. »Tu moreva počeniti in kramljati.«

Sedla sta drug poleg drugega s hrbtom proti steni vdolbine, prižgala cigarete in prisluškovala v molke. Prhanje ali tih topot s kopiti je bil edini šum, ki je motil tišino. Drevje je bilo prereditko, veter prešibak, da bi bilo v vejah šumelo in zdelo se je, kakor da živita v tej tišini samo onadva in njuna konja. Po temnem nebu posejane zvezde in še temnejše oblike smrek je bilo vse, kar sta mogla videti. Pa žareča konca njihovih cigaret in tod in tam njuna slabo razsvetljena obraza. (Dalje.)

Frtaučku Gustl ma beseda

Taka je hvaležnost tega sveta. Kene, jest sm pumagu Kurenčku Nešk, de je bla sprejeta u pisalska zadruga z umejena zaveza, zdej m de pa ta mrcina kar čez glava zraat in se zmeri naprej štul, tku, de hmal ba um mogu jest več na vrsta pridet, de prou mam jest soj kot u »Sluvenec« du smrt zgururjen. Glih tku de use uštimat, kokr tist jež

Asin, Neška, pamet nuci, pa gvant špári, če čs, de u tud iz tebe še kej ratal, drgač u še teb začela gospudarska griža urat zavijati, kokr ga že marskemu bulšnu pisatele, ket s ti, zavija. Viš, pr »Sluvenec« sm jest definitium nastaulen, pa še kronsk penzjou mam zažihran. Pa tu še ni use. Tud pr kmetisk eksportu zadrug sm za štutaužent zavarvan. Astn, kokr videš, je tud za moj eksport k svetmu Križe use preskrblen. Tori men na nubena viža na more falit.

Vem, de sa m lde louš, ke tku dobr stufim. Se clu gospod držaun praudenk me učaseh u jez tku upraskaja, de nism nkumer podobn. Pa jest s iz tega nč na strim. Mal se iz Cotičuva žauba namažem, pa ene par večeru predn grem spat pu ena šalea ruma iz taužentroščam spijem, pa sm spet bergšelt in zdrou ket riba in zaspim, kokr pouh. Šlus!

»Ja, Gustl, zdej je pa že zadn čas, de puvēš, kot a so celeh šternajst dni ukul klatu in tagabundiru, de te ni blu nč na spregled. Men je blu

drevjem. Bil je to temen, tajinstven prostor, v katerem nam je sapo jemalo. Zemlja je bila črna, močvirna, poteptana. Lasje so se nam jezili, ko smo opazovali stopinje. Neprestano so temne sence hitele mimo nas. Na peščenem mestu blizu obrežja smo videli sled leva, leoparda, nosoroga in povodnega kozla. Poleg teh sledov je kolkjal bizon.

Ponoči se je v džungli zbudilo divje življenje. Kurili smo kresove in se pogovarjali. Berker pa ni hotel govoriti, če so opice začele tuliti. Kakšenkrat smo te stvarice videli podnevi. Njihovi mali kosmati obrazi so kukali skozi listje kakor stari kokosovi orehi. Zvečer je tema padla kakor zastor. Tu ni bilo mraka. V temi smo videli svetleče se oči, majhne kakor bučica, ki so nas opazovale z bližnjega gozdnega roba ali drevesa.

Konec prvega tedna je vsa četa začela trpeti vsled žeje. Prešli smo v veliko ozemlje zverin. Mlake s pitno vodo so bile redke in zelo oddaljene druga od druge. Prelrgana močvirja so obrobijala železniško progo. Moštvo je prekuhalo vodo in jo pilo. Ležalo je v vagonih in trpelo vsled vročine. Več jih je obolelo.

Berkerja je vročina bolj trpinčila kakor mene. Sedel je v kotu, opazujoč, s puško namerjeno proti džungli. Nekega jutra je lokomotiva zavila okoli ovinka v mali dolinici in zapiskala. Vstali smo in zrl naprej. Odrasel lev je stal na progi in razsojal, kam naj jo udari. Več vojakov je bliskoma ustrelilo, in velikanska zver je izginila, menda nezadeta. Berker je proklinjal in mrmral do popoldne.

Ta dan ni več izpregovoril, in zdelo se je, da se ga loteva mrzlica. Premetaval se je in mrmral v spanju. Drugo jutro smo se komaj zbuili, ko se je dvignil in se zastrmel čez vagon. Opazoval sem ga in presenečen skočil pokonci, zakaj njegove oči so se v grozi izbulile. Zatulil je kakor norec.

Vse moštvo je oživel. Glave so se dvigale iz vsakega vagona, in žareče oči so strmele na najgroznejši prizor, ki sem ga kedaj videl. Desni breg je mrgolel samih kač!

Bilo je to preseljevanje kač kakor so nas poučili pozneje. Kače so potovale zelo daleč, ne da bi se ustavile; a nam se je zdelo, kakor da smo prišli v ozemlje polno reptilij. Solnce se je zrealilo v njihovih opolzljih trupih. Videli si kače vseh barv, in vrst, velike in majhne, dolge in kratke, zelene in črne, oranžaste in črtaste, grdoglave in grdooke.

Počil je strel, potem drugi in zopet tretji. V drobci sekunde je streljal vsak mož na mrgolečo maso. Tuhtam je padla kakšna velika kača in se zapletla z manjšo, potem pa — grozota vseh grozot — je vlak zavozil mednje...

Borker je tulil in tulil. Počenil je poleg vagnoske stene, da se izogne prizoru. Potem je še bolj tulil. Vlak se je ustavil, nezmožen voziti čez mrgoleče mase. Strojova kolesa so

že tku douhōes pu teb, de b hmal seču,« je začel Cene tisk ke u mene in me sprašvat. »Edn u je pravu, de te je vidu gor na stacion iz enem remnem na ram, ke s glih karta kupvou. Pa ne de b šou u Kranjska gora na smučarska tekma.«

»Pena z luč! Nuge s lohka tud u Iblan pulomem, pa u cnej. U Kranjsk gor nism blu, pa tud nubeneh remelnu nism ulaču iz saba. Mal sm se holt pelu med Sluvence pugledat, kuku se jm kej gudi.«

»Med kašne Sluvence? A mi nisma Sluvenci? Sluvenec maš ja tud u Iblan zadost in sma tud cnej, ket gor,« se je Cene čudu, kokr de b šele učeri iz nebes padu in prou nč na vedu, kua se na svet gudi.«

»Sluvenec mama vnder tud na Kuroškem in pa u Amerik jh je tud še precej. Viš, in glih kuroške Sluvence sm šou mal ubiskat. Rad b zvedu, če se jm kej kouče, pa če maja gor tud tulk snega, ket pr nas.«

»A tku je ta reč? Na smeš zamert. Sej veš, de se jest na pulitka na zastopm, zatu se pa tud raj vajna na mešam.«

»Tu pa spet nimaš prou. Za pulitka ni nuben mojstersk izpit naprej predpisan. Zatu se lohka usak u pulitka meša, če se kaj najna zastop, al pa ne. Tu je prosta ubrl, in usak je naumen, če se na meša vajna, če kaže, da mu bo kej nesl.«

»No, kua s pa kej zvedu? A mala gor tud tulk snega, ket pr nas?«

zmečkala toliko kač, da je neka olnata masa pokrivala progo. Kolesa so se kar v praznem vrtele in drsela. Vsak mož se je boril, da si reši življenje. Streljanje je prenehalo; vsi so udarjali s puškinih kopiti po kačjih glavah, ki so se dvigale ob vagnoskih stenah.

Manjše kače so polzele pod vlak med kolesa in bilo je po njih. Večje črne, nekatere po 12 do 15 čevljev dolge, so se nam izognile okoli lokomotive ali konca vlaka; druge barvaste, bakrene in črtaste pa so se vzpenjale ob vagnoskih stenah, merile z glavami in strupeno toliko z repom.

Meril sem na grdooke glave; zbijal sem jih doli. Boriti sem se moral za dva. Berker se je dvakrat trepetaje dvignil in gledal; enkrat, ko se je neka velikanska debela pošast vila okoli konca vlaka, in potem, ko je neka zelena, opolzla kača švignila gori k nam. Udaril sem jo precej dobro, toda padla je v vagon. Stopil sem ji na glavo, predno se je mogla geniti, ampak njen vitki trup je švrlal okoli in ošinil Berkerja po obrazu. Nikdar nisem slišal takih glasov iz človeških ust kakor tedaj njegovo vpitje. Niti potem ni nehaj vpiti, sem vrzel zvijajoči se trup iz vagona. Oklenil se je mojih nog z železnim oklepom, tako da me je skoraj podrli na tla, prav ko sem meril na dve drugi glavi.

Prihodnjih par minut ne bom pozabil. Največje kače so prihajale, in udarjati sem moral kakor strojnica. Berker pa je tulil in kričal in se oklepal mojih nog. Še dve veliki kači sta se sikajoči vrgli v vagon. Ubil sem obe.

K sreči je Berkerju postalo slabo. Iz kač namreč, ki smo jih ubili, je začel puhteti zoper smrad in se mešati z onim živih kač. Več vojakom in tudi meni samemu je postalo slabo. Slednjic se je prikradla še zadnja. Berker me ni hotel pustiti iz oklepa. Vojaki sosednjega vagona so mi pomagali, da smo mu zvezali roke in noge. Nesrečnej je zmoral od strahu.

Osmrajeni zrak in opolzla kačja trupla ob progi so nas spominjala, da vse te grozote niso bile samo hude sanje. Po dolgem čakanju in skritni preiskavi je nekaj mož z zemljo posulo tračnice, da bi bile manj opolzle. Potem smo se ločili od groznega mesta.

Dokler bom živ, se ne bom mogel otresti spomina na strašno uro, ko sem stal v žgoči vročini in v smradu, ko se je ponorel človek oklepal mojih nog, ko sem udarjal po opolzljih, grdihi, voglatih kačjih glavah, ki so valovile, merile, sikale; ko sem videl vse okoli sebe velike in majhne, dolge in kratke, rjave in črne, zelene in oranžaste kače, ki so se zvijale, obračale, ovijale; same kače — kače — kače.

Pridobivajte novih naročnikov!

Najvarneje in najboljšo naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. v Celju reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100.000.000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge tamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Arterioskleroza, reuma, protin (obkladki)

se ozdravi sigurno z radium vodo in radium kompresij iz čeških državnih tovarn radija, edinih v Evropi. — Brezplačna navodila za zdravljenje

Radiumchema - Jachimov. Teofilce - Šanov. Češkoslovaška. — Ulica Waageho 13-7

Stjepan M. Gl'g, Sisak 950

Na zahtevo pošljemo vsakomur cenik tamburic za stoj. Odlikovan s 3 zlatimi kolajnam in Grand Prix

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Insertirajte v „Slovenca“!

Naš domači zdravnik

M. A. — S. V. Nagajivost vašega žolodca je za res prehoda, noče prebavljati, zaužita jedila povzročajo. Z glavobolom vas muči, žolč izliva (kam in kaka?) tek vam jemlje, včasih so mu močnejše začimbe. Treba muhaštega nagajivca ne upam uganjati tako od daleč, saj bi morda še bolj zdiljal ta nepridiprav na oddaljene opomine, zato vam vsekakor ka-že, da izrečite nepokorneža v roke takemu krotilecu, ki mu bo blizu in vedno za petami, dokler mu ne odložne muh in ga ne navadi reda in pokorščine.

F. A. — Lj. Prenašanje jetnične kužila po obleki je seveda mogoče, zato treba okužena oblačila razkužiti. Najbolj zanesljivo vam napravi to delo razkuževališče (mestno ali v higienskem za-vođu). Kar se da prekuhati z milnico ali lugom ali sodo (nevarno in telesno perilo), opravite doma, drugo lahko iz volne in usnja ali drugih snovi, ki ne prepuščajo prekuhanja, izrečite omenjenim zavo- dom v razkuženje.

J. F. — B. Ishijas ali vnetje bedrnega živca in koksita ali vnetje kolčnega sklepa sta bolezn, ki jih včasih ni mogoče razpoznati že iz početka. Vi imate brčkone ishijas, dasi ta bolezen ne krajša bedra pri odraslem človeku (razlika 2 cm je ne-merodajna in v okviru merilnih pomoti), tudi raz- lika v debelini obeh udov ni značilna, saj je pri desničarjih desno bedro za 2 cm obsežnejše od le-vega. Da šepate in imate pri hoji bolečine, je mo- gote, če kak drug vzrok, ki ni ne ishijas ne koksita, kateri, ne morem presoditi tako na daljavo. Vo- dena kila ali hidrocele je čisto druga bolezen in nima s prej omenjenima nikakšne vzročne vezi, sama po sebi ni bogve kaj, tudi njeno ozdravljenje ni posebna umetnost. V bolnišnico sprejemajo take ne nujne primere samo takrat, kadar je kaj pro- stora in časa na razpolago. Glede prve bolezni pa je temeljita preiskava s ponovnim rentgenološkim izvidom potrebna.

A. Z. — M. Čezerno potenje vas nadleguje že po polurni hoji? Morda je to posli- čica kakšne hrpe ali druge bolezni? Kaj pravi vaš zdravnik o tem? Vsekakor ga kaže vprašati za svet!

Isti. Nisem vas označil za alkoholi- ka in kadilca v svojem odgovoru (preberite moj od- govor še enkrat!), marveč pisal sem, da se opaža jutranje bljuvno draženje pri pivcih in kadilcih, pa tudi pri onih, ki imajo golt vnet iz kakršnihkoli drugih vzrokov. Večkratni »prehladi«, vdihavanje prašnega zraka, naporno govorjenje in slično vtegne imeti enake posledice.

J. K. — S. Mehurčasta oteklina na temenu de- setmesečnega otroka je vsekakor toliko važna, da se posvetujete o nji z zdravnikom, ki lahko pre- gleda otroka in ugotovi njen izvor. Tako na daleč presoditi, ali je izrednost morda prirojena napaka ali posledica kakšne (morda tudi medporodne) po- škodbe ali celo kakšna novotvorba, ni mogoče.

F. S. — Lj. Kletno stanovanje, ki ima betonski strop v novi hiši, je gotovo nezdruvo, zlasti za majhnega otroka. Pomnite, da velja kot vodilo za

higiensko vrednost normalno (t. j. v opečnem zidu) zgrajenih hiš: Prvo leto jo oddaj v najem strova- niku — zastoj, drugo leto prijatelju — zastoj, tretje leto bratu — zastoj! Četrto leto se vseli sam vanjo, ko si jo dal prečistiti in na novo pre- pleskati! Kletno stanovanje z betonskimi zidovi in betonskim stropom ne bo nikdar v zdravstvenem pogledu neoporečno, ker bo vedno vlažno!

P. P. — ? Okrevajoči jetnik sme jesti vse, kar mu prenašajo prebavila, kajpada po pameti. Z nespametno izbiro jedi in hlastnim jedenjem si pokvari prebavila tudi zdrav človek, zato treba je- tičniku opreznosti v izbiri jedi in dobrega žvečenja, zlasti če uživa presno in sirovo hrano, ki je pri- poročljiva. Da se ohrani pri dobrem teku, je treba upoštevati bolnikove želje in okus, večkratno pre- mikanje glede hraniv samih in načina priprave vpliva ugodno.

D. F. — M. Ogri ali sojedi so bili lani že večkrat v razgovoru na tem mestu. Mnogi pripo- ročajo izstiskanje s posebno pripravo, umivanje z boraksom ali salicilnim milom in pokrivanje očiščene kože z žvepleno mažo čez noč. Meni se zdi važna bolj pičila in brezmesna hrana (več me- secev) in redno, izdatno iztrebljenje črevesa, če hočete imeti lep obraz brez črnih pik.

X. Y. — Nm. Tisti nočni pojavi so pri ljudeh vaše dobe popolnoma v redu, brez vsakršne zdrav- stvene nevarnosti. Čim manj se zmenite zanje, tem bolje za vas. Vsekakor vam priporočam, da se za- dostno giblujete na prostem. Lotite se kateregakoli pametnega sporta z vso resnostjo, a brez preti- ravanja.

M. B. — T. Glede zabreklih drgalk se posve- tujte z zdravnikom, ki vas more opazovati. Ni treba vsake drgalk operirati, kakor menijo mnogi, s pametnim ravnanjem se mnogokdaj drgalk pomir- ijo in splahnejo v pravno mero, operacija je po- trebna, če povzročajo hude motnje v goltu samem ali pa kje drugod v telesu ali če se prevečkrat vnamajo. Enako velja za vaš ječmen.

A. V. — S. Vaš revmatizem močno diši po protinu ali putiki. Glede načina vašega samo- zdravljenja naj se izjavim? Če ste vi zadovoljen z uspehom, nimam kaj pristaviti, menim pa, da bo trebalo premeniti marsikaj v prehrani, če je moja domneva pravilna, zakaj protin pomeni motnjo v notranji presnovi. Gibanje je koristno, utrjevanje z vodo, zrakom in solcem vsakomur priporočljivo, zlasti vam, ki »čutitec svoje živce.

J. M. — Lj. Proti izpadanju las ste še posku- sili vse mogoče maže, spirite in druga sredstva, celo dveletno obsevanje vam ni koristilo. Po enajst- letnem (!) mrcvarstvu lasišča se čudim, da imate sploh še kosa na glavi in vam za zdaj nujno sve- tujem, da poskusite še — z nič! Dajte vendar svojemu lasišču mir vsaj za pol leta, ne rabite nikakršnih zdravilnih pripomočkov (razen običajne pametne nege)! Poročajte mi o stanju jeseni.

Pravni nasveti

Zalivte v pismu. T. J. Zg. P. Neka oseba vam ne da miru in vam tudi v zaprem pismu očita ne- resnične in hudo žaljive stvari. Vprašate, če je to kaznivo. — Zalivte, ki vam jih kdo izraža v pis- mih so po sedanjih praksi sodišč kaznive.

Prošnja za podporo. H. J. P. Vaše vprašanje je nejasno in nerazumljivo. Sporočite točnejše po- datke.

Zadrževanje zaslužka. I. S. S. Zaposleni ste bili v savski banovini pri nekem mojstru. Pri od- hodu vam je ostal dolžan 600 Din, ki jih je obli- bil kmalu poslati. Kljub dvakratnemu opominu vam pa še ni poslal denarja. Kako priti do de- narja? — Drugače ne bo šlo kot s tožbo. Če je moj- ster premožen, tako da mu je kaj vzele, potem vam svetujemo, da si preskrbite ubožno sprečovala na podlagi katerega boste oproščeni plačila takš ter celo zadevo izročite sodniku, ki bo napravil tožbo in tudi poskrbel, da vas bo pri razpravi v savski banovini zastopal odvetnik. Če se pa bojite, da ne bo mogoče izterjati pravnih stroškov, pa pustite tožbo in si s tem prihranite večjo zgubo.

Oprostitev uslužbenškega davka. J. K. L. in I. B. P. Na poziv davčne uprave ste v svrhu od- mere uslužbenškega davka prijavili povprečni zne- sek vseh mesečnih dohodkov kot so n. pr. štoline, cerkvene takse itd. Za l. 1981 ste označili tozadevni povprečni mesečni dohodek na 230 Din, pa ste mo- rali vsako četrtletje plačati 27.60 Din uslužbenške- ga davka in 10 Din banske doklade. Vprašate, če se vam uslužbenški davek ni protipostavno odme- ril, ker vaši dohodki ne presegajo 400 Din me- sečno, kje se vložil priziv itd. — Uslužbenškega davka so oproščeni med drugim službeni prejemki, če ne presegajo 400 Din na mesec, 100 Din na te- den ali 16 Din na dan. Toda ta davka prosti eks- stenčni minimum se vpošteva le pri takih službe- nih prejemkih, ki se ponavljajo mesečno, tedensko ali dnevno itd. Pri enkratnih nagradah oziroma pri službenih prejemkih, ki se neredoma pojavljajo, zakon ne pozna davka prostega eksistenčnega mi- nimuma. Zato vaš dohodek, ki se ne ponavlja re- doma mesečno, ni prost uslužbenškega davka. Od- mera je pravilna in odgovarja vašim napovedi do- hodkov. Davčnih lestvic, po katerih se odmeri uslužbenški davek, je več. Od dohodka do 1000 Din na mesec znaša davek pri prejemkih, ki se pojav- ljajo zdaj pa zdaj in kakor so vaši, 4 odstotke, pri vas torej znaša od letnih prejemkov 2760 Din — 110.70 Din ali 27.60 Din na vsako četrtletje. Pri- tožbe zoper odločbe in odmero davka po davčnem oblastvu rešuje pristojno višje davčno oblastvo. — Za organista, ki vprašuje, če je pri dohodkih, ki znašajo z biro okrog 250 Din mesečno, dolžan pla- čati davek, velja isto, kar smo gori povedali. Tudi on ni prost, ker se njegovi službeni prejemki ne- redoma pojavljajo.

Gradba ali predelava hiše brez stavbnega do- voljenja. J. T. P. Ker ste gradili brez stavbnega do- voljenja, je imelo županstvo pravico poseči vmes. Postopanje županstva, ki je zahtevalo, da zaprosite za stavbni ogled in stavbno dovoljenje ter plačate predpisane takse, je bilo pravilno. Če županstvo zahteva, da morate brez dovoljenja napravljeno stavbo podreti, vam mora izdati pismen odklop. Proti temu se v 14 dneh lahko pritožite na okrajno na- čelstvo. Če boste pa uspeli, ne more nihče v naprej vedeti. Pogovorite se z županom.

Razširjenje steze. R. S. Čez travnike vodi že preko 30 let stara pot za maloštevilne pešce. Pri- čeli pa so navedeno pot šolarji, ki so v zadnjem času iz majhne, ozke steze napravili skoraj ši- roko cesto, ki se čimdalje bolj širi. Ali se more školskim otrokom prepovedati poraba te poti. — Vobče velja načelo, da se služnosti (kar je tudi pot

preko tujeja zemljišča) ne smejo razširjati, marveč se morajo utesnjevati, kolikor to dopušča njihova narava in namen ustanovitve. Zato mo- rete vsakomur, in ne samo šolarjem, prepovedati, eventualno tudi s tožbo, vsako širjenje steze in hojo izven steze. Prav tako morete zabraniti vpo- rabo poti v drug namen, kakor se je ista zadnjih 30 let uporabljala. Če se je steza uporabljala na pr- le za hojo na polje, v gozd ali v podobnih namenih, se ne sme naenkrat prečeti uporabljati tudi za hojo v šolo, gostilno itd. Ker pišete, da ste radi takega početja šolarjev že protestirali, pa ni pomagalo, vam ne bo kazalo drugega, kakor sodna pot, ako hočete preprečiti neupravičeno hojo.

Sporna pot. M. M. T. Ker ste radi poti, ki si jo preko vaše parcele lasti nasprotnik, v pravdi, vam ne moremo dati nasvetov. Vam bo že odvet- nik povedal, kaj vam je storiti, ako bi v drugi in- stanci pravdo izgubili. Sicer pa je upanje, da bo sodba prve stopnje, ki je ugodila vašemu zahtev- ku, kakor pišete, v drugi stopnji potrjena, če je položaj res takšen kakor ga opisujete. Pravica vo- znje po tejem svetu se pripisuje v 30 letih.

Davčna obveznost. A. A. Vprašate, če mora plačevati davek tudi 70letni mož, ki uživa tovar- niško pokojnino. — Vse fizične in pravne osebe morajo plačevati davek tako, kakor to določajo davčni zakoni. Ker niste povedali, kakšen davek mislite in zakaj naj bi ga bil oproščen, ne moremo o vašem vprašanju podrobneje razpravljati.

Kako zabraniti pot. R. Z. S. Vprašate, kako bi pravilno postopali pri ukinutvi neke poti preko po- sestva, ki so jo ljudje pred 5 leti samovoljno na- pravili. — Prepoveste vsem istim, ki pol vpo- rabljajo, vporabo te poti. Če se vaši prepovedi ne bodo pokorili, jih bo treba tožiti na opustitev vporabe te poti in na priznanje, da nimajo nobene pravice do nje. V tem slučaju bo kazalo najeti odvetnika.

Plačilo avtotakcija. J. O. L. Če je obična na- jela avtotakcija, ga bo morala tudi plačati. Če ni bilo drugače dogovorjeno, bo morala plačati po tarifi, ki pri vas velja; če nimate nobene tarife, pa po v kraju običajni ceni. Če se ne boste zedinili, bo na eventualno tožbo voznika odločilo sodišče.

Dota. I. J. D. Vprašate, če ste primorani pred smrtjo od svoje imovine komu kaj odstopiti. Sin, akademik trdi, da vas lahko prisili, da se vaše posestvo omeni in da vas lahko delež po cenitvi. Hči pa zahteva doto tudi po cenitvi posestva. — Če sin tako trdi, nekoliko pretirava. Postava res pravi, da so starši dolžni dati hčeram, kadar se može, svojemu stanu in imovini primerno doto, to pa le tedaj, če nevesta nimajo svoje lastne, za pri- mereno doto zadostne imovine. Če starši trdijo, da ne morejo dati dote, more sodišče na prošnjo zaročencev preiskati okoliščine, toda brez stroge preiskave o imovinskem stanju staršev, in potem določi primerno doto ali oprosti starše od tega. Sodišče tudi ne bo izvedlo stroge cenitve posest- va staršev, ampak bo skušalo mirnim polom star- še pripraviti do tega, da dajo hčeri primerno doto, seveda če jo zmorejo. Tudi ena so starši dolžni preskrbeti. Tej dolžnosti pa starši v večini pri- merne zadostne, če sina izobrazijo za poklic, s ka- terim se lahko preživlja in mu pred smrtjo ni treba še kaj drugega dati, zlasti pa nima pred smrtjo staršev pravice do kakšnega deleža njihovega pre- moženja.

Pogrebni stroški vžitkarja. T. J. Zg. P. Na vašem posestvu je vključen vaš oče za hrano in stanovanje. Pred par leti se je preselil k hčeri oziroma vaši sestri in sedaj tam umrl. Vprašate, kdo je dolžan plačati pogrebne stroške. — Če bi vaš oče kot vžitkar pri vas umrl, potem bi bili vi dolžni poskrbeti za primeren pogreb. Ker se je na

odselil k hčeri in tam umrl, ste pa vi in sestra kot otroka pokojnika dolžna plačati pogreb očeta. — Preskrbite si uradno potrdilo dotičnega župnega urada, kjer je oče umrl in pokopan in s to listino boste lahko predlagali izknjižbo prevžitka na va- šem posestvu.

Pismeno ne odgovarjamo. A. J. K. Ponovno smo že sporčili, da pismeno v nobenem slučaju ne odgovarjamo. Zato je vaše pritoževanje, da kljub priloženi kuverti niste prejeli odgovora, od- več.

Zalivte. A. Z. Očitek, da ima poročen mož ljubavno razmerje s služkinjo, je kazniv, seveda, če je dokazan. Kako se napravi tožba, vam ne moremo povedati na tem mestu; vprašajte odvet- nika ali pa na sodišču.

R. S. L. O zavarovanju tujih oseb za slučaj smrti, v raznih »zajemnih pomočeh« itd., je naš list že zavzel stališče in je nepotrebno še v tej rubriki o tem razpravljati. V kolikor so takšne »pomoči« solidne in varne, bo pokazala revizija, ki jo je odredila oblast.

Solastina. C. B. V. Z bratom sta solastnika posestva. Brat se je zadolžil in se je upnik vključil na njegovo polovico. Ali se more posestvo ali vsaj polovica na prisilni dražbi prodati. — Upnik bo lahko predlagal prodajo bratovega solastninskega deleža, ne pa prodajo posestva ali polovice posest- va. Kupec bo stopil v vse pravice, ki jih ima brat. Lahko bo zahteval tudi razdružitve solastnine, ker ima tako pravico vsak solastnik. Če se solastnika ne bosta mogla glede delitve sporazumeti, bo od- ločil sodnik.

Napeljava vode na tuj svet. R. K. S. Če je sosed sedaj napeljal odločno vodo s svojega zem- ljišča na vašo njivo, kamor poprej ni tekla, mu to samolastno ravnanje lahko zabranite. Če ne odneha zlepa, bo pač treba nastopiti sodno pot.

Neprijetna pravda. T. Z. P. Neko dekle vas dolži, da ste oče pričačevanega otroka. Sami z dekletom niste imeli nikdar nobenega opravka. Ker je dekle govorilo, da ji ni nič, če tudi po kriv- vem pričeju, vprašate, kako bi se tega očitka ob- varovali. — Če je res, kar trdite, potem vam sve- tujemo, da tožite dotično dekle radi klevete, ker raznaša o vas neresnične trditve. V kasnejši pra- vdi radi očetovala boste pa morali vse to navesti, kar kaže na neverdostnost nezakonske matere, tako da ji ne bo mogel sodnik verjeti, če tudi bo po krivem prisegla.

Pristojnost okrajnih sodišč. Okrajna sodišča so pristojna za pravde za denarne terjatve do zne- ska 6250 Din. Če se pa stranke izrecno dogovorijo, se lahko podvržejo okrajnemu sodišču tudi za spo- re preko 6250 Din. Kot tak dogovor se amata tudi tozadevna klavzula o zadolžnicah, ki so podpisane na obeh straneh.

Spor radi električne napeljave v hiši. I. J. Lj. Strankam ste dovolili, da so si v stanovanju dale napeljati elektriko. Kot svoj prispevek ste jim zato popustili na najemninu. Kljub temu pa je ena stran- ka pri izselitvi vzela s seboj tudi električno na- peljavo, ki je visela od stropa navzdol. — Ker se niste pred napeljavo točno zgovorili, kaj in kako bo z napeljavo, zato imate ta spor. Radi tega vam svetujemo mirno ureditev, pravda je tvegana. Naj velja to vam in drugim za šolo, da da napeljati elektriko v hišo gospodar sam, ker s tem bi se preprečilo marsikak sličen spor.

Krompir

Krompir vsebuje: 75% vode, 20% škroba, 2% beljakovin, 1% rudninskih snovi in vsa do- polnila (vitamine). Obdan je s kožo, ki prepreči premočno izhlapevanje vode in gnitje. Takoj pod kožo je plast beljakovin nato škrobna plast, ki proti notranjosti vedno bolj vodeni. Ako gledamo pod mikroskopom prerežani krompir, vidimo na prerezu staniče, v katere so vložena velika škro- bna zrnca, ki so obdana od staničnega soka. Med kuhanjem se škrob spreminja v lepivo, škrobna zrnca privzemajo iz svoje okolice stanični sok, pri tem močno nabreknejo in zrahljajo stanične mre- nice. Na ta način postane krompir lahko preba- ven; najlajša prebava pa je, če ni stanične mre- nice s silo raztrgamo kakor to delamo pri zmeč- kanem krompirju. Stanične mrenice so jako nežne, tako, da bi naš želodec prav lahko prebavil tudi surov krompir, ko ne bi bil očem tako zopern.

Krompir ima malo beljakovin, a te so po- polne, ker najdemo te le še pri nekaterih rastlin- skih živilih (špinati, orehih, mandeljih, v mleku, jajcu, siru, mesu). Dosedaj je bilo splošno nazi- ranje, da ima krompir premalo beljakovin, da je preenostransko živilo. Današnji hranošlovci pa trdijo, dobi človek, ki se je krompirja do siteda najedel, obenem z ogljikovimi hidrati tudi dovolj beljakovin, seveda ako se vse dobro izkoristi. Kakor že rečeno, pa so beljakovine tik pod lu- pino in debelo olupljen surov krompir jih ima že mnogo manj. Ze radi tega pa tudi radi štednje je mnogo pametneje ako krompir kuhamo v obli- cah, seveda dobro opran, in ga šele pozneje olupimo. Odpadki pri lupljenju surovega krompirja znašajo 20 do 30 odstotkov, pri kuhanem pa samo 3 do 5 odstotkov.

Izmed rudninskih snovi prevladujejo v krompirju lužnine, zlasti kalij, premalo pa ima apna. Ako krompir dobro zabelimo, zraven pa uživamo še kako zelenjavo, ki vsebuje veliko apna, imamo izvrstno in popolno hrano. (Ni se treba bati, da bi se vsled krompirja zdebili, nasprotno priporočajo krompir in presno maslo kot najmanj nevarno sredstvo za vzdrževanje vit- ke linije.)

Redilno vrednost krompirja zmanjšamo, ako ga lupimo, narežemo, in večkrat operemo, potem kuhamo in tisto vodo zopet ocedimo, na ta način smo torej z vso skrbjo odstranili večino lužnin. Pravilno je torej krompir kuhati v obli- cah ali pa ga zelo tanko olupimo in razkosamo, hitro operemo in kuhamo v sopari ali z zelo malo množino vode, ter isto vodo porabimo za eno ali drugo jed. Dobra kuharica tudi ve, da mora krompir pristaviti z mrzlo vodo in paziti, da po- lagoma vre, potem se lepo skuha in ne razpade. Kuhan naj bo tik pred uporabo, če dolgo stoji, dobi slab okus.

Krompir shranjujemo navadno v kletih. Da ne gnije moramo spraviti zdrav in suh krompir. Klet mora biti suha, primerno hladna in zračna. Krompir postane že pri 3°C sladak, ker se v njem kopiči sladkor, katerega gomolj pri višji tempera- turi porabi za dihanje. Tak krompir damo par tednov pred uporabo v kuhinjo, potem izgubi sla- dek okus. Pri nižji temperaturi krompir zmrzne, razpoka in potem močno gnije.

Beseda samo 50 par!

Posvojitev otroka. L. G. L. Poročeni ste z ženo, ki ima nezakonskega otroka, za katerega skrb sama mati, dočim nezakonski oče nič ne pri- speva. Lastnih otrok nimate. Vprašate, kdo bo po smrti matere moral vzdrževati otroka, če ga vi ne posvojite. — Dolžnost skrbeti za otroka je očetova, in če ta ne more, materina. Če pa nezakonska mati umre, preide ta dolžnost na materine starše. — Če otroka posvojite, morate biti star najmanj 40 let, otrok pa 18 let mlajši od vas. Otrok dobi s tem vaše ime in med vami veljajo enake pravice kakor med zakonskimi otroci in roditelji.

Iskanje izžrebanih števil. F. S. V. Ne mo- remo kontrolirati, katere številke od vaših števil- nih obveznic so že izžrebane, ker iskanje izžreba- nih števil ne spada med pravne nasvete in tudi nimamo oseba za to delo. Pazite na objave v časopisih, kjer so izžrebane številke vselej objavlje- ne. Če niste pazili, pa stopite v kakšno banko, kjer vam bodo dali potrebne informacije.

Rubež terjatve, ki je sploh ni. Haloze. Kupili ste posetbo, ki je bilo last zakoncev, t. j. moža in žene, vsakega do polovice. Pri kupni pogodbi, ki jo je delal odvetnik, ste se zavezali prevzeti v pla- čilo razne dolgove moža, ki so znašali polovico kupnine, tako da možu niste imeli izplačati ničesar, ostalo polovico pa izplačati v gotovini ženi. Po sklenjeni pogodbi pa sta dva prodajalčeva upni- ka, za katere sploh vedeli niste, dosegla pri so- dišču rubež terjatve na plačilo kupnine možu-pro- dajalcu. Odvetniku ste pokazali tozadevni sklep so- dišča; rekel vam je, da itak nimate možu-proda- jalcu ničesar več za plačati, da je torej ta prepoved brezpredmetna in da smete izplačati kupnino ženi, glede katerega plačila ni bilo nobene prepovedi. To ste storili. Ker pa ste sedaj od drugega mož-vega upnika dobili novo sodniško prepoved, da ne smete možu ničesar izplačati, vprašate, kdo bo trpel škodo, ali dotični upnik, ali pa vi, ki ste po- lovico kupnine plačali ženi. — Bodite brez skrbi. Ker ste delali pogodbo pri odvetniku, je ta pogod- ba povsem jasna glede vaših medsebojnih obvez. Na možovo polovico niste imeli ničesar za izpla- čati, pač pa le ženi. Če so toraj moževi upniki dosegli rubež terjatve, ki da jo baje ima mož-pro- dajalec do vas iz naslova plačila kupnine, niso s tem praktično dosegli ničesar, ker prodajalec sploh ni imel do vas nobene terjatve, ker mu niste bili nič dolžan. Prodajalčevi ženi pa ste imeli izplačati celo polovico kupnine, ker ta žena terjatve na- pram vam ni bila od nikogar zarubljena. Škodo bodo nosili moževi upniki, ki so mu pač lahko- miseljno posojali denar preko njegovih plačilnih zmognosti.

Odpoved stanovanja. M. P. V hišo se je vse- lila stranka s 1. marcem 1981. Najemninu plačajo na en mesec naprej. Odpovedni rok ni bil dogo- vorjen. Vprašate, kako smete to stanovanje odpove- dati. — Ker glede odpovedi ni bilo posebnega dogovora, velja v Ljubljani običajni 3 mesečni odpovedni rok za 1. II. ali 1. V. ali 1. VIII. ali 1. XI. in sicer tako za gospodarja kakor za najemnika. Tudi če se hiša prodaja, veljajo v tem primeru zgo- raj navedeni odpovedni termini. Če stranki odpove- ste 1. V. za 1. VIII., stranka pa bi zapustila sta- novanje že 1. VI., potem vam je kljub temu dolžna povrniti najemnino za mesec junij in julij, če bi v tem času ostalo stanovanje prazno.

Jedilnik za februar

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjka sola v Zg. Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, dne 22. februarja. Kosilo: Ba- varska krompirjeva juha. Svinjski golaž in močnati vložki. Zamurček v sraji. — Večerja: Rižota in fižolova solata (konserva).

Torek, dne 23. februarja. Kosilo: Tirolski zmoki na kostni juhi. Lovska pečenka in pražen krompir. Surovo zelje kot solata. Češki tokl. — Večerja: Zdrobov pečenjak in jabolčna vkuha.

Sreda, dne 24. februarja. Kosilo: Kruhova juha. Puding iz gnjati in mešana solata. Sirov štrukelj. — Večerja: Krompir s presnim ma- slom. Čaj.

Četrtek, dne 25. februarja. Kosilo: Rezanci na goveji juhi. Govedina, pretlačena krompir in če- bulna omaka. Mandeljnovpe plošče in vinski šato. — Večerja: Jajčne krpe z gnatjo in solata.

Petek, dne 26. februarja. Kosilo: Ocvrti grah v smetanovi juhi. Zdrobovi hlebčki in brus- nična omaka. Obledena jabolka iz maslenega testa. — Večerja: Mlečni riž. Damske kaprice.

Sobota, dne 28. februarja. Kosilo: Pretla- čena koreninska juha z rižem. Ocvrta telečja jetra, mali krompirčki, mrzla hrenova omaka. Vinska pogača. — Večerja: Pečenica in kisla repa.

Nedelja, dne 28. februarja. Kosilo: Jetrne ocvrte ječice na goveji juhi. Mesečni omoki v pa- račnikovi omaki in jajcine. Orehova torta. — Ve- čerja: Obara z graham. Jabolčne palačinke.

MODNE NOVOSTI

Spomladna obleka. Krilo in jopica sta iz mor- narsko-modre, lahne volnenine; zraven bela bluza.

Loterija s smrtjo

Razmišljanje o načelih pomožnih blagajn - Razmah in špekulacija - Izrodki
Iz nič ni nič

Ljubljana, 20. februarja.
Brez dvoma ne bo škodovalo, če posvetimo vprašanju posmrtninskega zavarovanja, ki je lani in letos doživelo tako nezeleno razmah ter v zadnjem času vzbudilo zlasti tolikšno pozornost pristojnih oblasti in časopisja, nekaj stvarnih premišljevanj, ki bodo brez dvoma koristila vsakomur, ki se zanima za to zavarovanje, bodisi zato, ker je član take blagajne, bodisi zato, ker misli postati. Prevzeli bomo torej nalogo, ki bi jo moral izvršiti prav za prav agent dotične blagajne, in podali izsledke razmišljanja, ki bi jih morali najti vsak, preden bi pristopil kot član h kakšni izmed teh blagajn.

Razvoj pomožnih blagajn

Naj omenimo, da je nekaj takih pomožnih blagajn starih že po par let. Izredno naglico pa so se začele ustanavljati nove in skupno število teh blagajn v Sloveniji znaša danes že 6, čujejo pa se glasovi, da se jih bo ustanovilo še nekaj. Če bo to tudi držalo, je veliko vprašanje: zakaj, pa nam menda ni treba pojasnjevati. Vsaka od teh pomožnih blagajn, pa naj si bo osnovana na podlagi tega ali onega zakona, zahteva od vsakega svojega člana poleg enkratne vplačnine in drugih pristojnosti take še najmanj tako zvane posmrtninske prispevke za vsak slučaj smrti enega izmed članov dotične blagajne, oziroma enega izmed članov gotove skupine dotične blagajne (če je vse članstvo dotične blagajne razdeljeno v več razredov). Nekateri od omenjenih pomožnih blagajn pa predpisujejo svojim članom še redno mesečno članarino.

Blagajne, ki ne predpisujejo redne mesečne članarine, slone povsem na plačilnem sistemu pomožnih blagajn, ki obstojijo v tem, da naj sorazmerno razdeljena vplačila vseh članov krijejo vse izdatke blagajne v gotovem času (navadno na mesec). Blagajne pa, katere predpisujejo še redne mesečne članarine, pa imajo za računsko podlago kombinirani sistem sistema pomožnih blagajn s sistemom običajnega plačilnega načina pri pravih zavarovalnicah, ki delujejo le na podlagi rednega vplačevanja mesečnih prispevkov — premij.

Zavarovalnice, kakršnih nekaj tudi v Sloveniji poznamo kot stare in solidne zavode, v splošnem niso pripravljeni na življenjsko zavarovanje ljudi, ki so stari nad 60 let. V zadnjem času je naša domača Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani ustanovila poseben oddelček »Karitas«, ki se peča s posmrtninskim zavarovanjem in nudi tudi starejšim zdravim osebam proti točno določenim mesečnim premijam možnost zavarovanja posmrtnine. Ta način zavarovanja s delovanjem tako zvanih samopomoči nima nič skupnega in je zgrajeno na strogo zavarovalno-tehnični podlagi.

Pomožne blagajne imajo po svojih pravih namenih, služiti svojim članom na povsem socialni bazi in jim omogočiti olajšave za slučaj smrti z izplačilom gotove vsote — zavarovalnine. Zato sprejemajo članove ne glede na starost, hkrati pa ne predpisujejo rednih visokih mesečnih prispevkov, ampak le tolikšne zneske, kolikoršne zahtevajo v roku meseca izplačane zavarovalnine. To je način samopomoči, ki se odraža v majhnih prispevkih za slučaj smrti enega člana. Ker pomožne blagajne niso trgoveška podjetja, tudi ne marajo prejeti na prispevkih več od posameznega člana, kakor mu bodo izplačale. Zato obljubljujejo, toda samo nekateri, da posmrtninski prispevki od tedaj naprej, ko bodo vplačani posmrtninski prispevki znesli že vsoto 80% zavarovalnine, ne bo več treba plačevati, članarina pa se plačuje še naprej.

Da se pa prepreči zlorabe, o kakršnih je »Slovenec«
že večkrat poročal, je pri vsaki taki pomožni blagajni določena gotova karentna (čakalna) doba, to se pravi, da blagajna zavarovalnine ne izplača preje, dokler ni dotični, ki je zavarovan pri blagajni, zavarovan že gotovo dobo, recimo eno leto, šest mesecev itd. Če umrje zavarovanec pred potekom čakalne dobe, blagajna seveda zavarovalnine ne izplača in ostali njeni člani tudi ne plačajo posmrtninskih prispevkov za ta slučaj. Pač pa zapadejo v korist blagajne in njenih članov vsi prispevki, ki jih je plačal ta zavarovanec, oziroma, ki so bili plačani za tega zavarovanca.

Namen in pomen pomožnih akcij

Prvotno so po že omenjenih plačilnih načelih osnovane pomožne blagajne hotele v prvi vrsti družiti gotovo skupino ljudi iste stroke, tako učitelje, odvetnike, obrtnike, delavce itd., in jim nuditi za slučaj smrti olajšave in pomoč po načelu samopomoči. Pomožne blagajne s tako osnovo obstoje že dalj časa. Vendar najdemo pri njih večina to razliko, da mora, kakor hitro so strokovno opredeljene, pristopiti k njim vsak novinec, ki takne izvrševati samostojno dotični poklic. Take pomožne blagajne imajo v splošnem vedno precejšnjo veliko število članov in nudijo dedičem oziroma sorodnikom umrlega zavarovanca neke vrste zavarovalnino, ki sme segati običajno do višine, katero zneskejo eventualni bolezenski in pogrebni stroški za umrlega zavarovanca. Za vsak tak slučaj plačajo vsi člani gotov znesek in dedič umrlega člana dobo zbrano vsoto, s katero si opomorejo prav v času, ko jih je zadel najhujši udarec, smrt v družini. Pri takih samopomočih je večinoma član in zavarovanec ena in ista oseba.

Pomožne blagajne oziroma samopomoči, ki so

se osnovele v zadnjih letih, pa niso izbirale članstva po poklicih, ampak so se ustanovile z namenom, da bodo služile široki javnosti. K njim je lahko pristopil vsak in zavaroval kogarkoli. Pri teh se je namen sam po sebi nekoliko spremenil, ker je to zavarovanje nudilo gotovo korist — zavarovalnino — zavarovalcu. Če je bil ta sorodnik in dedič umrlega zavarovanca, potem je bilo to zavarovanje povsem v smislu zgoraj omenjenih stanovskih pomožnih blagajn. Če pa zavarovanec ni bil sorodnik, pa je bila pomožna blagajna za njega le neke vrste loterija, v katero je stavil, in zavarovanje čisto navadna špekulacija.

Pomen blagajn je pa seveda v tem, da so osnovane na socialni bazi, pri čemer ne zahtevajo zase nobenega dobička in čim manjše vzdrževalne stroške ter zato, da omogočijo tudi revnejšim pristop, ne zahtevajo morda trenutno nepotrebnih visokih mesečnih premij, pač pa malenkostne prispevke, ki jih je treba plačevati za vsak slučaj smrti. Zato je prav mogoče, da se poslužujejo teh ustanov manj premožni, ki lahko plačujejo manjše, čeprav malo bolj pogoste zneske, zavečajoč se načela: vsi za enega, eden za vse.

Kako so to razumeli ljudje

Skušajmo se sedaj živeti v misli človeka, ki je nameraval pristopiti k takemu zavarovanju kot član, dasi o tem zavarovanju ni vedel radi splošnega nepoznavanja takih ustanov in glavnem nič več, kakor mu je najbrž povedal agent, ali pa je razbral iz kratkih prospektov: 1. Ustanova je potrjena od oblasti. S tem je dano zagotovilo za zakonito in stvarno delovanje ustanove. 2. Majhnimi prispevki bom lahko torej v gotovem času, če umrjem zavarovanec, prejel lepo zavarovalnino. — Brez dvoma se je pri teh razmišljanjih vzbudila vsakomur tudi misel, kako da se s tako majhnimi prispevki dobil toliko denarja. Odgovor je bil enostaven: 2. Saj bodo plačali vsi člani za moj smrtni slučaj majhne prispevke, in ker jih je veliko, bo to za mojo zavarovalnino zadostalo. 3. Poteg tega zagotavlja nekatere take pomožne blagajne, da z naraščanjem števila članov sorazmerno padajo posmrtninski prispevki. To je še boljše, hkrati pa mora biti vsakomur jasno, da bodo tudi manjši prispevki pri večjem številu članov gotovo lahko krili zavarovalnino, ki jo bo treba izplačati.

Zdi se nam potrebno, da podčrtamo prav na tem mestu najvažnejše misljenje ogromne večine tistih, ki so pristopili k tem ustanovam kot člani, namreč misljenje: za moj slučaj bodo plačali drugi! In tako so mislili skoro vsi, kar je razumljivo, ker vsak nerad plačuje za druge. Če je možnost takega misljenja, ki je tako vsesplošno, še v okviru zakonov, na podlagi katerih so bile ustanovljene te blagajne, je pa drugo vprašanje, v katero se ne bomo spuščali.

Kako so to izrabili ljudje

Mogoče ne bo napak, če pogledamo, kaj je bilo vzrok, da si je toliko tisočev ljudi nakopalo tako lakomniško razmeroma težko in za današnje čase v mnogih slučajih naravnost neizpolnjive obveze. Gotovo je bil prvi vzrok pohlep po denarju, ki se je tako drastično javil v času današnje gospodarske atiske. Razlog pa je dobil vsak tak v zgledih. Zakaj je mogel te posrečene zglede skoro vsak tako hitro opaziti, bomo takoj razumeli. Vse te zavarovalne ustanove niso etne. Kvečjemu nekaj let je od njih ustanovitve in ker so mesečni prispevki majhni, kakor tudi niso prevelike posmrtnine za vsak slučaj smrti, je bil prav za prav vsak slučaj smrti zavarovanca do sedaj za člana, ki je istega zavaroval, jako dobra kupčija. To odgovarja tudi resnici, saj je član plačeval svoje prispevke šele par let in prejel že polno zavarovalnino. Te slučaje so seveda znali zastopniki teh blagajn dobro izrabiti, in vsak si je mislil, da bo lahko na prav tako enostaven in lahek način prišel do denarja. Mislil si je takole: Ker lahko za varujem zelo starega človeka, ki najbrž ne bo živel dolgo, ne bom plačal mnogo prispevkov in bom imel torej lep dobiček. Pohlepu po denarju se je pridružila tako izredno enostavna možnost špekulacije.

Nastala je iz tega torej nekakšna loterija s smrtjo ljudi, pri kateri člani na smrti zavarovanca niso bili drugače zainteresirani kakor da zavarovanec gotovo čakalno dobo nikakor ne smejo umreti, po preteku te čakalne dobe pa je v interesu člana, da zavarovanec čimprej umrje. Nimamo namena, spuščati se v moralne posledice in možnosti zgoraj navedenega, ker smo temu posvetili že več razmišljanj. Hkrati je jasno, da tega napakega in nelepega misljenja ustanove kot take niso krive, dasi so ga s svojo eksistenco vprav povzročile.

Kje so se zmotili ljudje

Poglejmo torej, česar tisti, ki so zavarovali stare, betežne ljudi, katerih smrt lahko pričakujemo v kratkem, niso pomislili. Staro pravilo drži, da iz nič ni nič. In če so vsi tisti, ki so zavarovali, mislili, da bodo s par kovčiči zaslužili tisočake, so se prav gotovo morali zmotiti. Čeprav poslujejo pomožne blagajne na socialni podlagi, vendar ne morejo nuditi več, kakor bodo prejeli. Če pa bodo morale izplačati težke milijone na zavarovalninah, jih bodo samo po sebi umevno morali plačati člani sami, čeprav postopno in v manjših obrokih. Mimo tega dejstva ne more pomagati nobena špekulacija, češ, saj bodo plačali drugi, ali pa celo novo vstopivši člani. Gotovo je sicer, da se bo nekaterim članom posrečila ta grda loterija s smrtjo. Toda koliko bo teh? Pretežna večina članov pa bo morala plačati za to, katerim se bo špekulacija posrečila, kakor tudi se zase. Da tega ljudje niso mogli v začetku razumeti, so bili vzrok prvi posrečeni slučajji takih špekulacij, dočim nasprotni glasovi v tem kratkem času obstoja blagajn še ni bilo čuti. Prav tako se ni takih, ki bi tožili, kako veliko prispevkov so že plačali, prav radi tega, ker se za velik del članov še ni končala karentna doba. Večina ni premislila (ker je to razmeroma precej težka računsko naloga), da omogoča hitro naraščanje članstva v prvih letih manjše prispevke. To pa prav radi tega, ker ostane velik del skupne vsote članov v čakalni dobi, tako da morajo pač vsi, ki so člani, plačevati posmrtninske prispevke le za del članov — tistih namreč — ki so že prebili čakalno dobo in kateri imajo za slučaj smrti zavarovanca pravico do zavarovalnine. Takih slučajev pa je v letih velikega in hitrega naraščanja mnogo manj, kakor pa bi jih zahteval povprečni obračun. Edina neugodnost, ki se je mogoče že pojavila, je bila ta, da je komu umrl zavarovanec pred potekom čakalne dobe, s čimer je zgubil vse plačane prispevke in bil deležen zaslužnega posemehovanja drugih. Pohlepu

po denarju in lahki možnosti špekulacije se je pridružilo napačno razumevanje plačilnih obveznosti. Mogoče se je k temu pridružilo še mnenje, da je to prav tako zavarovanje kakor zavarovanje proti požaru, pri katerem plača zavarovatelj majhne prispevke, prejme pa lahko veliko zavarovalnino. V tem slučaju so prezrili važno okolnost, da ne pogori vsaka zavarovana hiša, pač pa da umrje gotovo vsak zavarovanec.

Kako bodo kaznovani ljudje

Tak je bil nekako položaj, ko so se množice začele zanimati morda vprav radi izplačanih zavarovalnin za ta način zavarovanja in v njem zaslužiti dobičkanosni vir. Radi priznamo, da ni nobena od teh ustanov delala sama na ta način reklame za pristop, češ, malo boš plačati, pa veliko dobiš. Povedala je samo obveznosti in vedno pokazala svojo kulantnost. Vsesplošno misljenje je bilo tako, da nihče ne misli plačati toliko, kakor bo prejel. Za vsak posamezni slučaj naj bi po tem misljenju plačali vsi člani. Vsi člani se hočejo z vsilo držati samo prve polovice vodilnega izreka o samopomoči: vsi za enega; nihče pa ne bo pristati na drugo polovico izreka, ki se glasi: eden za vse. Ker je samo po sebi razumljivo, da nobena taka blagajna ne bo razmetavala lastnega in ne od članov s prispevki pridobljenega denarja za izplačevanje zavarovalnin, drži prvi del izreka, da se vse zavarovalnine, ki jih izplača taka blagajna, plačujejo iz iz denarja, ki ga vplačujejo člani. Če gledamo torej z vidika ustanove, bodo vse zavarovalnine plačali člani, in sicer vsi člani, če pa gledamo z vidika posameznika, bodo plačali zavarovalnino drugi člani. Drugič torej drži, da misli blagajna o denarnih virih za zavarovalnine drugače kakor pa člani.

Možnost za to napačno misljenje pri tem zavarovanju pa je dala velika neugodnost, katere skoro nihče ni resno pretehtal, namreč, koliko bo vsak moral plačati. Dočim pri drugih zavarovalnicah dobro ve vsak, ki se zavaruje, višino mesečnega obroka — premije in si na ta način lahko izračuna, koliko bo moral plačati vsako leto, je pri pomožnih blagajnah glavna višina prispevkov določena šele s številom umrlih zavarovancev v roku meseca oziroma leta.

Neskončno pravični zakon smrti sicer še ni posegel v to špekulacijo, pač pa bo brez dvoma in z vsoto strogo kaznoval po preteku nekaj let pretežno večino špekulantov in z njimi vred tudi tiste, ki so pristopili kot člani, ne da bi pri tem hoteli imeti dobiček.

Zakaj? Zato, ker bodo uspeli pri tej loteriji s smrtjo samo tisti, katerim bodo zavarovanci »pravčasno umrli«. Drugi pa se bodo utrtli in bodo morali plačati mnogo več, kot so računali, mnogi skoraj prav toliko, kolikor znaša zavarovalnina, nekateri pa celo več ali mnogo več, kakor pa znaša zavarovalnina. Čim dalj jim bo živel zavarovanec, tem več bodo plačali.

V kakšni nevarnosti bodo ljudje

Ker bodo prispevki nujno postali mnogo večji, kakor jih ljudje danes pričakujejo, bo mnogo takih, ki bodo potem, ko bodo spoznali, da so se zmotili, odstopili raje od zavarovanja, kakor pa plačevali zneske, ki jih morda ne bodo niti zmogli. Ti bodo seveda na zgubi za vse to, kar so že vplačali. Kljub temu pa je verjetno, da bodo taki že par let še najbolj zadovoljni. Kaj pa tisti, katerim bo živel zavarovanec dolgo časa in kateri ne bodo hoteli odstopiti od zavarovanja? Izračunali si bodo lahko, da bodo morali plačati kljub temu, da so mislili, da bodo s par kovčiči zaslužili tisočake, prav tako veliko, kakor zneske zavarovalnine, ali pa celo mnogo več. Življenje zavarovanca jih ne bo oropalo le dobička, ampak jim mogoče še celo povzročilo veliko škodo. Kakšna nevarnost nastopi pri tem za življenje zavarovancev, je pa povsem odvisno od moralne kvalitete dotičnih, ki so zavarovali, in o katerih vemo samo to, da so bili zmorni, da so se spustili v špekulacijo s smrtjo njim v premožnih slučajih povsem tujih ljudi.

Številke naj govore

Da pa ne bo kdo mislil, da so gornje navedbe pretirane ali neresnične, obračunajmo sedaj tak slučaj zavarovanja na zgledu. Ker je še najbolj kompliciran obračun pri zavarovanju, ki predpisuje poleg posmrtninskih prispevkov še mesečno članarino, bomo vzeli najprej tega v pretek, nato pa zavarovanje, ki ima le posmrtninske prispevke.

Da bo izključena vsaka napaka, bomo vzeli nastanek pomožne blagajne, njen razvoj in njen konec. Številke bomo vzeli po cenitvi naraščanja članov, kakor so ga približno zaznamovale pomožne blagajne pri nas. Ker so zavarovalnine lahko različne, bi to obračun silno otežilo. Zato bomo vzeli povprečno zavarovalnino, enkrat 10.000 Din, drugič pa 20.000 Din za vsakega člana blagajne. Mesečno članarino bomo vzeli približno tako, kakor jo imajo blagajne, in sicer za zavarovalnino 10.000 Din 30 Din na leto, za zavarovalnino 20.000 Din pa 50 Din na leto. Čakalna doba naj traja eno leto. Posmrtninskega prispevka pa ne bomo določili. Tega bomo raje izračunali na ta način, da bomo vzeli za kritje zavarovalnin, ki jih je treba izplačati v roku enega leta vse članarine, vplačane v dotičnem letu, kar pa bo manjšale, pa naj doplačajo člani s prispevki. Ker se nekateri previdnejši člani sklicujejo na ugodnost stalnega naraščanja števila članov kljub temu, da člani enotno odmirajo, bi morali vzeti v račun dolgoletno naraščanje članstva. Ker pa je naraščanje v zadnjem letu bilo tako ogromno, bi bili vsi starčki in bolni ljudje, pri katerih lahko računamo na smrt v roku par let, v Sloveniji gotovo zavarovani v nekaj letih, potem pa bi se naraščanje moralo ustaviti, če prej ne, pa vsi tedaj, ko bi bili zavarovani vsi starci in betežniki Jugoslavije. Zato tega naraščanja ne bomo dolgoletno obračunavali, ampak bomo vzeli v obračun le tako naraščanje, pri katerem število članov raste približno na enak način, kakor odmirajo zavarovani člani.

Določili nam je treba še umrljivost članov. Ker so izbrani skoro vsi po načelu, da naj žive samo eno leto, potem pa čimprej umro, in so stari skoro vsi od 60 let naprej, lahko brez skrbi vzamemo v račun 20% umrljivosti. Za prvo leto, to se pravi karentno dobo, pa vzamemo 10% umrljivost, to pa zato, ker so zavarovanci izbrani tako, da naj žive eno leto. Ker moramo vzeti v obračun tudi gotovo število članov, ki odpadejo, ker ne marajo več plačevati, ima blagajna tudi od teh dohodke. Ker bi številčno obračunavanje takih članov samo otežilo točni račun, jih ne vzamemo v pretek, pač pa pripišemo vsako leto blagajni 1 milijon Din

v dobro samo na račun dajatev v roku leta odpadlih članov. Ta vsota je brezpogojno zadostno velika in v praksi gotovo ne znese toliko. Radi točnega računa bi morali vzeti v račun obresti in režijske blagajne. Tudi to bi otežilo račun. Zato smatramo, da naj krijejo režijske obresti, ki itak ne morejo biti posebno visoke, ker se po principu samopomoči kasira le toliko, kolikor se izplača. Nadalje naj gredo za režijske vse pristopne takse. V obračunu nam torej odpade režijska, ki bi sicer morala biti izredno majhna. Če so obresti in pristopne takse zadostne za režijske, je drugo vprašanje, v katero se ne spuščamo.

Spodaj imamo v svrbo lažjega pregleda namerščeno tabelo, ki pregledno kaže razvoj blagajne, ki ima enoletno karentno dobo in odgovarja vsem spredaj omenjenim zahtevam. Z ujo je dan nastanek, razvoj in končno tudi konec blagajne. Naj omenimo, da so nekateri računi morali biti izvršeni po računu aritmetične sredine, ker je tabela obdelana nekako za vsako leto posebej. Vendar to niti najmanj ne spremeni položaja, zlasti že zato, ker je število vsakeletnih plačujočih članov v rešnici manjše, kakor je vneseno v tabelo. To omogoča torej manjše dajatev, kakor bodo v resnici. Tabela nam kaže v drugem stolpcu vsako leto število vstopivših članov. Tretji stolpec stolpč nam kaže številke umrlih članov vsako leto. Četrty stolpec stolpč nam kaže nihanje števila članov. Peti stolpec stolpč nam kaže nekoliko previsoko število plačujočih članov, za katere lahko računamo, da plačujejo vse dajatev skozi vseh dvanajst mesecev. Šesti dvodelni stolpč nam kaže vsote vplačanih članarin, katerim je za vsako leto pristel še 1 milijon Din rezerv, enkrat za članarino 30 Din, drugič za članarino 50 Din na leto. Sedmi dvodelni stolpč nam kaže vsoto zavarovalnin, katere je treba izplačati vsako leto, prvi del, če povprečna zavarovalnina znaša 10.000 Din, drugi del, če povprečna zavarovalnina znaša 20.000 Din. Osmi stolpč nam kaže razliko med zavarovalninami, ki jih je treba izplačati, in vplačanimi članarinami, pri čemer smo članarini pristeli še vsako leto 1 milijon Din rezerve. Hkrati smo vzeli članarino in milijonsko rezervo iz prvega leta in jo šteli v dobro za drugo leto, tako da je razlika zavarovalnin, ki jih je treba izplačati v drugem letu obstoja blagajne, razmeroma manjša, kakor bi morala biti. V devetem stolpcu s dvema deloma imamo na podlagi razlik, ki jih je treba doplačati, izračunane pare, ki jih mora plačati vsak član v roku leta za vsak slučaj smrti. V desetem dvodelnem stolpcu pa imamo zopet izračunano celokupno vsoto posmrtninskih prispevkov, ki jih mora plačati vsak član v roku leta. Zadnji stolpč nam torej kaže v prvi polovici zneske, ki bi jih moral plačati vsak član na leto, če znaša povprečna zavarovalnina 10.000 Din, v drugi polovici pa kaže zneske, ki bi jih moral plačati vsak član na leto, če bi znašala povprečna zavarovalnina 20.000 Din.

Radi razumevanja bodi povedano, da se po današnjem stanju pomožnih blagajn nahajamo nekako v tretjem letu z ozirom na tabelo, to se pravi, največje število članov je vprav pristopilo, ni pa še prebilo čakalne dobe. Sedaj pa vzame lahko vsak, ki bi rad vedel, koliko bo moral plačati član pomožne blagajne, ki se je razvila po številu članstva tako, kakor kaže drugi stolpč naše tabele, avinčnik v roke in sešteva letne zneske iz zadnjega stolpča.

S čim naj se ne tolažijo ljudje

Preden bo kdo vzel svinčnik v roke, da bi zračunal, koliko bo moral plačati, se bo gotovo vprašal: ali pa je ta, ki je to-le izračunal, tudi pravilno računal in se ni zmotil, saj si je številke pristopanja članov kar izmišlil, umrljivost članov je tudi poljubno določil, prav tako članarino in vse drugo. Upravičeno je to vprašanje! In marsikdo, ki bo gledal zadnji stolpč tabele, bo tolažil samega sebe in zmešal z glavo, češ, to ne more biti nič, in da takega zavoda, ki bi prodajal tisočake za kavo, ni na svetu. Da pa ga ne bodo motili kakšni duhoviti lastni pomisleki, mu jih bomo pa takoj razbili. Brez dvoma drži, kar je jasno videti iz tabele, da v začetku take blagajne prispevki niso tako veliki kakor kasneje. To pa zato, ker je v začetku, kakor smo že povedali, velik del članov še v čakalni dobi. Če jih je prvo leto pristopilo tisoč manj ali več, je vseeno. Glavno je, da jih je tretje leto že 20.000, kar je slučaj pri nekaterih blagajnah pri nas. Pa naj si bi število tako blazno naraščalo še nekaj let, enkrat se mora ustaviti. In kadar pride ta čas, nastopijo leta, ki so v tabeli zaznamovana s leti med tretjim in osim letom, namreč leta, ko je število članstva približno enako veliko. V teh letih pa so dajatev tako ogromne, da je obstanek blagajne izključen, nkar nastopijo leta poimenovala števila članov, ki vso katastrofo, še bolj povečajo.

Mogoče se bo sprivil kdo nad umrljivost in bo rekel: ta umrljivost je mnogo prevelika. Pa saj to vendar položaja nič ne spremeni, pač pa ga navidez nekoliko omili. Pri umrljivosti 20% umrje vsako leto petina članov. Po petih letih, in vstevši še eno leto čakalne dobe, torej po šestih letih plačevanja morajo biti teoretično vsi člani, ki so pristopili pred šestimi leti, mrtvi. In za te je treba izplačati zavarovalnino, v glavnem s posmrtninskimi prispevki, brezpogojno pa vsa le z dajatevami članov. Če bi bila umrljivost manjša, bi se to raztegnilo na več let. Končna vsota, ki jo pa mora plačati član, bi ostala ista. Saj ni mogoče drugače! Umrljivost niti najmanj ne vpliva na spremembo računskega zaključka.

Nadalje članarina. Ali more ta kaj spremeniti? Niti najmanj. Prvič jo itak plačujejo člani sami in drugič, čim manjša je, tem večji morajo biti prispevki, da vsota obojega skupaj krije zavarovalnino. Obratno prav tako drži, čim višja je članarina, tem manjši bodo prispevki, skupna vsota pa mora zopet kriti vse izplačane zavarovalnine.

Vsak čitatelj je lahko brez skrbi, da je tabela sestavljena tako, da bo vsak član kolikor mogoče malo plačal. Če so zneski kljub temu tako veliki, je to razlog le v tem, da mora držati tudi druga polovica gesla o samopomoči, namreč: eden za vse

Samo en zaled

Recimo, da je nekdo pristopil v tretjem letu in bil torej med tistimi 14.000, ki so v tem letu vstopili. To leto že plačuje posmrtninske prispevke in plača za vsak smrtni slučaj 44 par, če je povprečna zavarovalnina 10.000 Din (92 par, če je povprečna zavarovalnina 20.000 Din). V roku vsega leta plača samo na prispevkih 799 Din, če je zavarovalnina 10.000 Din (če je povprečna zavarovalnina 20.000 Din, pa 1657 Din). Ker so ti prispevki razdeljeni na mesece, niso tako veliki. V prvem slučaju plača vsak mesec na prispevkih približno le 67 Din, v drugem slučaju pa 138 Din. Mogoče bo kdo, ki je zavarovan, rekel: Jaz sem že zavarovan za 10.000 Din, pa nisem plačal tako veliko na mesec, to ne drži. Naj ne pozabi dotični, da so to povprečni mesečni prispevki, v resnici pa da prispevki naraščajo, in sicer tako, da je v začetku leta mesečni prispevek manjši, ob koncu leta pa toliko večji, da da povprečni znesek toliko. Naslednje leto bo že moral plačati 1850 Din (oziroma 3755 Din), tretje leto bo moral plačati 3141 Din (oziroma 4334 Din), četrto leto 2559 Din (5168

Din), peto leto 3145 Din (6347 Din) in šesto leto 4342 (8757 Din). Po šestih letih plačevanja bi plačal torej 14.840 Din v prvem letu, v drugem letu pa 30.020 Din. Ker je tukaj vzet povprečni račun, moramo vpoštevati, da bo po toliko moralo plačati cela zadnja petina članov, katerim bodo umrli zavarovanci šele v petem letu po končani čakalni dobi. Tudi ne pomagajo noben izgovor: meni bo pa gotovo prejel umrl! To pravijo vsi! Pa če umrjejo vsi zavarovanci v enem letu, petina od teh jih mora umreti v zadnji petini in za te bodo morali člani plačati povprečni maksimum. Pa to so številke samo posmrtninskih prispevkov, prištetih je treba potem še članarino in pristopne takse. To si je lahko vsak sam izračuna.

Te številke pa so razmeroma še ugodne. To pa zato, ker je v teh letih število članstva približno ves čas enako. Kaj bi se pa zgodilo, če bi nekateri tudi teh davkov ne zmogli in začeli odpadati. Potem pa nujno nastopijo ogromne številke, ki so v spodnjem delu zadnjega stolpca naše tabele, ki kažejo, da mora član v enem letu plačati več kakor polovico zavarovalnine in še mnogo več. Jasno je, da se to nikdar ne bo zgodilo, ker bi že v tem letu vsi prej odstopili, in se seveda tudi odpovedali vsemu, kar so že vplačali. Vprašanje pa je, kako je mogoče, da nekatere pomožne blaginje ob-

ljublajo, da njih člani ne bodo plačevali posmrtninskih prispevkov delj časa kakor dotlej, dokler ne bodo posmrtninski prispevek znesli 80% zavarovalnine. Kje najdemo tukaj kritje, ne razumemo. Kako bodo pa zadovoljni tisti, ki so zavarovali po več betenikov in starčkov naenkrat? Za vsakega bodo morali plačevati tako ogromne zneske. Na moralne posledice smo pokazali že prej! Opozorjamo pa še enkrat, da so davjate izračunane tako, da so manjše, kakor bodo v resnici. To pa prav zato, da nam nihče ne bo mogel očitati, da begamo ljudi.

Mariborska malenkost

Podporna sekcija Kmetijske eksportne zadruge v Mariboru pa nima članarin, ampak le posmrtninske prispevke in pristopne takse. Člani so razdeljeni v štiri razrede, od katerih je vsak razred zopet razdeljen v skupine po 2000 članov, ki se s smrtjo enega člana dopolnjuje z novimi, tako da ima skupina vedno 2000 članov. V prvem razredu so zavarovanci z zavarovalnino 1000 Din, v drugem zavarovanci z zavarovalnino 2000 Din, v tretjem zavarovanci z zavarovalnino 5000 Din in v četrtim zavarovanci z zavarovalnino 10.000 Din. Za prvi razred znaša posmrtnina 50 par in upravni stroški 1.50 Din za vsak slučaj, za drugi razred znaša po-

smrtnina 1 Din in upravni stroški 2 Din za vsak slučaj, za tretji razred posmrtnina 2.50 Din in stroški 2 Din, za četrti razred posmrtnina 5 Din in upravni stroški 2.50 Din za vsak slučaj.

Tu se izide račun srečno le tistim, ki so prvi pristopili in tako ustvarili skupino 2000 članov. Kasneje pristopivši, torej tisti, s katerimi se skupina dopolnjuje, plačajo stalno v povprečju 2000-krat posmrtninski prispevek in upravne stroške.

Pri prvem razredu plača samo do 500 tega umrlega zavarovanca član manj, kakor znaša zavarovalnina. Za vsak slučaj plača namreč 2 Din, za 500 slučajev 1000 Din. Ostalih 1500 pa plača več, zadnja četrtina pa že od 3000 do 4000 Din, kljub temu, da je zavarovalnina samo 1000 Din. Malo ugodnejše so številke pri višjih razredih, vendar je lahko vsakemu pametnemu človeku samo po sebi jasno, da prispevka, ki ga plača pod naslovom upravnih stroškov, ne bo dobil nazaj. Tu o kakih socialni bazi sploh ni govora! Če kdo tega ne verjame, naj pokaže prospekt kakemu četrtišolcu, mu da par kovačev, pa mu bo študent, če bo pazljivo prebral prospekt, izračunal isto.

Kie imate pamet, ljudje božii!

Prav lahko razumemo, da se je dalo zapeljati iz pohlepa po denarju in radi težkih gospodarskih

razmer toliko pametnih in previdnih ljudi v grdo in nehalno loterijo s smrtjo. Zato smo smatrali za svojo dolžnost, da pokažemo tudi seneno plat takega zavarovanja, kar se pa zavarovanje sploh imenovati ne sme, in da izbijemo ljudem iz glave misel, da je mogoče kupiti s par dinarji tisočake. Kakor smo že poudarili, je gotovo, da se bo to nekaterim posrečilo. Zavedajo naj se pa vsi, da če se to posreči polovici ali še večjemu delu članov, bodo za to plačali preostali. Kdo bo ostal pri zadnjih, pa nihče ne ve! Zato je na mestu previdnost, in kdor ni pripravljen plačati več, kakor bo prejel, naj nikar ne pristopa. Ljudstvo je s svojim pohlepom po denarju spremenilo te sicer socialne ustanove v zavode, pri katerih skuša kar najbolj divje spekulirati, in to ne more roditi dobrih posledic. Gospodarska zgodovina pozna že celo vrsto takih akcij, ki so končale s popolnim in strašnim polomom. Čim delj pa so vzdržale, tem hušji je bil končni polom. Zato pa naj vsak, ki misli pristopiti, vzame pamet v roke in se vpraša: ali imam namen zavarovati človeka, do katerega mi je mnogo, in li sem pripravljen z majhnimi prispevki vplačati nekoliko več, kakor bom dobil. Vse drugo je grdo in človeka nedostojno!

H.J.

Leta, šteta od ustanovitve pom. blaginje	Novih članov je pristopilo	Članov je umrlo				Nihanje števila članov		Število vsakoletnih plačanih članov (med letom umrlih so vrženi račun.)	Vsota vsako leto vplačanih članarin katerim je za vsako leto prištet še 1 milijon Din rezerve		Vsota povprečnih zavarovalnin, katere je tr ba tekom leta izplačati		Razlika med vsakoletno vsoto zavarovalnin in vsako leto vplačanimi članarinami		Višina minimalnega povprečnega posmrtninskega prispevka za vsak slučaj smrti v letu, izražena v parah				Skupna minimalna svota vseh posmrtninskih prispevkov, ki jih mora član plačati za v letu umrle	
		še za čas trajanja karantene dobe, 10 % umrlih	po prenehanju karantene dobi, 20 % umrlih	Stupnja vsota vsake leto umrlih članov	Stupnja vsota vsake leto umrlih članov	začetkom leta	koncem leta		za člana 30 Din na leto	za člana 50 Din na leto	za vsakega umrlega zavarovanca 10.000 Din	za vsakega umrlega zavarovanca 20.000 Din	Vsota zavarovalnin po 10.000 Din manj vsota članarin po 30 Din	Vsota zavarovalnin po 20.000 Din manj vsota članarin po 50 Din	za povprečno zavarovalnino 10.000 Din na člana	za povprečno zavarovalnino 20.000 Din na člana	za povprečno zavarovalnino 10.000 Din na člana	za povprečno zavarovalnino 20.000 Din na člana	za člana	za člana
1.	5.000	500	—	500	5.000	0	4.500	4.750	1.142.500	1.237.500	—	—	6.593.500	15.322.500	83'24	193'47	749'15	1.741.19		
2.	5.000	500	900	1400	10.000	4.500	8.100	8.800	1.264.000	1.440.000	9.000.000	18.000.000	16.385.000	33.975.000	44'01	92'07	799'22	1.657.32		
3.	14.000	1400	1800	3200	24.000	8.100	18.900	20.500	1.615.000	2.025.000	18.000.000	36.000.000	41.526.800	84.278.000	42'84	86'94	1.850'57	3.755.70		
4.	6.000	600	4320	4920	30.000	18.900	19.980	22.440	1.673.200	2.122.000	43.200.000	86.400.000	52.267.850	105.779.750	39'66	80'27	2.141'68	4.334.35		
5.	7.500	750	5400	6150	37.500	19.980	21.330	24.405	1.732.150	2.220.250	54.000.000	108.000.000	65.729.690	132.716.150	37'78	76'57	2.559'86	5.168.68		
6.	8.128	813	6750	7563	45.628	21.330	21.892	25.677	1.770.310	2.283.850	67.500.000	135.000.000	71.448.880	144.124.800	43'01	86'80	3.145'21	6.347.99		
7.	4.700	470	7313	7783	50.328	21.892	18.812	22.704	1.681.120	2.135.200	73.130.000	146.260.000	71.098.870	143.361.450	59'83	120'64	4.342.98	8.757.03		
8.	1.250	125	7259	7384	51.578	18.812	12.678	16.371	1.491.130	1.818.550	72.590.000	145.180.000	48.322.390	97.750.650	91'95	186'00	4.564'31	9.233.08		
9.	200	20	4964	4984	51.778	12.678	8.094	10.587	1.317.610	1.529.350	49.640.000	99.280.000	38.021.950	77.103.250	163'44	331'41	6.406'39	11.991.28		
10.			3920	3920		8.094	3.974	5.935	1.178.050	1.296.750	39.200.000	78.400.000	24.619.300	50.265.500	356'11	727'08	9.152'15	18.686.06		
11.			2570	2570		3.974	1.404	2.690	1.080.700	1.134.500	25.700.000	51.400.000	10.044.470	21.097.450	1.066'23	2.239'51	11.803'14	24.791.36		
12.			1107	1107		1.404	297	851	1.025.530	1.042.550	11.070.000	22.140.000	1.604.990	4.211.650	3.682'27	9.662'63	9.610'72	25.219.46		
13.			261	261		297	36	167	1.005.010	1.008.350	2.610.000	5.220.000								
14.			36	36		36	0	18	1.000.540	1.000.900	360.000	720.000	* 640.540	* 280.900						

* Številke, zaznamovane z zvezdico, ne pomenijo več razlike, ki jo morajo doplačati člani, da se krijejo zavarovalnine, ampak predstavljajo ostane; to pa zato, ker smo tudi v tem letu vzeli v račun kljub izredno majhnemu številu članov milijonsko rezervo.

Razno

Beseda samo 50 par

Opravo
za delikateso, mlekarstvo ali restavracijo, to je pult in kredenco, skoraj novo, za polovično ceno prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2197.

Prostov. javna dražba
se bo vršila v nedeljo, dne 21. febr. ob 3 popoldne. Razno pohištvo, nekoliko rabljeni šivalni stroji, čevlji itd. Vršila se bo v restavraciji. Se priporočam. — Restavracija Čarman, Zg. Šiška št. 123, Večna pot.

Širite »Slovenca«!

Obrt

Beseda samo 50 par

Damske plašče
za zgodnjo pomlad nudi že izgotovljene od 195 Din naprej F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. Ogled brezobzelen!

Strojno vezenje
izdeluje najceneje Atelje »Juljana«, Rožna dolina VIII/26.

Šivalne stroje
specijalne stroje vseh sistemov, popravila in renoviranja. Cena nizka, delo garantirano. Priporočila se: Emil Klobčaver, specialni mehanik, Sv. Petra c. 47.

Lanene tropine

in druga kemija nudi največje Veletrgovino čista in mokra.

A. VOLK, LJUBLJANA
Realna cesta 24

Smučarji, sportniki!

Puloverje, majice, bluze, najmodernejši kroji — po meri, Maribor, Vojašniška št. 2.

Modroce

postelne mreže, železne zložljive postelje otomane divane in tapetnške izdelke nudi največje RUDOLF RADOVAN
tapetnik. Mestni trg 13
Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva

Marija Rogelj

Ljubljana, Sv. Petra c. 26, ima po znižanih cenah: oboje, deke, plašče, obleke, predpasnike, zimsko in letno perilo za dame in gospode, nogavice itd.

M. Jankovič

Rimska cesta št. 19.
Splošno kleparstvo, kritje leseno-cementnih streh, napeljava strelvodov. Cene konkurenčne. Za delo se jamči.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana Stari trg št. 32

Z otomano

vsakovrstno, navadno do najfinejše vas postrže povsem solidno Koblica Avgust, tapetnik, Ljubljana, Dunajska cesta 25, vhod iz Dvořakove ulice št. 3, dvorišče.

Citajte in širite »Slovenca«!

Incubatorje

in ostale priprave za perutninarstvo nudi pod najugodnejšimi pogoji
J. Kadlec,
tvornica incubatorjev Termerin. Zastopstvo: „Agrar“ k. d. Zagreb

Sotra

najprezlednejša kartoteka
Soklič, Maribor.

Za cerkevna slikarska

dela po lastnoročno izdelanem načrtu se priporočila: Ciril Kriznar, dekoracijski slikar, St. Vid nad Ljubljano.

Modroce po 35 Din

predelujem. Otomane, divane, fotelje in stole izdelujem po najnižji ceni. Slavič Franc, tapetništvo, Rimska c. 5, Zabajak 14. Pridem delati tudi na dom

Nogavice

rokavice, robce, perilo, torbice, kravate
nizke cene. samo pri
PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Objave

NAPRODAJ

je iz proste roke trgovska zaloga vsakovrstne železnice in konkurzni masi J. Pfeifer, Kranj. - Proda se en bloc ali po partijah. Ponudbe na upravnika mase dr. Ženko Fr., odvetnika v Kranju, do 29. februarja 1932.

GREŠITE MNOGO

ako ne čitate redno

SLOVENCA

Kitničarke — modistinje

pozor!

Specialna trgovina za vse vrste modernih modistovskih potrebščin je

David Wiesel, Zagreb, Jelačičev trg 28

Za Veliko noč

ne kupite nič prej, dokler si niste ogledali novih vzorcev svilenih rut, volne, štofa, cvrnatega in raznega drugega manufakturnega blaga po najnižjih znižanih cenah pri trdkih

L. PREAC, MARIBOR, NA GLAVNEM TRGU.

L. Mikuš - Ljubljana

priporočila svojo zalogo dežnikov solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Vreče

Kdor rabi vreče kupi jih najceneje pri trdkih
Mirko Mlakar
Ljubljana - Slomškova ulica št. 11
I. et. št. 2947.

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«!

Dr. Joža Lovrenčič:

Anali izumrlega naroda

Roman iz drugega stoletja pr Kr.

Bojevitost je odmevala dopoldne ob tretji uri njena pesem, odločno in izzivalno; zmagovalno se je glasila ob Bračani, v prihajajoči večer pa je šla po dolini kot bi prišel po reki Eol, gospodar vseh vetrov in viharjev, in bi privedel s seboj še legije tritonov, da ga oglašujejo trobeč spremljajo, vračajočega se v morje...

Drugo jutro so jezдили iz Pikventa ob Mirni reki mimo kraja krvavega poraza proti rimskemu taboru trije Istri, velmožje odposlanci, ki naj bi sprosil mir.

Bežeče čete Istrov so se bile pod noč, ko so videli, da jih Rimljani ne zasledujejo več in se vračajo, zbrale v Pinkventu in v vojnem posvetu so sklenili velmožje, ki so bili mnjenja, da se ne morejo delj ustavljati Rimljanom, prositi mir in sprejeti vse pogoje, samo da bi si ohranili življenje in mogli ostati v rodni zemlji. Kralju Epulo je bil zoper ponižujoče odposlanstvo, a ukloniti se je moral večini velmož.

Prokonzula sta sprejela odposlance in Manlius jim je po tolmaču govoril:

»Mir prosite, Istri, prijateljstvo rimskega naroda bi radi dosegli? Pozno prihajate, pozno ste uvideli, da se Istra ne more ustavljati našemu orožju, ki si je podvrglo močnejše pokrajine in prisililo velike in mogočne vojskovodje, da so se nam podali in prosili milosti. Če pomislim na vaše divje napade proti Akvileji, če se spomnim na bitko ob Timavu, bi rekel, da ne zaslužite milosti ne priznanašanja. Vendar, da boste videli, kako je rimski narod plemenit tudi proti sovražniku, sprejemem vašo prošnjo. O miru bo sklepal

senat, kateremu moram sporočiti vaše želje, premirje ta čas pa lahko dosežete: petdeset velmož vašega rodu zahtevamo, da jih pošljete kot talce v naš tabor, in našo vojsko morate oskrbovati ves čas, dokler ne sklenemo miru, če bo senat tako odločil.«

Tako je govoril prokonzul Aulus Manlius in odpuštil odposlance, ki so pobito prijezdili v Pikventum in v zboru velmož poročali, kaj so dosegli.

»To pomeni sužnost, velmožje! Ali hočete vi biti oni, o katerih bo šlo od roda v rod, da ste se podali sovražniku in mu dali sami roke, da vas je uklenil v lance in zavladal zemlji, ki doslej ni poznala robstva? Ali tako malo zaupate v svojo moč in v silo bratskih rodov onstran Bele gore in Okre, kateri nam bodo poslali pomoč, da naženemo sovražnika iz naše zemlje in otmemo še Venetel! Povem vam, velmožje, rajši bi padel ob Mirni reki, nego da sem doživel dan, ko se predajete Rimljanom! Sklenite, kakor se vam zdi, a vedite, da kralj Istrov ne bo miroval, da ohrani narodu in zemlji, kateri vlada, sveto dediščino svobodnih očetov!« je govoril kralj Epulo bridko.

»Vsi smo tvojih misli, kralj, a poglej, koliko nas je ostalo, in pomisli, da z vojsko, ki je doživela večerajšnji dan, ne bomo mogli strahovati sovražnika, ki je silen. Bili smo v njegovem taboru in videli smo ogromno vojsko, katera v svojem zmagovalstvu težko čaka, kdaj jo konzula popeljeta v nove boje, v katerih bi se nam pač ne godilo bolje nego ob Mirni reki. Da, huje bi bilo, ker doslej bi tudi konzula ne poznala usmiljenja, ko še sedaj nista bila kaj posebno voljna, dovoliti premirje, spominjajoč se bojev, v katerih smo jih porazili!« je zagovarjal premirje eden izmed velmož, ki je šel kot odposlanec v rimski tabor.

»Škoda, da jih nismo pri Timavu pognali v morje, kakor bi jih lahko! Potem bi si nikdar ne upali

v Istro in ne doživeli bi večerajšnjega dneva in še sramotnejšega današnjega, ko ste šli in pokazali sovražniku našo slabost!« se je oglasil Suro, ki tudi ni maral za premirje in bi rajši v smrt nego v robstvo. Ta čas se še lahko opomoremo in če bi bili senatovi pogoji za mir pretrdi, nam ne bo mogel nihče braniti, da ne bi udarili znoval!« je svetoval Laso.

Zbor velmož je sprejel njegov predlog in dokazovali so kralju in onim, ki so bili za boj, da je premirje edino, ki jim lahko še pomore do nove moči. Težje je bilo, ko so govorili o talcih. Nihče ni maral v robstvo. Končno so se le odločili in se javili velmožje iz zavzetih gradišč in odjezdili mrki v rimski tabor.

XII.

Nepričakovano je prišlo v Romo poročilo, ki sta ga poslala prokonzula Aulus Manlius in Junius Brutus o svojem uspehu v Istri. Vzbudilo je radost in navdušenje, vse zabavljanje je ob njem potihnilo, hvalili so Junija Bruta, hvalili in slavili tudi Manlija, le konzul Caius Claudius Pulcher ni bil vesel. Zbal se je, da bi prokonzula, preden bi sam nastopil v svoji provinci, Istre že popolnoma ustražovala ter ga tako pripravila ob vojno slavo, ki bi si jo lahko pridobil s silno vojsko, katera je bila določena za Istro.

Ko so v senatu razpravljali, naj se li Istrom dovoli mir in se jih sprejme med prijatelje rimskega naroda, je konzul Pulcher govoril zoper mir in zahteval, naj se odloži sklepanje, dokler on sam ne pride v provinco in ne pošlje poročila.

Senat je pristal na konzulov predlog.

Po senatovi seji, ko je legla že noč na zemljo, je konzul Pulcher nenadoma odpotoval proti Istri. ne da bi prej opravil običajno daritev in zaobljubo. V svoji hitri si ni ogradil niti rdečega poveljnškega plašča in še na liktorje je pozabil.

Dobro naložite denar

če kupite Kozinovo — nekdanj baron Zoisovo — palačo v Ljubljani na Bregu štev. 20 ob Št. Jakobskem mostu, ki je za zmerno ceno na prodaj.

Ponudbe je poslati na pisarno Dr. Ažman Jos., Dr. Kuhelj Karl, odvetnika v Ljubljani, Dunajska cesta 6/II, kjer se dobe tudi vsaka pojasnila.

Karl Jančič

trgovina z manufakturo in klobuki v Mariuoru, Aleksandrova cesta 11,

v ljudno naznanja cenjenemu občinstvu

svojo preselitev v znatno večje prostore v isti hiši.

Ob tej priliki priporoča svojo

velikansko zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga po najnižjih dnevni cenah.

Predtiskana ročna dela za vse! Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Mathek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj.

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entlanje, ažuriranje. — »Breda« žepni robci komad 2 Din

Športashi!

pred — med in po naporu uporabljajte

„VALDA“
pastilje

Vi bodele v Vaših uspehih iznenađeni. — Dobite jih v vseh lekarnah in drogerijah. — Zahtevajte samo pristne

„VALDA“
v originalnih škatljicah z naslovom
„VALDA“

VAŠA KORIST

je, ako kupite obleke direktno v tovarni

Pišite po novi veliki ilustrirani cenik!

TRGOVSKI DOM

STERMECKI, CELJE št. 19

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

„Slovenčevim“ inserentom

Učinkovita reklama

Tudi mali oglasi prodajajo

Motto:

Te stvari so na prvi pogled videti komplicirane, so pa zelo preproste. Z njimi je podan v malem ABC malih oglasov in deloma tudi velikih

Izbodišee nam je tole vprašanje: Kako pripomoči oglasom — ki se uveljavljajo pri nas, na bodo podani tako ali tako — še do mnogo večje veljave?

Eden postavi v izlobo tale napis in inserira isto besedilo v listih:

NOGAVICE
po
najnižjih cenah
Kosmač.

Drugi pa:

Sijajna ideja!

Sijajna ideja tale obonima z nogavicami! To slišimo dvanaestkrat dnevno od kupeev, ki so vsi navdušeni. Najlepše je, da ni treba kupiti več parov naenkrat. Pri nakupu šestega para nogavic sedmi par gratis!

Setina.

Oba trgovca imata trgovino drug poleg drugega. Kosmačeva trgovina obstoji že 10 let, Setina pa jo je komaj odprl. Tako, ko se je pojavil Setina, je začel padati promet v Kosmačevi trgovini. Medtem ko Kosmač čaka na odjemalce, ima čas gledati, kako cvele trgovina njegovega konkurenta... Zakaj? Setina je s svojim napisom in malim oglasom poudaril to, kar dela blago privlačno pri kupcih. Mislite na to, preden inserirate!

»Ne mislite nikdar nase, temveč si vedno predstavljajte kupca, ki hoče da je informiran o Vašem izdelku. Kupeca imejte vedno pred očmi! Z vsako besedo skušajte napraviti dober vtis nanj. Napišite le to v oglasih, kar bi povedal tudi dober prodajalec. Če ste dober osebni prodajalec, boste tudi dober pisarni prodajalec. Kot tak si boste prizadevali, pripraviti bralca do takojšnje odločitve, pravi sloviti ameriški propagandist Hopkins.

Takozvane prilike prirejati se vedno izplača. Mogoče inserirate »beli tedenc«, tri dneve za otroke ali pa za spremembo »teden predmetov, ki jih sedaj posebno poceni kupite«. Vsi taki oglasi naj po možnosti navajajo določene predmete in natančne cene.

Premislite tudi, če morete vzpodbuditi občinstvo k nakupu z obročnim plačevanjem, z najemnino s kupno pravico ali pa z zamenjavo.

Kakor beremo v uredniškem delu večkrat le naslove člankov, tako beremo tudi pri oglasih večkrat le nadpise. Zato so tudi zelo važni. Iz tega sledi:

a) da je treba že z nadpisom vzbuditi toliko zanimanja ali radovednosti, da je občinstvo primorano brati oglas do konca;
b) nadpis tako sestaviti, da že izhaja iz njega bistvo oglasa, ne da bi bilo treba oglas prebrati do konca.

Kakšni nadpisi vzbujajo radovednost lahko vsak sam presodi. Za vzgled navajamo tele nadpise: »Danes pridite k meni!« »Kar vedno znova poudarjam,« To mu bo na pravilo veselje.

Priporočljivo je, nadpis postaviti kot vprašanje. N. pr.: »Kaj danes najbolj cenijo ženski in moški svet?« Seveda se je treba varovati vprašanj, ki so že vse preveč prepleta. Tako vprašanje bi bilo: »Ali ste že preizkusili našo kavo?«

Kdor si ne zna nič primernega izmisliti za zanimiv nadpis, se naj odloči za rešitev b. Vzglede: »Vaš spanec je miren« — sedaj sledi besedilo oglasa — »in poživljuje, če si ga okrepite z Elchino.« Če je v takem oglasu nadpis debelo tiskan, je glavni namen že dosežen.

Vsak nadpis ostane brez učinka, če ga braloc ne opazi ali z drugimi besedami, če oglas ne vzbudi pozornosti. Če je nadpis zanimiv in če se prikaže zanimanje za blago, zadostuje, da je nadpis tiskan debelo. V drugih slučajih pa je treba poseči po močnejših sredstvih. Vedno pa morajo biti črke jasne in lahko čitljive. To velja tudi za velike oglase.

Dobrodošli za vzbujanje pozornosti so redko uporabljani okvirji. Ne smete pa misliti, da ste z več ali manj pozornost vzbujajočim okvirjem že vse dosegli. Uokvirjenje sme biti le sredstvo za vaš namen, vzbuditi zanimanje za vsebino malega oglasa.

Mali oglasi z risanimi črkami, s sliko ali pa z narisanim okvirjem podražje insericijo, zato pa se dajo doseči učinki, ki preplachajo stroške. V gotovih primerih pripomore rieba celo do uporabe manjšega oglasa, kakor bi bil sicer potreben za vzbujanje pozornosti.

Majhen oglas z značilnimi risanimi črkami se uveljavlja kljub svojemu majnemu obsegu na vsakem mestu med drugimi oglasi.

Pri daljšem besedilu se priporoča sestava risanih črk in ostalega besedila.

Nikdar pa ne smemo prezreti glavne zahteve risanih črk: lahko čitljivost.

»Slika pove več kot tisoč besed!« pravi pregovor, vendar pa se radi slike ne smemo odreči zanimivemu, čeprav kratkemu besedilu. Slika močno povzdigne veljavo Vašega oglasa in prepričevalnejše govori kot besede o prednostih ali važnih podrobnostih Vašega izdelka.

Če se odločite za sliko v Vaših malih oglasih, je treba paziti, da ni premajhna. Biti mora skrbno izbrana in če mogoče zapeljiva. Zanimanje za sliko je tem večje, če se ne kaže inserirani predmet sam, kot mrtvo blago, temveč v uporabi. V to svrhu pa je večkrat potreben večji prostor. Pomagamo pa si lahko tudi s tem, da se namesto cele človeške figure poslužimo le gornjega dela telesa, rok, nog itd. V vsakem primeru pa naj bo slika v najožji zvezi z vsebino malega oglasa.

Glede tega, kolikokrat naj se inserira, velja na splošno tole pravilo: Če nastopite prvič s svojo tvrdko ali pa s svojim izdelkom, boste priobčili tedensko najmanj dva oglasa. Pozneje boste lahko izhajali z enim tedensko in mogoče sem in tja tudi z enim vsakih 14 dni. Pred nastopom nove sezone — kakor sedaj pred Veliko nočjo — ali pa nove nakupne prilike pa je treba število oglasov primerno zvišati.

Velikost oglasov se v glavnem ravna po tem, kar imate povedati ali pokazati. Na splošno je zlasti za mala podjetja koristnejše, da čim pogostokrat opozarjajo nase z malimi oglasi kot pa v dolgih presledkih z velikimi. Večkrat pa je potrebno meničanje malih in velikih oglasov.

Na kaj pazite pri sestavljanju oglasov.

Vsebino oglasa natanko ugotoviti — to spada k pripravi. Je to »kaj«, za njim pa pride »kakoe«.

Ni brezpogojno pravilno, da je najkrajše besedilo vedno najučinkovitejše. Važnejše je, da se ne izpuste nobeni bistveni podatki. Tako zastajajo pri mnogih predmetih oglasi, ki ne navajajo cen ponujenega blaga in njegovih prednosti za kupca, za onimi, ki to delajo. Oglas vzbujaj potrebo, navajaj pa po možnosti tudi, kje in s kakšnimi stroški se da potreba krtili.

Priporoča se besedilo v oglasu sestaviti v zanimivi obliki, tako da se vzbudi pozornost. Besedilo je pri tem lahko poljubno veliko, kakor kaže tale primer iz velike reklamne kampanje po vsem svetu:

Kdo sem?

1. Rodila me je mati zemlja — moje srce je iz jekla — moje oči so iz stekla — moji udje iz železa — moji prsti iz medi.
2. Sem duševna delavka, čeprav nimam možgan — delam hitro in ob vsakem času in ne delam nikoli napak.
3. V sleherni deželi me najdete — moj glas poslušajo po vsem svetu.
4. Govorim sleherni jezik — govorim resnico in nič drugega kot resnico.
5. Kadar govorim, pazijo vsa plemena name: Kavkazi, Mongoli, Indijci, Malajci in Etiopci.
6. Ne potrebujem nobene hrane — učakam starost kovine.
7. Delam z vsemi vrstami denarja: z zlatom, srebrom, niklom, bakrom, papirnatim denarjem — v vseh vrednotah.
8. O vsem, kar delam, si delam zapiske, ki se ne dajo spremeniti.
9. Odstranjujem izkušnje, krajšam delovni čas in delam ljudi poštene.
10. Varujem elaboine in podpiram močne.
11. Obupanim dajem upanje in delam svet boljši.
12. Dajem: a) priznanje, b) varstvo, c) procvit, d) dobiček, e) mirno vest.
13. Stanem le malo in delam tako veliko. Sem registrirna in kontrolna blagajna.

Reklama je nadomestilo za govorjeno besedo. Tiskana ali pisana beseda pa nima iste prepričljivosti kakor govorjena beseda. Živ potek prodaje obstoji v tem, da se blago pokaže in v gotovih primerih demonstrira njegova uporaba. Tiskani besedi naj se zato doda, če le mogoče, slika blaga ali pa njegove uporabe, da bo prepričevalnejša. Slik in pripodob se poslužuje tudi potnik, da podeli svojim besedam potreben poudarek.

Reklamno tehnična naloga slike ne obstoji le v tem, da podpira tiskano besedo. Slika ima tudi to dalekosežno nalogo, da vzbujaj radovednost. V tej dvojni nalogi, ki pripada sliki, pa tiči nevarnost, da ne izpolnjuje popolnoma ne te ne one naloge. Zato je v primeru, če se ne da obeh nalog združiti, in to podpirati tiskano besedo in vzbujati radovednost, bolje, odločiti se eni ali drugi nalogi.

K učinkovitosti oglasov lahko mnogo pripomoremo, če jih uvrstimo na določen prostor. Vendar pa je to le zunanje sredstvo, vzbujati pozornost. Vedno je treba imeti pred očmi potrebo bralcev, skušati jim povedati nekaj, kar jih bo zanimalo, kar jih bo veselilo, kar bodo radi slišali, kar iščejo!

Oglasni oddenek „Slovenca“

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Nazbeke

Beseda samo 50 par

Cerkovnik

z večletno prakso, izkušen krojaštva, želi primerno službo, da bi mogel sina izsolati. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stiska« št. 1923.

Krojaški pomočnik

dobro izurjen za fina in navadna dela, išče mesto za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Trezen in marljiv« št. 1901.

Zobotehnik

verziran v vseh delih — išče službo. Cenjene ponudbe poslati na podružnico »Slovenca« Jesenice

Vzgojiteljica

z znanjem slovenščine, nemščine in nekoliko hrvaščine, išče primerno mesto k boljši družini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vzgoja« št. 2017.

Organist

s konservatorijsko izobrazbo, priznani dober pevovodja, samski — bi premenjal službo. Ponudbe pod »Najraje na deželo« št. 1954 na oglasni oddelček »Slovenca«.

Dekle

z dežele, z gospodinjskim tečajem in izučena šivanja, išče službo, najraje v župnišču. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridpa« št. 1934.

Kavčije zmožen

moški, bivši pisarniški, išče primerno službo. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Imam hčer

18 se let pri materi v Ljubljani in bo skrajno za dve mesece drugam v mesto s 15. marcem ali malo pozneje. Ponudbe iz okolice mesta Celje ali bližnje, oz. na upravo »Slovenca« pod št. 2039.

Dekle

z dobrim spravevalom — vajeno gostilne, trgovine in šivanja, išče dobro službo, najraje na Gorenjskem. Gre tudi kot narisateljica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2037.

Posredovalnica Mirak

v Ljubljani preskrbuje dobre službe in oddaja pridna dekleta.

Pridno dekle

išče službo v Mariboru ali Zagrebu. Zna kuhati in opravljati vsa hišna dela. Ponudbe pod »Poštena« na upravo »Slovenca« Maribor.

Šivilja

poštena in pridna, gre po nizki ceni šivat na dom v boljše hiše. — Kristina Šifko, Florijanska ul. 40.

Postrežnica

v Ljubljani prosi za kakršnokoli zaposlitev v stanovanju ali na vrtu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2122.

Počteno dekle

kmečkih staršev, s primerno izobrazbo — išče službo v kakšno trgovino na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 2172.

Prodajnice

v vseh krajih dravske pokrajine iščemo za naš tednik »Zabavni list«. Način prodaje, ker je povsem lep stranski zaslužek. Ponudbe na upravo »Zabavni list«. Strazišče pri Kranju.

Dobro pošteno dekle

z dežele, ki zna dobro nemško, dobi službo sodelavice. — Ponudbe pod »Zvesta« št. 2037 na upravo »Slovenca«.

Intel. gospodično

veščo srbsčine in nemščine, sprejemem k 7 in 4 letnima deklicama. Ponudbe s sliko in prepisi spraveval na go. Bedrog, Bačka Topola.

Dekle

staro 15 do 18 let (prednost imajo sirote brez staršev), katero bi imelo veselje do trgovine z mešanim blagom, z dobrim šolskim spravevalom, z znanjem pisanja slovenščine in po možnosti govora nemščine, marljivo, dobrega vedenja in strogo pošteno, ki bi morala v prostem času pomagati v gospodinjstvu, se sprejme v hišo s popolno oskrbo in obleko, kot trgovska vajenka. F. Matjašič, trg., pošta Pesnica nad Mariborom.

Učenka

z zadostno šol. izobrazbo se sprejme v modno trgovino. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2160.

Išče se fant

poštenih staršev kot učenec za mesarsko obrt. Ponudbe: Poklšek Albin, mesar in prekajevalec — Trbovlje.

Stalno službo

dobi frizerka, katere zna dobro navadno, vodno in trajno ondulacijo in maničuro. Naslov v upravi »Slovenca« Jesenice.

Učenka

se sprejme za šivanje in strojno vezenje. — Atelje »Juliana«, Rožna dolina, VIII/26.

Nov poklic
Regentinja za dame
Vpeljavo strojnega pletarstva v hiši, zajeten zaslužek za 1500 Din mesečno, ker prevzamemo gotovinsko blago, plačano za izdelavo in dostavimo v izdelavo. Pisite še danes po brezplačne prospekte na: Lj. Lomša, Pletarska in dinstrija, št. 9, Josp. Kalis, Maribor, Trubarjeva.

Učenko

sprejme šivilja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2160.

Zagarja

samostojnega v rezanju in popravilu venecijanc — potrebujem. Ponudbe pod šifro »Stalno delo« št. 2161 na oglasni oddelček »Slovenca«.

Vajenca za mizarstvo
sprejem. Za hrano naj bi skrbel sam. Ivan Mrhar, Stanežice p. St. Vidu.

Oskrbnico

ki se razume na gojenje perutnine in obdelavo vrta, iščem na graščino — proti stanovanju in plači. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Skrbna« št. 2180.

Učenec

poštenih staršev se sprejme v trgovino z mešanim blagom. A. Kurman — Vitanje.

Iščemo hišnika

za tovarniški obrat, po možnosti upokojenca, zalonški par brez otrok, mož in žena si s posredniškim delom lahko zaslužita ca. 800 Din mesečno. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava. Ponudbe vpošlati pod šifro »Solidni ljudje« št. 1936.

Mesarskega vajenca
15 do 16 letnega — takoj sprejme Ambrož Franc, posestnik in mesar, Komenda.

Dekle

pošteno in delavno — za kmečka dela — sprejemem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1999.

Postrežnica

s celodnevno hrano — se takoj sprejme v Dalmatinovih ulici VII/II, desno.

Mlinarski pomočnik

se takoj sprejme v umetnem mlinu Karl Goldschmidt, Fram. Le treznj pridejo v poštev. Vse drugo po osebnem dogovoru.

Iščem šafarja

za veleposestvo blizu Celja. Oženjeni imajo prednost. Isti mora biti vajen opravljati vsa kmetijska dela. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Šafar v Ljubljano« št. 2009.

Fant

marljiv in pošten — se vzame v službo za preskrbo enega konja, krave in domača dela. Postl, kolodvorska restavracija, Bistrica nad Mariborom.

Gospodična

se sprejme na stanovanje pri gospej Kuhar, Maribor, Slovenska 16.

Prodajalka

popolnoma izveščana v prodaji damskih konfekcije, dobi stalno službo. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Sposobna« št. 2066.

Mizarskega vajenca

pridnega, poštenega, primerno zmognega, takoj sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Drnovšek Franc, mizar Zagorje ob Savi.

Vajenec

za kolarsko obrt se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Debeljak Franc, Primskovo, pošta Kranj.

Vajenko

za trgovino z električnim materialom — sprejme Elektroindustrija d. d. — Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.

Vpokojenec

ki ima veselje do oskrbovanja male hišice in obdelovanja sadnega vrta blizu Ljubljane, se takoj sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Na razpolago soba, štedilnik in elektrika. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pomlad blizu Ljubljane« št. 2136.

Modistinja

prvovrstna — samostojna moč, se sprejme v stalno službo z lepo plačo. Ponudbe naslovito na Salon »Chic«, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Denar

Beseda samo 50 par

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

600.000 Din posojila

iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.

Mešano trgovino

prevzamem. Ponudbe pod »Ljubljana ali okolica« št. 1953.

Več skladišč

se odda. — Vprašati pri upravi hiše v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13.

V najem

oddam špecerijsko trgovino in gostilno v Ljubljani za več let. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2156.

Za zdravnika

ali zobozdravnika moderno urejeni prostori v središču mesta se ugodno oddajo v najem 1. maja. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2112.

Posestva

Beseda samo 50 par

Dobro naložen kapital

V letoviškem trgu dravske banovine je napredaj krasna hiša z dobro vpejano gostilno in trgovino. Vprašanja pod »Dobro naložen kapital 375« št. 1631 na upravo »Slov.«

Proda se

skupno ali posamezno posestvo treh hiš, v katerih je gostilna, mesarija, pekarija, čevljarska in kleparska delavnica, zraven vodna žaga z lepim vodopadom, ter ca. 130 johov gozda, blizu kolodvora, v bližini treh industrijskih krajev — za zelo nizko ceno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ugodna prilika« št. 1935.

V Kranju

se ugodno proda 10 let davka prosta, moderno zgrajena hiša z vrtom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zarja« št. 1907.

Novo hišo

zidano v letu 1931., v Mostah, obstoječo iz treh stanovanj in s 370 m² zemlje, radi preselitve prodam za 125.000 Din. Vsako stanovanje ima 2 parketirani sobi, pred-soba, shrambo in klet. V hiši vodovod in električna. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1899.

Kdor želi**v Mariboru**

ali v okolici kupiti hišo, posestvo, trgovino, gostilno itd., naj se obrne na znano Posredovalnico »RAPID«, Maribor, Gosposka ul. 28. Lastni avto za ogled na razpolago.

REALITETNA PISARNA JOŽE GRAŠEK

Ljubljana, Kolodvorska 24

proda: Hišo v Zg. Šiški, tristanovansko, pri Celovški cesti, 160.000 Din. Hišo, tristanovansko, pri Stadionu, 300.000 Din. Hišo, tristanovansko, pri Stadionu, 380.000 Din. Hišo, enonadstropno, s trgovino z zalogo, za Bežigradom, 500.000 Din. Hišo, 9-stanovanjsko, tik tramvaja, z mesečnim donosom 9400 Din. Cena 780 tisoč Din. Vilo, štiristano-vnjsko, blizu tobačne tovarne, 380.000 Din. — Stavbišča ob Dunajski cesti od 32 Din dalje. — Stavbišča v trnovskem predmestju po 40 do 50 Din m². Poleg tega več posestev, trgovskih, stanovanjskih in obrtnih hiš na deželi. Posreduje nakup in prodajo posestev, hiš in zemljišč pod ugodnimi pogoji.

Posestvo

v trgu Muta ob Dravi napredaj 1 1/2 orala, zidana, dvostanovniška hiša z gosp. poslopjem, voda v kuhinji, električna luč — primerno za rokodelce ali upokojenca. Cena 68.000 Din. Poizve se pri lastniku Ignaciju Jevšenak, krojač, Slov. Konjice.

Napredaj

gozdno posestvo s hišo in žago, ob okrajni cesti, blizu kolodvora, proga Maribor—Brezno, lepa romantična lega, gozd v dobri rasti, priljubljen kraj letoviščarjev, voda, pesek, gozd v bližini, avtopromet, izletna točka Maribora. Gozda 44 oralov, ca 6 oralov sadonosnika in košenine. — Stalna vodna moč, pripravljen prostor tudi za drugo podjetje. Ponudbe pod »Ugoden nakup« št. 2023 na podružnico »Slovenca« v Mariboru.

Manjše posestvo

na bivšem štajerskem, na deželi, kupim. Ponudbe z natančno navedbo kraja in cene se pošljejo na upravo »Slovenca« pod »Takojšnje plačilo« št. 1996.

Štiristanovanj. hišo

v Vodmatu radi preselitve po ugodni ceni prodam. Vprašati v trgovini Druškovič, Zelena jama.

Posestvo, žaga, mlin

na stalni vodi, v dobrem stanju, blizu Vojnika, napredaj. Cena po dogovoru. Alojz Klinc, poštno ležeče, Vojnik.

Hiša

s trgovskim lokalom, ob cesti, sredi zelo velike vasi, v bližini industrijskega mesta — napredaj. Vrt meri okrog en oral. Kupnine 125.000 Din, ev. v hran. knjigah. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju pod »Dobra kupčija« št. 2185.

Prodaj hišo

10 let davka prosto, osem sob, štiri kuhinje — za 240.000 Din. Kodeljevo, Povšetova 39 (siva hiša).

Proda se

lepa vogalna parcela za stavbišče na jako prometnem kraju, v bližini kolodvora St. Vid-Vižmarje. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2106.

Posestva, graščine

od 3 do 600 oralov prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilne, pekarije

trgovske hiše, žage, mline prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ul. 30.

Mesarijo z gostilno

pri farni cerkvi, samostanu in rudniku, proda za 120.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30.

Nova hiša

z malim vrtom ugodno napredaj. Poizve se v gostilni Zadnikar, Brdo pri Viču.

Enodružinska hiša

in vrt, pri tramvaju, lepa točka, ugodno napredaj. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2142.

Malo ali srednje

posestvo s sadnim vrtom na ravnini, v dobrem stanju — kupim v okolici Kamnika, Celja ali Novga mesta. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »V dobrem stanju« 2082.

VEČJE POSESTVO

se takoj ugodno odda v najem. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

LJUBLJANA

Lepo posestvo

hiša z dvema gospodar. poslopijema, privravnno za vsako obrt, njive, travniki in gozd — napredaj skupaj ali posamezno v bližini Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1585.

Hiša

10 minut od glavne pošte proti zahodu, z dobrim donosom, napredaj. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Lepa in suha hiša« št. 2151.

Nova hiša

napredaj. Guncelje št. 35, St. Vid nad Ljubljano.

Parcela

1400 m² napredaj blizu Martinove ceste. Poizve se: Ilirska ulica 21, pri hišniku.

Manjše posestvo

blizu Ljubljane, cerkve in kolodvora, napredaj. — Vprašati: Pucihar, Medvedova ul. 22, Ljubljana.

Majhno posestvo

kupim v okolici: Zidan-most, Radeče, Loka, Rim-ske ali Laško za ceno do 10.000 Din. Hirsch, čuvajnica 571, Hrastnik.

Lepo hišo

prodajam v lepem trgu Gorenjske. V hiši je gostilna, trgovina, mesarija, brivnica. Pri farni cerkvi in šoli, ugodno za kakega upokojenega gospoda ali slično. Lepa prilika. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 2016.

Pozor!

Dne 26. februarja 1932 ob 8 zjutraj se bo vršila na okrajnem sodišču v Mariboru, v sobi št. 27 — dražba nepremičnin, in sicer Ob Izvirkih št. 12 z vrtom za zelenjavo, vl. št. 537 d. o. Studenci. Hiša z vrtom je cenjena na 76.326 Din; najmanjši ponudek je 37.608.66 Din. Kot vadij za dražbanje je treba položiti 10% cenilne vrednosti — torej 7.632.20 Din.

Razglas!

Prodala se bo dne 6. III. 1932 popoldne ob 14 na javni prostovoljni dražbi nova enonadstropna hiša in vrt na Količevem št. 52 pri Domžalah. Hiša je na lepem prometnem prostoru blizu tovarne. Cenilna vrednost 60.000 Din.

Enonadstropna hiša

v kateri se nahaja gostilna, trgovina, trafika, z velikimi prostori, velike kleti, gospodarsko poslopje, električna razsvetljava, lep vrt, velika njiva, sadonosnik, več stanovanj z lepimi sobami, vse v najboljšem stanju, napredaj za 200 tisoč Din. Gospodarstvo je v večjem slovenskem industrijskem kraju. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Primorci!

Dobro posestvo, z lepim gospodarskim objektom, 35 oralov njiv, travnikov in gozda, dve uri od glavne ceste, dve uri od železniške postaje, se pod ugodnimi pogoji proda ali da za daljšo dobo v najem. Vprašati pri: E. Rozin, Laško.

Krasno posestvo

v Savinjski dolini, arondirano, najlepša lega, kraj rodovitnejša zemlja, krasen mlad sadonosnik ter polno zaraščeno gozd, vsega skupaj 22 oralov, poslopja vsa prenovljena oziroma nova, z vsem živim in mrtvim inventarjem, vse v najboljšem stanju, se zaradi družinskih razmer za nizko ceno proda. Ogled in vsa pojasnila daje lastnik: Primo Alojz v Petrovčah pri Celju.

Širite »Slovenca«!

Stavbna parcela
napredaj v Zeleni jami, Koroševa ulica št. 14, podstrešje.

Hiša

z lepim vrtom napredaj. Vpraša se: Gubčeva ulica 17, Pobrežje, Maribor.

Kupim hišo

eno- do tridružinsko v Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cena« št. 2158.

Kupino

Beseda samo 50 par

Malo stružnico

z egalizirungo — kupim. Milovan Zajec, Ljubljana, Privoz 12.

Blagajno

»Wertheim«, manjšo, kupim. Ponudbe prosim pod »Blagajna« št. 2149 na upravo »Slovenca«.

»Valvazorja«

prvo ali drugo izdajo — kupim proti gotovini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Valvazor 16«.

Štirisedežni auto

dobro ohranjen, poceni, kupim. Ponudbe pod šifro »Limuzina« št. 2195 na upravo »Slovenca«.

Kino-stole

solidne, kdo mi dobavi? Oferte pod šifro »Kino-stoli« št. 1838 na upravo »Slovenca«.

Srečke, delnice, obligacije

kupite Uprava »Merkur« Ljubljana — Selenburgova ulica 6. II nadstr.

Srebrne krone

stare zlate in srebre kupuje RAFINERIJA DRAGH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Vsakovrstno

zlato kupa
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Parjeno bukovino

javorjeve in hrastove plohe kupim. »Soma«, Ljubljana, Dvořakova ul. 31.

Ročogje

vsakovrstno, zlasti lepo gamsovo in srnjakovo — kupim. Ponudbe na podružnico »Slovenca« na Jesenicah pod šifro »Ročogje« št. 2067.

Glasba

Beseda samo 50 par

Tricevni radio

izvrsten glas, zamenjam za boljši gramofon, harmoniko ali slično. Eventuelno tudi poceni prodam. Zupančič, Hranilniška 4.

Za kino, gostilno

ali društvo! Malo rabljen, velik prvovrsten gramofon s ploščami vred in Körtingov ojačevalec — ugodno prodam skupaj ali posamezno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Koncertne naprave« št. 1837.

DIREKTNOST IZ TVORNICE
Izredno poceni n.p.
Violine od Din. 68
Mandoline • 129
Gitare • • 109
Ročne harmonike 69
KROMATičNE HARMONIKE,
HAVAJSKE GITARE LTD.
Zahtevajte brezplačni izvorniki!
CENIK:
MEINEL-HEROLD
MARIBOR št. 102.

Klavirji!

Zaloga in izposojevalnica klavirjev prvovrstnih svetovnih trvd. Prodaja najcenejša in na najmanjše obroke — z garancijo. R. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5.

Gostilniški avtomat

gramofon z več ploščami zelo ugodno napredaj. — Ponudbe pod »Glasan« št. 2053 na upravo »Slovenca«.

Tricevni radio

akumulator in zvočnik ter sedemdelna zračna kletka poceni napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2073.

Prodano

Beseda samo 50 par

Suhe bruske

maslenke, figovke - nudi po nizki ceni Franc Štirn, trgovec, St. Janž na Dol. Zahtevajte ponudbe!

Gostilno

na Gorenjskem, na prometnem kraju, dam v najem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gorenjsko« št. 1389.

Ia orehe

razpošilja po 4.50 Din kg D. Pačnik, Laško.

Zeljel

Več tisoč kg finega kislega zelja prodamo po 1.70 Din kg. Pogleda in poizve se v Dravljah 51 pri Ljubljani.

Žage

gaterice, krožne, mlinke skobelne nože in vse drugo jekleno orodje kupite najugodnejše pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg.

Jabolka

kg 1.50 Din dobijo železničarske družine. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2022.

Gojzerce na obroke

TEMPO, Gledališka ul. št. 4 (nasproti opere).

Otroški voziček

moderen — dobro ohranjen — napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2011.

Napredaj

po ugodnih plačilnih pogojih takoj velika restavracija z vsem inventarjem. Ponudbe pod šifro »Takoj« št. 2004 na upravo »Slovenca« Maribor.

Dva avtobusa,

avto, pohištvo itd., se bo prodalo 25. febr. 1932 ob 10 v Bohinjski Bistrici št. 15 na javni sodni dražbi.

Čebelarji!

Vse čebelarje potrebščine kupite po izjemnih cenah v trgovini Fr. Stupica, železnina in zaloga poljedeljskih strojev. Gosposvetska 1, Ljubljana.

Seno in slamo

dobavlja po najnižjih dnevnih cenah

Gospodarska zveza

Premog, drva, koks prodaja Vinko Podobnik, Tržaska cesta št. 16. Telefon 33-13.

Žimo

za modroce od najcenejše do najfiniješe po tovarniških cenah prodaja Sever Rudolf Marijin trg št. 2.

Za vaš sadovnjak

in vrt nudimo visokodebelno in prtično sadno drevje odlične kakovosti. Drevesnica Jelen, St. Ilj, Velenje.

Puhasto perje

čisto, čohano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Omaro za obleke

rabljeno, poceni prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2193.

Prodaj

nekaj parov čevljev in obleke po nizki ceni. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2154.

Mladiče

siredale-terrierje, angleške hrte in nemške ovčarje iz prvovrstnih staršev, ima na razpolago Klub ljubiteljev sportnih psov. Vprašanja na tajništvo kluba, Pražakova ulica 8 (pisarna dr. Cepudra).

Prima orehe

prodajam v vsaki množini po povzetju franko vsaka postaja po 4.50 Din za kg. Ponudbe pod šifro: »Franko postaja« št. 2013

Poljedelci in obrtniki

Opozorjam Vas na mojo stalno zalogo novih in rabljenih elektromotorjev za istosmerni in vrtilni tok v vseh jakostih. Cene zmerne. Fran Perčinčič, Ljubljana, Gosposvetska 16, Domžale št. 59.

Železna blagajna

145 cm visoka, železen sod od 200 l in nova črna stenska ura - poceni napredaj. Jeler, Slivnica pri Mariboru.

Namočeno polenovko

slanike, sardine, čaj, kavo, rum, semena, železnino, kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg in Gubčeva ulica 2.

Napredaj

breja kobilca »Poni«, lep pes volčjak, dober čuvaj. Na ogled: Gostilna pri dolgem mostu, Kozarje, Vič.

Med

akacijin, trčen, svetel, ca. 200 kg, ter rumen, trčen, ca. 350 kg, proda na veliko po 10 Din trgovec Albert Ondrušek, čebelar, Osijek, Vukovarska 111.

Prodaj ali zamenjam

za drugo blago 20 kg domačega korenjevega semenja, 30 kg dom. kranjske repe, 3 tucate trsnih škarij, ca. 70 kg različnih dolgih pantov od 20—80 cm. Samo resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2104.

Lepo zbirko knjig

nemških in slovenskih — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2116.

Pes-volčjak

temnosive barve, dober čuvaj, samec, 11 mesecev star, poceni napredaj. — Vprašati na naslov: Bertonec Janez, Godešič 44, Skofja Loka.

Mlade pse

volčje pasme prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2150.

Spalnico

politirano, in električno svetiljko prodam. — Razpotna ulica 6/L.

Prodajo se

dobro ohranjeni mizarški stroji: Valjčni obliči 60 cm (Dieckhobel), vrtilni stroji, freza, elektromotor (pet konjskih sil, 220 V). Plača se lahko eventualno z nasprotnim računom, kakor z različnim rezanim lesom. Andrej Kreger & Sinova, St. Vid nad Ljubljano.

Šivalni stroj

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA. Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, predplačila in krediti vsake vrste eskomoti in inkasa menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, sate-denositi itd. itd.
Brzotok: Kredit Ljubljana
Tel. 2040 2457 2548: interurban 2706. 2806

Poceni in dobro

kupite ure, zlatino in srebrno pri svetovnoznani tržnici

H. SUTTNER
LJUBLJANA 2

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolarizirana tovarna ur v Švici.

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije.

Velika zaloga ur z znamkami Glashütte, J. W. C.

Schaffhausen, Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo itd. Zahtevajte veliki ilustr. cenik zaslonej in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 2

Zakaj si gradim leseno hišo?

Ker je bolj zdrava, prikupnejša in cenejša od zidane.

Tovarna znamka

Zahtevajte prospekt o naši izdelavi lesenih hiš.

F. R. RAVNIKAR
lesna industrija

Ljubljana - Linhartova ulica 25 - Tel. 24-15

Krojaštvo za dame in gospode

Vljudo naznanjam, da zopet sam izvršujem krojaško obrt. V zalogi vedno angleško in češko blago. Priporočata se cenjenim damam in gospodam za pomladno in letno sezijo

JOSIP IN M. POGACNIK, RADOVLJICA ŠT. 41.

Trimesečni gospodinjski tečaj v Mladiki v Ptuj

se prične 7. marca in traja do 7. junija. Natančnejše podatke daje vodsivo. — Obenem se prične na marcem kuhar-ski tečaj, ki je namenjen preivsem a ra nicanam v Ptuj, ki so čez dan zaposlene v uradu i trgovini. — Vpisovanje v ta tečaj bo 26. in 27. febr.

Radi preureditve delavnice prodamo po izredno nizki ceni sledeče

ročne pletilne stroje:

1 »Ideal« 8/22	1.800 Din
1 »Ideal« 8/27	2.000 Din
1 »Ideal« 8/50	3.890 Din
1 »Ideal« 9/70	5.500 Din
2 »Ideal« 14/27	3.080 Din
1 Grosser 10/23	1.500 Din
1 brez znamke 8/50	2.000 Din
1 Wedermann 8/50	2.500 Din
1 Wedermann 12/60	2.800 Din
1 Diamant 10/70	6.500 Din
1 Vasant 10/100	17.500 Din
1 Jacquard 8/80	6.500 Din
1 Entel šivalni	3.000 Din
1 Entel šivalni za fino pletenje	600 Din

Jamčimo, da so vsi stroji zelo malo rabljeni, nekateri popolnoma novi in zanesljivo v najboljšem stanju. Vasant stroj je popolnoma nov in opremljen z »Jacarograph« aparatom za pletenje najrazličnejših vzorcev in oblik.

F. KOS, LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA 5.

Suho vilano

bukovo oglje

razpošilja a Din 60.— 100 kg franko postaja Kamnik

ANT. STERGAR Kamnik.

Svinjska mast, debela soljena slanina, debela prekajena slanina, tanki mesnati Hamburger, posušeno meso: šunka, karre, klobase itd.

vse za amčeno prima domače blago razpošilja od 20 kg s povzljem po najnižjih dnevnih cenah

tt. **ŠIMO S. WEISS**

Osljek Desatičina ulica št. 11

Izpremembra pri avtobus h na kamn ški progi!

Družba »Bistra« uvede na novo sledeče zveze:

Odhod iz Kamnika jutraj	ob 6.45
Odhod iz Kamnika zvečer	ob 18.30
Prihod v Ljubljano jutraj	ob 7.45
Prihod v Ljubljano zvečer	ob 19.30
Odhod iz Ljubljane dopoldne	ob 10.45
Odhod iz Ljubljane zvečer	ob 20.30
Prihod v Kamnik dopoldne	ob 11.45
Prihod v Kamnik zvečer	ob 21.30

Dijakom se vozina zniža toliko, da se bodo lahko posluževali avtobusa.

Priporoča se »BISTRA«, autoprometna d. z o. z., LJUBLJANA.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonijalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka iz mlina Foréacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

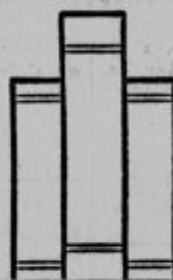
Izdelujejo se na novejši modeli otroških in igra nih vozičkov, tričklji, razna novejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana Karlovska cesta št. 4.

»Khaki Campbell« jajca

garantirano iz Holandije importiranih rac po 2 Din kom. se lahko dobe v vsaki količini. Na posestvu imamo 250 samic in 50 samcev. Jajca razpošiljamo v posebnih patent zabojih z vato po originalnih tovarniških cenah s povzljem. Zaboji so za 25 do 50 in 100 jajc. Za čistočo rase rac in sveža jajca garantiramo. — Ekonomija Lölbi, St. Sivac, Bačka.

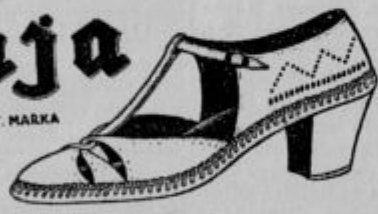
SALDA-KONTE
STRACE · JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE · MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Maja
ZAST. MARKA

Zahtevajte ponudbo od
MEHANIČNE TOVARNE OPANK
PANČEVO
Gor. Cara Dušana 33

Gostilna naprodaj!

Dne 29. februarja ob 9.30 bo prodana na javni dražbi pri sodišču v Kamniku enonadstropna hiša v Motniku s krajevno gostilniško pravico in gospodarsko poslopje z vrtom. Cenilna vrednost 80.620 dinarjev, najmanjši ponudek 41.580 dinarjev. — Informacije daje dr. Zvokelj, advokat v Kamniku.

Rentabilno podjetje za strokovnjake!

Kavarna in restavracija z vsem inventarjem, na morju, z veliko teraso, v najlepši dalmatinski rivijeri, mnogo obiskovana od domačinov in tujcev, se odda. 40 modernih sob obdrži lastnik zase. Naslov v upravnistvu »Slovenec« pod šte. 2109.

Zahvala

Povodom smrti naše ljubljene mame, babice in prababice, gospe

Jožele Mecilošek

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so z nami sočustvovali in ki so jo spremenili na njeni zadnji poti.

Ljubljana, dne 20. februarja 1932.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Ob priliki smrti mojega dragega soproga in očeta, gospoda

Lovra Demšarja

izrekam vsem, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti, mojo prisrčno zahvalo.

Posebej se še zahvaljujem zdravnikom gg. dr. Jamarju in dr. Volavšku, ki sta storila vse, da bi ga ohranila pri življenju, vsem darovateljem prekrasnih vencev, Gremiju trgovcev in sploh vsem njegovim prijateljem in znancem, ki so ga v tako častnem številu spremenili k večnemu počitku.

Maša zadušnica se bo darovala v frančiškanski cerkvi v torek, dne 23. t. m. ob 7 zjutraj.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1932.

Minka Demšar in otroka.

Umril nam je naš srčno ljubljani soprog, dobri očka, sin, brat, stric, zet in svak, gospod

Bratovž Vido

trgovski zastopnik

v petek, dne 19. t. m. ob 20, previden s tolažili svete vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 21. februarja 1932 ob 4 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1932.

Globoko žalujoča soproga **MARIJA — VIDKO, MARJAN**, sinova in vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057. 2470. 2979

Vloge nad Din 500.000.000.—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik, Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu

Slovenci v Franciji se postavijo

Tucquegnieux, 15. febr. Zgodovina slovenske kolonije v Tucquegnieux je stara šele petdeset let. Ves čas pa je bila svojevrsna, pestra, zanimiva, včasih celo razburkana.

Iz raznih krajev in iz različnih razmer se je zbralo v Tucquegnieux okoli 400 Slovencev. Med 5000 prebivalci, med katerimi jih je vsaj 4000 tujcev, tvorimo Slovenci počasi desetino tujerodnega prebivalstva. Vendar smo se znali tako uveljaviti, da je danes naše dobro ime veliko večje kakor naše število.

Težki časi, ki so pritisnili zadnje mesece tudi na Francijo, so razmeroma nas Slovence še najmanj zadeli. Res so bili, kakor vsem drugim, tudi naši zaslužki že ponovno znižani, zelo, preveč, tako da včasih komaj se krijejo nujne življenjske izdatke. V času najhujših zime, ko so odpustili in še odpustajo delavce domala vsa francoska podjetja, ko se jih je moralo vrniti v svoje domače kraje na deset tisoč Poljakov in Italijanov in na tisoče Jugoslovancev, ko sta oba rudnika v Tucquegnieux sama odpustila svoje delavstvo in praznovala in se praznujeta po en dan ali dva v tednu poleg nedelje, ko ni bilo nikjer mogoče dobiti prav nobenega dela in zaslužka, v tem času je vendar samo eden izmed obeh rudnikov na novo vzel v delo nad 50 naših ljudi, ki so drugod ostali brez posla in ki bi se morali sicer vrniti domov. Če že niso našli bogatih zaslužkov, kakor svoje čase, so se vsaj za silo preživeli čez zimo in jim bo na spomlad lažje dobiti delo drugod.

Slovenci so sploh znani kot močni, sposobni in razumni delavci. Poleg tega pa jim je brez dvoma njihovo kulturno udejstvovanje pridobilo še posebno veljavo. Posebno njihovi nastopi tudi pred francosko javnostjo, ki jih je vedno prijazno sprejela. Samozavestni nastop delavskega zbora 40 pevcev in pevki je za naše razmere nekaj nezastisljivega, česar ne pomni krajevna zgodovina daleč naokrog. Ne Italijani ne Poljaki, ki so vsaj po desetkrat številnejši, ne premorejo kaj podobnega.

Vital Vodusek:

Nedeljske misli

Silna bogastva so skrita v cerkveni liturgiji. Vse premalo jih poznamo in odkrivamo. A čim se mi, da v liturgiji ni ničesar lepšega, kot so njene dnevi priprave, pričakovanja in hrepenenja. Kdor bi kdaj res z vsem srcem doživel njen advent, njen post, njene vigilije, onemu bi nedvomno tako doživeti usmerjalo in urejalo vse življenje, čeprav bi potekalo sredi še tako vsakdanjega hrupa.

To so bila verska doživljanja! Ljudje so živeli v cerkvi; to življenje jim je bilo prvo. Zato se je bogoslužje tudi tako močno razvijalo; verna stotletja so gradila in ustvarjala. Naše stotletje pa cerkvene liturgije niti ne razume več; kaj da bi na njej gradilo!

Da bi na primer sedaj kdo hotel s Cerkvijo ponavljati vsaj njene postne prošnje, ki jih je toliko dan za dnem — že v njih bi se morala duša kar preroditi!

Tudi kvartni teden, ki ga danes končujemo, je čudovito lep, dasi je v teku stotletij izgubil toliko prvotne ubranosti in prege sijaja. Ga še razumemo?

Noč od sobote na nedeljo. Po najstrožjem postu so se vsi verni zbrali. V razsvetljeni cerkvi, v vonju kadila; na vseh ustnicah veselje in pesem, v srcih ljubezen in vera. Vso noč so prebdeli v molitvah, morda lačni, morda čisto utrujeni od težkega dneva. A vendar jih napolnjuje samo resna misel, ki odmeva iz današnjega Pavlova pisma: »To je volja božja, da se posvetite!« Pripravljeni so na trtve, trpljenje, mučenje, smrt. Post jim je veselje, nujnost, dasi jih njegova resnost in strogoš skoraj zmaguje. Kmalu bi prenehali, obupali.

Tedaj pa kakor čudež zapoje nad njimi Matejev evangelij — prvi hip se nam zdi, kakor bi ne spadali za drugo postno, kvalitno nedeljo — o Jezusovem spreminjenju. Velikonočna vizija. Jezus — Sonce in Luč. »Gospod, dobro je, da smo tukaj.« Čudovito videnje za lačne, trudne ljudi. A ne radi tomljivije in prevare, ampak iz močnega, žive vere v Kristusa, Močnega, ki je šel kot Zmagavec skozi noč in trpljenje v Veliko noč. To je treba doživeti!

Vsak je moral čutili, da je s Cerkvijo lažja pot v jutro in večer in v življenje.

Pravkar je izšla knjiga dr. Ciril Potočnik:

Dobri Pastir

III. zv. ter stane broširana 40 Din, vezana v polplatno 52 Din, v celo platno 64 Din, po pošti 2 Din več. Dobi se v prodajalni Ničman, Ljubljana.

»Slovenec« pred 50 leti

V četrtek, 16. februarja 1982.

Politični pregled: Z veseljem moramo pohvaliti močato postopanje slovenskih poslancev v državnem zboru. Zdaj so namreč ravnali interpellirali pravosodnega ministra Pražaka zaradi slovenskega uradovanja pri sodnih. Rado vedni smo, ali si bo Waser še upal upirati se ministru, ako bo ta kaj storil za ravnopravnost našega jezika. Zdaj je položaj tak, da se Waser, Gertscher, Leding in drugi taki uradniki po robu postavlja tako nasproti slovenskemu ljudstvu, kakor ministrstvu. Ali bodo ti možje res ugnali pravosodnega ministra v kozi rogi? — Iz koroškega »Mira« razvidimo, da se koroški Slovenci veselo ezbujaajo. List je dobil na Koroškem nepričakovano mnogo naročnikov. Ljudstvo je dremalo, dokler ni imelo budilke. Upati je, da koroški Slovenci ne bodo več zasopli. Če nas po krčmah še tako zmirlajo »bindarje« ali pa »Kraner«, s tem prav nič ni opravičeno.

V torek, 21. februarja.

Domače novice: Nemški list kranjskih nemških tiskarjev je uni dan napadel g. deželnega predsednika, čes da ga je Vestenec prošil, naj zaradi dogodkov litijah zakuče disciplinarno preiskavo, da pa ni dobil nobenega odgovora. G. deželni predsednik je postal listu popravek, ki ga je »Wochenblatt« objavil brez pristanka. Dve reči se nam zdite čudne: prvi prednostni nemškotarskega lista, ki tako trdovratno zagovarja svojo smoto, drugi pa potrpečljivost g. deželnega predsednika, ki se mu pri obilnih popravkih ni stloilo »Wochenblattu« poslati novega popravka, namesto reč izročiti državnemu pravdniku, da bi jo bil on poravnal.

Take prireditve so zmogle doslej seveda samo naše kolonije v Aumetzu in deloma v Audun le Tiche in v Boulange, kjer so požrtvovalno delali in še delajo gg. župnik Kastelic in oba pevovodja Bišćak in Kraner.

Naenkrat pa se je pojavil v naši doslej tako zapušteni koloniji nov delavec, gospod učitelj Jankovič, ki se zdi, da bo po svojih spretnostih prekosil vse druge. Ne še poldrug mesec, kar je prišel s svojo družinico, pa so nam njegovi pevci in igralci že pripravili redko prijeten večer v veliki dvorani hotela de la Gare. Zaigrali so nam Remčeve Užitkarje, v katerih je g. Jankovič sam odlično podal glavno vlogo. Če nas je užitkarska usoda stregla, da smo jo strme gledali, nas je pa spet temeljito razvedril Vedež, pri katerem sta imela glavno besedo predsednik Hentek in gospa. Lepe so bile pevske točke. Ženskemu zboru se pozna, da so se domala vse njegove članice že vezbale pri raznih zborih, dočim se pevci še ne upajo prav na dan. Prav pohvalno pa moramo vseeno omeniti g. kantinerja Edija, ki je ob spremljevanju ceter meho in z občutkom zapel nekaj samospelov.

Posebno so bili veseli Tikenjčani tamburaškega zbora. Za enkrat jim je sicer moralo prihiti še nekaj Aumečanov na pomoč, prihodnjič bodo pa nemara že popolnoma samostojno nastopili. Saj so se nekateri že prav dobro izkazali. Razpolagajo pa tudi s prvovrstnimi sremskimi instrumenti, za oči lepimi in za uho prijetnimi.

Kljub slabim časom je bila prireditev primereno obiskana in tudi finančni uspeh je bil zadovoljiv. Tikenjčani moramo biti res hvaležni g. Jankoviču in vsem njegovim sodelavcem. Bog jih živi! Naj se kmalu spet oglasijo in nas presenetijo. Kakor slišimo, bodo ponovili celoten spored »udi v Aumetzu. Aumečani svetujemo, naj se prireditve gotovo udeležijo, ne bo jim žal. Vsi skupaj pa bomo za naprej še bolj vedeli, da nam smisel za izobrazbo in za kulturo ne bo samo v čast, marveč tudi v korist posamezniku, pa tudi naši slovenski skupnosti.

Peter Rozman:

Viničarji k treznostnemu kongresu

Od slovenskega delavstva smo ravno viničarji najbolj zainteresirani na protialkoholnem gibanju. Saj je naša služba izrecno poklic pridobivanja alkoholnih pijač, predvsem vina. Od površine skoraj 26.000 hektarov naših štajerskih vinogradov, jih obdelujemo nad tri četrtine izključno mi viničarji. V normalnih letih pridelamo samo vina do 500 tisoč hektolitrov, koliko pa še k temu jabolenika in domačega žganja, statistika ne pove. Naši vinorodni kraji so prav za prav ena sama naravna tovarna alkoholna, tisoči in tisoči viničarskih družin pa smo le delavci te ogromne tovarne. Samoumevno je torej, da je od boljšega ali slabšega konzuma naših alkoholnih pridelkov odvisna naš celotni življenjski obstoj, čeprav tudi takrat, ob visokih in najboljših vinskih cenah, ravno mi viničarji, nismo nikoli prišli na zeleno vejo, ker smo pač le samo delavci, nemaniči, kateri si ne delamo sami računa pri izplačilu zaslužka. V kljub dejstvu, da bi po uspešni treznostni propagandi mogoč izdatno pasti konzum vina, kar bi v prvi vrsti ravno nas moglo najobčutnejše prizadeti, nismo mi najmanj nasproti treznostnemu gibanju. Nasprotno! Ravno od tega si obetamo zelo veliko za izboljšanje svojih socialnih in kulturnih razmer.

V razpravah o viničarskem vprašanju vedno zadenemo na kritiko, češ, da smo viničarji samo radi pijančevanja zašli v tako skrajno obubožanost. Premajhne plače, krivične in vsiljene pogodbe, v tem ni vzroka revščini, le pijanost, to se povdarja, ker tega je kriv le viničar sam. To je zastonj, za katerim se vse skriva. Brez sramu pred resnico, se vendar mora priti, da je marsikje vdanost pijači vzrok siromaštva. Toda ravno tukaj je najbolj krivično obojati samo viničarje-alkoholike, nikakor pa ne okolščin, ki jih stori pijanec. Viničarske življenjske razmere so že od davnih dni pač take, da bi bil vsak tisti, kateri bi se prostovoljno odpovedal uživanju vsakih alkoholnih pijač, pravcata bela vrana med črni. Mnogo je med nami takih zlih navad, katere uživanje alkohola naravnost usiljuje. Največji povzročitelji, če smo torej viničarji pijanci, pa je obstoječi gospodarski sistem.

Alkoholizem in sebični kapitalizem sta si najzvestejša prijatelja, ki drug drugega izpopolnjujeta. Med viničarji se ta praksa najočitnejše izvaja. Pri drugih delavcih je pijančevanje prestopno zlo, dočim je za viničarje to naravnost prišljeno.

Viničarji dobivamo precejšen del svojega zaslužka v alkoholni pijači. Ze v zgodnji mladosti se naši fantje in dekleta morajo vaditi v pitju alkoholnih pijač. Kdor bi se odrekel pijači, bi se s tem odrekel delu svojega zaslužka. Ker skoraj nihče ne nudi potrebnega in življenjski moči česa primernejšega, vsaj črnega kruha, pri delu, je zato na vseh koncih in krajih in ob vsakem času, cela povodenj alkohola. Kdor že v najzgodnejši mladosti živi v ozračju alkohola, ta bo le redko in z največjo izjemo drugačen, kot je ostala njegova okolica. Če bi kdo trdil, da pijača ni del viničarskega zaslužka, opozarjamo samo na pismene davčne napovedi vinogradnikov. Iz teh je najboljša razvidno kako je dnevni zaslužek posameznega vinogradniškega delavca dostikrat presegal celo nad 50 odstotkov svoje vrednosti v sami pijači. Na primer: plačana dnevnicca Din 7,50, liter jabolenika pa računamo 4 Din. Ali pa je delavec imel dnevne plače v denarju 10 Din, dodatna pijača se računa 6 Din. Ako bi viničarji dobivali celotno svojo plačo v denarju, koliko manj bi bile bede. Vsaj ob času dela in najhujših naporov bi imeli vsakdanjega kruha, imeli bi več obleke, čutve in razno. Ravno to je najhujše, da viničar kot producent, mora obenem sistematično biti nadražji konzument; dostikrat celo spačene in naravnost zdravju škodljive tekočine. Pokazov dovolj! Ako se viničarsko ljudstvo ne bi tako umetno in zgolj profitarstvo uvajalo v uživanje alkoholnih pijač, bilo bi to ljudstvo na mnogo višji stopnji svoje izobrazbe, bilo bi več zdravih in krepih ter poštenih mladine, ne bilo bi toliko pobojev in pohujšljivih vzgledov, nezadovoljstva in mizerije. Ker pa delavec-alkoholik ne goji svoje osebnosti, ni mar ni mar mnogo, kakšno je njegovo službeno razmerje, nima najmanj čuta za svojo stanovsko delavsko skupnost in ne smišla za samozabrazbo, zato je tak človek naravnost dobrodošel premnogim vinogradniškim posestnikom. Treznega viničarja danes marsikje zapostavljajo, imajo rajši le onega, ki dela za pijačo, ki bi za čašico vina šel celo v peklo po samega hudiča. Da ima le piti in da je pijan iz dneva v dan, potem pa je v družini vsega dovolj. Tak vinogradnik, ki pijačo daje, je visoko ščiten in vse mu gre delat, četudi zastoji, samo da se ljudje napijo. Tak je položaj, taki so vzroki alkoholizma v viničarskem vprašanju in atračne so njegove posledice. Kdaj bo boljše, ne vemo, upanje imamo in borbo je treba začeti.

Varujte Vašo kožo

s tem da uporabljate

NIVEA-CREME

pred slabim in mrzlim vremenom, da ne poka in ne postane hrapava. Nadrinite Vašo kožo vsak večer, preden greste na počitek temeljito z Nivea-Creme. Tkanine postanejo s tem mladostno napete, koža pa močnej in prožna. Veter in slabo vreme ji ne morejo več škoditi. Nadrinite pa tudi podnevi, preden odidete na prosto, lice in roke z Nivea-Creme. Ta krema namreč ne zapusti nikak sijaj, ter Vam nudi oni sveži in mladostni izgled, ki ga mi vsi tako radi imamo. Razlika nasproti luksuznim kremam! Najvišji učinek ali ceneje.

Nivea-Creme: Din 5,00—22,00
Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Divja mačka v naših krajih

Pekre pri Mariboru.

Divja mačka se nahaja po celi Evropi, a je povsod zelo redka. V Skandinaviji in Rusiji jo nadomestuje ris. Pri nas je tako redka, da jo dobim v nagačenje povprečno samo le vsakih deset let. Še te so bile dobljene po več ko 50 km narazen; ena s Planine na Spodnještajerskem, druga s Tirolskega (pred vojno), tretja s Pohorja in zadnja s Koroškega.

Divja mačka samotari skrito v gostih večjih gozdovih. Posebno ji ugajajo gozdovi, ki so skaloviti. Biva v votlih drevesih, jazbecinah in lističjih luknjah, kjer ima tudi mlade, poleti pa kar na drevesih. Dasi jo je včasih tudi podnevi videti, lovi vendar največ ponoči. Svojeju plenu skoči na vrat, kakor ris, in mu pregrizne žile. Je tako krvoločna, da pomori več ko rabi. Ako pride v samotni kurjek, pomori vse. Lovcem naredi mnogo škode; kjer gospodari divja mačka, je lovišče precej prazno. Divja perutnina, kakor jerebi, fazani, ruševci in divji petelinji ji gredo posebno v elast. Pa tudi verice, zajci, srne in gamzi niso varni pred njo. Baje se loti tudi dehurja in celo kune. Dvomim pa, če se loti tudi lisice. V želodcih divjih mačk, ki sem jih že nagačil, sem našel perje divjega petelina, ostanke verice, zajčje dlake in v zadnji s Koroškega, dlake gamza.

Omenjam, da je bila od onih, katere sem doslej gačil, samo ona s Tirolskega ustrelena, vse druge so prišle v past. To je dokaz, kako težko je dobiti divjo mačko pred cev. Vlovis jo le bolj slučajno. Nastreljena je nevarna psu, pa tudi lovcu.

Čuvajmo krasote slovenske zemlje!

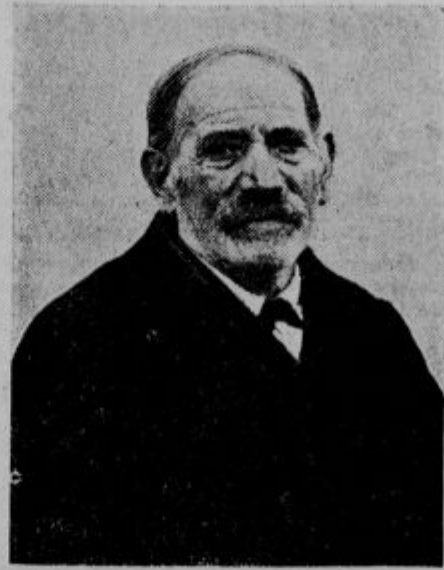
(Prošnja Društva za raziskovanje jam.)

Ribnica, 20. februarja.

Pišle pol ure od Koblarjev na Kočevskem ali t uro in pol iz Ribnice se pride do pobočja Črnega vrha na Mali gori, kjer se nahaja tako znana koblaška jama. Ta jama je malo znana. Zanj vodo samo Kočevarji in nekateri Ribničanje. Ni težko dostopna, pač pa skrita, da jo je težko najti.

Notranjost njena je prostrana, zlasti oboki takoj pri vходу so visoki do 20 m. Iz teh obokov visi nebroj krasnih kapnikov, ki so žalibog že precej demilirani. Občudovanje vzbuja zlasti kake 4 m dolg lestenec. Takoj na drugi steni tvorijo kapniki piščali, orgle, razdeljene v dve omari. Malo na levo lije iz stropa čista voda in to tudi v največji suši. Voda je pitna in zelo mrzla. Pod to vodo je nekaj bilo leseno korito, ki pa je danes popolnoma okamenelo. Poleg tega korita je jama, v katero se voda izteka in tvori malo jezercu kakih dveh kvadratnih metrov. Pod tem jezerom se nahaja navpična okrogla jama, globoka kakih 7 do 8 metrov. Krasote te jame se ne dajo kar tako popisati. Bodi omenjena še mala vdolbina, ki je napolnjena z vodo in krasno pregrajena po okamenelih črtah, kakor da bi človek imel zemljepisno karto pred seboj. Težko dostopna pa je najnotranjša jama. Treba se je plaziti posevno v notranjost čez nekaj klanec. Ob svitu dobre luči se posvetijo sivorjave stene, kakor z mahom poraščene. Na sredi pa stojijo štirje krasni stebri, kakor iz svetlorjavega mramorja. Visoki so nekaj nad en meter in držijo obok jame.

Utnerjev Jurij v Saleku

Salek, 17. februarja.

Osem križev že ima, pa je še vedno mežnar in ministrant. Jurij Strapnik, kateremu pravi po domače Utnerjev Jurij v Saleku, obhaja 52 letnico svojega službovanja za mežnarja in ministranta. Komaj se premika sem in tje radi oslabeledih nog, toda v cerkveni stolp še vedno hodi ob sobotah zvonit in oznanjat Gospodov dan.

Jura je bil rojen 27. marca 1854. Obhajal bo meseca marca 79. leto. Službo mežnarja je prevzel

zato naj ta ne štedi z drugim strelom.

Podobna je domači divji mački, a se vendar od nje zelo razlikuje. Je mnogo večja in doseže maček celo težo čez 10 kg. Zadnja divja mačka (samica), ki je prišla v past v lovišču g. grofa Thur-na v Črni na Koroškem in je last g. Tacheligija, pivovarnarja v Mariboru, je dolga brez repa čez 60 cm, a rep sam le 35 cm; torej skoraj polovico manj ko trup. Tehtala je čez 5 kg. Glavni znak divje mačke je rep, ki je razmeroma krajši in bolj košat, ko pri domači mački, ki ima 3 do 4 črne obroče in končaje vedno s črno konico. Je tudi mnogo večja, po hrbtu ima črn trak; ima mesno rdeč smrček, vedno črne ustnice s ščelinastimi do 10 cm dolgimi črtnimi in belimi brkami ter črni mi podplati. Baje so tudi čreva za tretlino krajša, kakor pri domači mački, o čemer se pa še sam nisem prepričal, ker sem že itak imel pri slačenju dovolj zopnega duha.

Kolikor mi je znano, imajo na severnem Pohorju v teku 50 let vlovljenih divjih mačk nagačene sledeči gg. veleposelniki: Svaiger po domače Bezjak in Franc Pajtlar, pd. Kosjak pri Sv. Lovrecu, Ed. Serne, pd. Marolt na Smolniku in Viktor Glaser v Rušah. Pod Košenjakom, torej na levem bregu Drave, ima lako zver g. Franc Janež na Gornji Gortini. Pred 4 leti so ustrelili na Vurnatu, to je blizu Obzidalja na Kozjaku na Glavnem lovu mačka, težkega 5,80 kg.

Prosil bi tudi druge preparatorje in lovce, da bi se oglašili k temu članku, da bi se bolje ugotovila razširjenost te naše redke zveri. — Josip Pajtlar, preparator, Pekre pri Mariboru.

Nešteto krasot je v tej jami, toda žalibog, naši ljudje ne znajo ceniti krasot našega podzemlja. — Kakor že omenjeno, so lepi kapniki s kamenjem in sekirami obditi. Izletniki si jemljejo kapnike s seboj v sponin. Nekdo si je hotel celo omenjene štiri stebre prisvojiti, da bi jih uporabljal za podlago svojemu skednju! Oblasti, zlasti glavarstvo in županstvo, bi se morale zavzeti za to, da bi se preprečilo demiliranje naših naravnih lepot, v šolah pa naj bi se mladina poučevala, kaj so vredne krasote, ki jih je božja narava ustvarjala tisočletja. Ljudje pa jih v par minutah uničijo, ne da bi sami kaj imeli od tega. Kapnik se na omari praši, potem pa zavre, dočim bi lepo čuvana jama nesla ljudem dobiček, saj bi jo hodili gledat tujci. Na Čehoslovskem se jame čuvajo kot največji zaklad, pri nas pa se nihče ne briga zanje, dasi obstoja Društvo za varstvo podzemskih jam. — Pozivamo društvo, naj stori primerne korake, da se bodo naše podzemске lepote zaščitile, ljudstvo, zlasti mladina, pa naj jih čuva kot največji zaklad slovenske zemlje, saj cel svet nima takih podzemskih čudes kot jih ima naša dežela!

Ribniški gore so polne jam, od katerih pa večina ni preiskana. Opozarjamo zlasti na jami pri Makoši in v Otaveh pa ob vlivu Tentere. Otavška jama je zasuta in nedostopna; tudi Ziglova bi pokazala bajna čudesa, če bi jo društvo preiskalo. Je res, da sami najmanj cenimo svoje!

leta 1878 in jo opravlja še danes. Pač redki so možje, ki bi se v taki starosti opravljali službo mežnarja! Kdor pride ob nedeljah ali delavnikih k sv. maši v Salek, bo vedno opazil Jurija, starega možaka, za ministranta.

Vreden je še več pohvale za njegovo dobro delo v cerkvi in izven cerkve. Saj je v teku 52 let pač mnogo ljudi zapustilo ta trnjevi svet in se preselilo v večnost. Vse je na potu Jurij spremljal z zvonjenjem.

Kdor ga ne pozna osebno, ga lahko vidi na sliki v »Slovenec« in si sliko pridrži, saj je po njegovi izjavi prvi slikan. Čudil se je, ko ga je fotograf slikal, pa me je vprašal, čemu bo fotografija. Povedal sem mu, da ga bomo dali v »Slovenec«, iz katerega bodo razvideli njegovo požrtvovalnost in delo za cerkev.

Castitamo mu in želimo, da bi še več let zdrav in vesel opravljal službo mežnarja, kalero sam pravi da rad opravlja. Za vse, kar je že storil za cerkev, naj mu Bog obilo poplača!

Slovenska Bistrica

Naše gasilno društvo si je naročilo Fordov avto, pri mariborskih šolskih sestrarh pa zastavo. Avto in zastava bosta blagoslovljena v začetku junja, ko bo gasilno društvo praznovalo svojo 60 letnico.

Kat. prosvetno društvo ima danes pop. ob 3 svoj občni zbor v mali dvorani okrajne hranilnice. Na občnem zboru bo govoril urednik dr. Vatovec iz Maribora.

Zadružni gospodarski tečaj, ki ga je priredil mariborski oddelk Zadružne zveze v Ljubljani, je prav dobro uspel. Udeležilo se ga je nad 120 mož iz vseh okoliških krajev. Predaval sta nadrevizor Pušenjak in inž. Ferlic. V debati so se pridno oglašali tudi naši kmetje in povedali težave, ki jih tajejo v današnjih hudih časih.

srečo svojega bližnjega, da tako na njegovi bedi lažje sami vztrajajo. Naša zahteva je kratka in odločna: Dajte nam kruha namesto alkohola! Vinogradništvo omejiti, viničarjem pa prepuustiti več zemlje, ali pa dati večji dnevni zaslužek, da si kupimo kruha tam, kjer je ta na prodaj! Hočemo človeka dostojno življenje, resničnost in treznost! Odklanjamo prevaro alkoholizma od vsakogar! Zivel kongres treznosti!

Smučarski dnevi v Mariboru

Velika udeležba tekmovalcev - Zmagovalec pruga dne Smolej Fr. Danes bodo tekme v skokih

Maribor, 20. februarja.

Maribor si je hotel letos poiskati zadoščanje za prelozene tekme za državno prvenstvo, ki so se vršile v Kranjski gori. Tekmovanja za prvenstvo Maribora, katerega je organizirala mariborska zimskosportna podzveza, so po velikem interesu, katerega je pokazala celokupna naša javnost, deloma nadomestila veliko izgubo, nastalo radi prestativ tekem v Kranjsko goro. Prireditelji so imeli to pot srečo. Kakor nalašč je zapadel za tekme sneg ter tako omogočil to velikopotezno in vzorno organizirano prireditev, ki je opravila sloves Maribora ter je za sportno propagando kakor tudi za tujsko prometne interese našega mesta največjega pomena.

Mariborska zimskosportna podzveza je umela zainteresirati za tekme naše najboljšje klube, ki so poslali v Maribor svoje prvake ter tako dokazali, da se zavedajo velikega pomena mariborskih prireditev. Tudi inozemstvo je pokazalo dokaj interesa, vendar so bili tekmovalci, ki so se udeležili državnega prvenstva, zadržani ter sta se sobotnega 18km teka udeležila le Keglewitich iz Gradca in Nemec Walter Bergner, ki pa je startal za ISSK Maribor. Mariborska javnost je pokazala za prizadevanja zimskosportne podzveze polno razumevanje ter je sodelovala pri celokupni organizaciji. Mariborska občina, gospodarske organizacije kakor tudi privatniki so podarili številna in dragocena darila, kakor jih nudi malokatero tekmovalstvo. Tekmovalci so po veliki večini dospeli v Maribor že včeraj. Nastanili so se po večini v hotelu »Orel«, kjer se je vršil zdravniški pregled vseh prijavljenih udeležencev tekme, zvečer pa jim je priredila zimskosportna podzveza prijateljski večer. Danes zjutraj so že ob prvem svitu prišli na teren funkcionarji, ki so progi markirali, od 7 dalje pa so jeli prevažati mestni avtobusi tekmovalce in številne začetnike oblaeti in občinstvo na Tezno do gostilne Achtig, kjer je bil glavni štab vodstva tekem ter obenem start in cilj. Zbrali so se poleg vodstva zastopniki posameznih oblasti, polkovnik Radovanovič, magistratni svetnik Rodošek in sreski načelnik Mahar.

Novo redno delavstva v hoški impregirnici

Maribor, 20. februarja.

Rüdigerja tovarna in impregirnica železnih pragov in brzojavnih drogov v Hočah pri Mariboru je ponovno omejila svoj obrat ter odpustila zopet nadaljnjih 25 delavcev iz službe. Skupno je ta tovarna odpustila v kratkem razdobju 105 delavcev. Občutno so prizadeti okoličani iz Hoč, ki so bili poveli zaposleni v tej tovarni.

Usodno sovraštvo med sosedoma

Maribor, 20. februarja.

Mariborski veliki senat se je danes bavil z žalostnim slučajem usodnega sovraštva med sosedmi, ki se je končalo s tragično smrtjo enega in s težko poškodbo drugega. Zagovarjal se je 50 letni posestnik Franc Meško iz Muretinca, kateremu očita obtožnica, da je usmrtil z vbodljajem v srce svojega sosedu, posestnika Alojza Streleca. Med obtožencem in njegovim pokojno žrtvijo je vladalo kakor navaja obtožnica, že del časa hudo sovraštvo, katerega je še razpihal dejstvo, da je dolžil obtoženi pokojnega tatvine, češ, da mu je kradel pred dvema letoma zahtimbo. — Čestokrat je prišlo med obema do prepiranja in tudi do nevarnosti, da se dejansko zgrabi. Tako je nekoč preganjal obdolženec Strelec s kamnom v roki po vasi, drugokrat pa je zopet Strelec napadel Meška s sekiro, da se mu je komaj ukanil v svojo hišo, po kateri je nato Strelec razbijal s sekiro. Dogodilo se je to dne 7. novembra proti večeru. Od obtožencevega doma je odšel pokojni Strelec domov ter se vrgel k pochtu. Kmalu pa je prišel za njim Meško ter ga izrazil iz hiše na prosto. Tu ga je napadel z nožem ter mu zadal več ran, od teh eno smrtno v srce. Strelec je oblezal mrtev ter so ga našli šele naslednjega jutra, v sami spodnji obleki ležati poleg vogala svojega doma. Umora je bil takoj osumljen obdolženec. Zagovarjal pa se je s pianostjo in silobranom, ker da je Strelec mahal proti njemu z nekim predmetom.

Obtoženec je bil obsojen na osem let robije in trajno izgubo častnih pravic.

Mariborska Prosvetna zveza priredi v četrtek, dne 25. t. m. ob 20 v dvorani Zadržno gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6, Gregorčičev večer. Na sporedu je predavanje prof. in pisatelja dr. Dornika o Gregorčiču kot pesniku in človeku, potem deklaraciji (Mojim stavlencem, Nas narodni dom); slovensko pevsko društvo Maribor pa bo zapelo Sattnerjevo »Lastovka« in Nedvedovo »Nazaj v planinski raj«. K udeležbi na Gregorčičevem večeru se občinstvo prav vladno vabi. Slavimo velike naše moze!

Ljudska univerza. V petek, dne 26. februarja nadaljevanje slovenskega cikla. Gospod prelat dr. Fr. Kovacic predava o Sloiniku in njegovem zgodovinskem pomenu.

Težave z avtobusnim prometom na progi Maribor—Celje. Potniki in šoferji mestnega avtobusa, ki vozi na progi Maribor—Celje, se pritožujejo radi slabo čiščene ceste od Maribora do Vrholja. Cesta ni orana, niti očiščena od snega ter za promet naravnost nesposobna. Nasprotno pa je cesta od Vrholja dalje do Celja vzorno očiščena. Bilo bi uместno, da se merodajni krogi zavzamejo tudi za drugi del ceste ter ga spravijo v red.

Smučarji in turisti so prizadeti. Ustavitev večernega vlaka na progi Maribor—Fala, ki prihaja v Maribor ob pol 7, oziroma isti vlak, ki vozi ob nedeljah na progi Maribor—Ribnica—Brezno, je posebno težko zadela turiste in smučarje. Omenjeni vlak je bil kakor nalašč za povratek iz postaja pod Pohorjem v Maribor ter so ga zato vsi turisti v pretežni večini uporabljali. Po ukinitvi so sedaj prisiljeni, da čakajo cele tri ure dalje na prihodnjih vlakih, ter presedajo ta čas po gostilnah. Radi tega bi bili vsi turisti in obiskovalci Pohorja železniški upravi zelo hvaležni, če bi pustila omenjeni vlak v obratu vsaj ob nedeljah.

Kenda položil 100.000 dinarjev. Včeraj je Kenda položil 100.000 dinarjev, o katerih smo poročali, da so v poslovnih knjigah zabeleženi v zvezi z njegovim imenom.

Zahvala. Povodom moje devetdesetletnice sem dobil od vseh strani, osobito od velikega številja svojih prijateljev toliko pismenih in ustnenih čestitk, da se ne morem vsem osobno zahvaliti. Pevskemu društvu »Luna« v Krčevini, vodstvu krčevinske šole in »Rdečemu križu« naj bo izraženo za izredno počastitev še posebna zahvala. G. županu Pekarju in obč. svetu se zahvaljujem za krasno izdelano diplomu častnega župana. Cer-

Tekmovalna proga je bila izpeljana od gostilne Achtig po ravnem terenu do Slov. Kalvarije, preko sedla tega griča nazaj v ravnino do Pekar, skozi Reiserjev drevored v pohorske gozdove, kjer se je nagloma dvignila v strmeh vzponu do višinske točke 480 m ter se spustila v 6 km smuku preko vojaškega strelišča pod skakalnico, okoli razvnanjske opekarnice po ravnem terenu nazaj na grad Betnavo in skozi betnavski gozd na cilj na mestu starta pri gostilni Achtig. Tekmovalci se je prijavilo 40, startalo pa jih je 37. Zastopani so bili naslednji klubi: Iz Maribora: SSK Maraton, SPD Maribor, Mariborski smučarski klub, SK Železničar, SK Rapid, Sokol Maribor, SPD Ruše. Iz Ljubljane in Gorenjskega: SK Ilirija, Smučarski klub Ljubljana, SK Dovoje-Moistrana, SPD Kranjska gora, Bratstvo Jesenice; iz Gradca je startal Keglewitich. Favoriti so bili radi izostanka Nemcev in Čehov Ljubljanci in Gorenjci, predvsem Jakopič, Janša, Bervar, Smolej in drugi.

Start je sledil točno ob 9, ko je starter spustil prvega tekmovalca, za katerim so si sledili v naglih presledkih ostali. Po 10 so se pričakovali prvi tekmovalci na cilju. Najboljši čas dneva je dosegel Franc Smolej (Bratstvo Jesenice), ki je prevozil celo progo v 1.24.39; drugi najboljši čas je dosegel Josko Janša (Ilirija Ljubljana) v 1.25.21. Tretji je bil državni prvak Jakopič Albin (SK Dovoje-Moistrana) v 1.28.14. Naslednji je bil Stane Bervar (Smučarski klub Ljubljana) v 1.28.19. Sledili so Šramel Bogo, nato pa prvi Mariborčan Ljuben Mušič (SPD Maribor) 1.31.50, nato Bogomir Neuman (SPD Maribor), Hans Heller (SK Rapid, Maribor), deveti Vodenik (SPD Maribor). Sledil je Zore iz Kranjske gore, 11. je bil Pinter (Marib. smuč. klub), nato Škapin in Juritsch (oba Smuč. klub Maribor). Kot 14. je prispel Polje (Smuč. klub Ljubljana) in 15. Legvard (SPD Maribor). Juritsch, ki je veljal za enega favoritov, si je zlomil smučko, pa je kljub temu dosegel lep čas. Rezultati so zelo lepi ter svedočijo o sijajni kondiciji in dobrem treningu naših tekmovalcev. Snežne razmere so zelo dobre. Jutri bodo tekme v skokih.

kvenemu predstojništvu bazilike M. Milosti, kakor tudi vsem, ki so me osebno počastili, naj dobri Bog povrne njih naklonjenost, ki so jo izkazali meni ob mojem 90. rojstnem dnevu. — Krčevina, 16. febr. 1932. Valentin Schäffer.

Za ubogo 82letno staro je darovala nemenovana dobrotnica 40 dinarjev; Bog plačaj v imenu revne starke.

Sprememba voznega reda. Z današnjim dnem je vozni red Liningerjevega avtobusnega podjetja na progi Maribor—Ptuj izpremenjen. Več glej v oglasnem delu.

180 sodelujočih bo pri koncertu Glasbene matice dne 3. marca. Radi velikih režijskih stroškov bo samo ena prireditev; solistovske vloge velikega opernega dela »Boris Godunov«, ki se bo prvič predvajalo na koncertnem odru, so v rokah samih domačih umetnikov.

Zivahno vrvenje je bilo kakor običajno na včerajšnjem trgu. Na Vodnikovem trgu je bilo za 70 vreč krompirja, čebule in zelja. Na perutninskem trgu 498 piščancev, 110 kokoš in 23 komadov druge perutnine. Cene: karfiola 6 do 10, kislo zelje 3—4, kislja repa 2, redki 12, špinata 1, krompir 1—1.50, čebula 6, česen 10—15 Din. Na senenem trgu je bilo 12 vozov sena, otave in slame.

Mariborski študentje na Jožefovo. Mariborski dijaki bodo letošnji praznik sv. Jožefa obhajali na slovesen način. Na Jožefovo zjutraj bo cerkevna slovesnost; ob 10 dopoldne v dvorani Prosvetne zveze slavnostno zbojovanje, zvečer pa istotam akademija. Mariborska društva se radi tega naprošajo, da ne določijo na ta dan nobenih svojih morebitnih prireditev.

Povečani in prenovljeni trgovski prostori. Ugledni tukajšnji trgovec Karol Jančič ima sedaj svojo trgovino v povečanih in lepo prenovljenih prostorih v isti hiši kakor doslej na Aleksandrovi cesti 11. Več glej v oglasnem delu lista.

Izpremembe posesti. Olga Ogrisek, posestnica v Stumbergu pri Pesnici je prodala svojo hišo in parcelo v Koroševi ulici 44 za 15.000 dinarjev zasebnici Olgi Koser iz Cilil-Metodove ul. 12. — Amalija Witzel je prodala svojo hišo ob bregu 12 Mariji Hajšek za 95.000 Din.

Poravnava. V po. avalnem postopanju se nahaja trgovka Marija Lah, lastnica trgovine z mešanim blagom v Mariboru, Pobreška cesta 8 in podružnice v Nebovi 6. Aktivna znašajo 78.389.30 Din, pasiva pa 169.737.17 Din. Terjatve je priglasili do 25. marca, po avalnem narok je 31. marca. Ponujena je 40% kvota, plačljiva v 6 dvomesečnih obrokih.

Celje

Smrtna kosa. Včeraj zjutraj je umrla na Zg. Hudinji v starosti 85 let zasebnica Terezija Belakova. — Isti dan je umrl na Zg. Hudinji enoletni Jožef Golej, sin tovarniškega delavca. — V Gaberju je umrla dveletna slikarjeva hčerka Stefanija Zdojškova. — V javni bolnišnici je umrla dveletna Albertina Streicherjeva, hčerka progovnega delavca v Tremerjih. Rajnim blag spomin, žalujočim pa naše sočutje!

Smučarska tekma odgojena. Današnja juniorska smučarska tekma za klubsko prvenstvo SPD na Celjski koči je z ozirom na tekme v Mariboru odgojena.

Kmečki oderuh pred sodiščem. V jeseni 1930 je posestnik Straus v Brdcah pri Dobri pogorel. Pri požaru mu je poginila tudi vsa živina. Takrat je ponudil Strausu posestnik Pogoreve Matveje iz Šoke v nakup junca. Straus ni imel pojma, kakšne so cene živini. To nevednost je izrabil Pogoreve in mu prodal junca, ki ni bil po izjavah priš vreden več od 1000 Din, za celih 2250 Din. Straus je v kratkem času odplačal 2200 Din. Neprilicavano pa dobi opomin od odveta za 1790 Din, čeprav je bil Pogorevcu dolžan še 50 Din. V strahu, posebno, ker so mu sosedje pravili, da je boljše, da plača, kakor da se spusti v pravdo, ker bo moral plačati, ker Pogorevcu nimajo kaj vzeti, je moral junca za 700 Din in izplačal Pogorevcu 600 Din, nato pa zavezo ogradil oročnikom. V petek 19. februarja se je vršila pred okrožnim sodiščem razprava zoper Pogorevega zaradi prestopka odnosa za 367. Razprava je vodil sodnik Radej, obtožbo je zastopal državni tožilec dr. Požar, branil pa je obtožena dr. Rajh, zasebnega udeleženca pa je zastopal dr. Božič. Državni tožilec je poudarjal, da je izviralo dejanje obtoženca iz pohlepa po denarju in je zato predlagal, naj se obsodi na visoko denarno kazno. Sodik je obsodil Pogorevega v enišlu obtoženo za 4 mesece strogega zapora, na 2400 Din globe, odnosno 40 dni zapora, na odkodnino zasebnemu udeležencu 550 Din (glede ostale terjatve ga je zavrnil na pol civilne pravde), na plačilo stroškov in na dveletno izgubo častnih pravic.

Doli s cenami nogavic!

Da moremo prilagoditi cene kupni moči konzumenta ne samo v obuvti, ampak tudi v nogavicah, smo zaključili pri domačih tvornicah velike količine moških, ženskih in otroških nogavic. S tem odsiranjujemo nezaposlenost in znižujemo cene:

ženske svilene nogavice v vseh modnih barvah, stale so preje Din 49- sedaj Din 35-

ženske flor nogavice, naša znana vrsta, stala je prej Din 25- sedaj Din 19-

ženske flor nogavice, ki so stale preje Din 15- sedaj Din 9-

otroške nogavice iz sukanca čez kolena po velikosti Din 8-, 10- 12-

moške svilene nogavice v vseh modnih barvah stale so preje Din 25- sedaj Din 15-

moške nogavice iz sukanca v vseh modnih desenh stale so preje D 15- sedaj Din 10-

moške nogavice močnejše stale so preje Din 10- sedaj Din 7-

Otroške soknice po velikosti Din 7- in Din 9-

Želimo našim odjemalcem nuditi najdovršnejšo postrežbo ne samo v obuvti ampak tudi v nogavicah. Kupujte naše nogavice, dobre so in poceni.

Rata

Ljubljana

Ka' bo danes

Drama: Ob 15: »Arsene Lupine«. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Zdravnik na razpolju«. Izven. Znižane cene.

Opera: Ob 15: »Viktorija in njen huzar«. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Sevilski brivci«. Izven. Znižane cene.

Union: Ob 9: Treznostni kongres. Rokodelski dom: Ob 20: »Razvalina življenja«. Kino Kodeljevo: Ob pol 4: »Vitez Kali'ormije« (Tom Mix). Ob pol 6 in 8: »Hadži Murat« (Ivan Možuhin).

Šišenska prosveta: Ob 20: Drama »Vest«. Kino Ljubljanski dvor: Ob 11: Koncert na orglice.

Nofno službo imata lekarni: Mr. Sušnik Maribor trg 5 in mr. Kural, Gosposvetska cesta 10.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Zapravljevec«. Red C. Filharmonija: Koncert slovenskega vokalnega kvinteta. Ob 20.

Kino Kodeljevo: Ob 8: »Hadži Murat« (Ivan Možuhin).

Nofno službo imata lekarni: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

»Razvalina življenja«. To učinkovito dramo iz našega kmetiškega življenja, ki je delo priznanega slovenskega pisatelja Fr. Finžgarja, uprizori Ljudski oder drevi ob 8 v Rokodelskem domu. Zanimanje za to uprizoritev, ki se vrši ob priliki današnjega treznostnega kongresa, je veliko. Zato opozarjamo vse obiskovalce, da si preskrbe vstopnice že v predproštji od 10—12 dop. in od 5 popoldne dalje v Rokodelskem domu, Komenskega ul. 12, i. nadstropje.

Vaja »Ljubljanec« jutri ob 20 v dvorani Akademskega doma.

Vokalni koncert Slovenskega vokalnega kvinteta bo v ponedeljek, dne 22. t. m. v Filharmonični dvorani. Slovenski vokalni kvintet je pri nas že splošno znan in priznan kot izvrsten pevski faktor. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Vojaški obvezniki, ki stanujejo v Ljubljani in so v Ljubljano pristojni, naj takoj oddajo svoje vojaške knjižice v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št 7-I, soba št. 4, da se jim vpiše razpored. Kdor svoje izkaznice do konca tega meseca ne bo oddal, bo občutno kaznovan po voji. kazenskem zakonu. Obenem pa se opozarjajo vsi v Ljubljani bivaajoči obvezniki od 18 do 50 leta starosti, neglede na njihovo pristojnost, da morajo imeti svoje bivališče prijavljeno tudi v mestnem vojaškem uradu in ne samo na policiji, ter da morajo imeti svojo vojaško zglastev potrjeno v voj. knjižicah ali drugih listinah, sicer bodo kaznovani po voji. kazenskem zakonu. Vojaški obvezniki so vsi moški od 18 do 50 leta starosti in sicer tako tisti, ki so dolžni osebno služiti vojake, kakor tudi tisti, ki so radi svoje nesposobnosti dolžni plačevati vojnico (vojaško takso). Vsi morajo biti vojaško zglašeni.

Predavanje v Rokodelskem domu. V sredo, dne 24. t. m. bo predaval v dvorani Rokodelskega doma gospod stolni vikar Alojzij Košmerlj o »Pokristianjenju evropskih narodov«. Predavanje bodo pojasnjevale mnogostevilne skioptične slike. Pričetek je točno ob 8 zvečer.

Kemično čisti obleke Simene, Kolodvorska ulica 8.

Šentpetersko prosvetno društvo sporoča svojim članom, da bo v ponedeljek zvečer ob 8 predavanje gosp. prof. dr. Capudra. Vstop prost.

Strekovna zveza privatnih in trgovskih nameščencev za Jugoslavijo ima predavanje o zelo važnih aktualnih vprašanjih nameščencev in sicer 25. t. m. ob 8 zvečer v Delavski zbornici (mala dvorana, vis-a-vis knjižnice). Tema: Novi obrtni zakon s posebnim ozirom na pravice in dolžnosti nameščencev. 2. Starostno in invalidno zavarovanje nameščencev v zvezi z novim osnutkom pokojninskega zavarovanja za nameščence in trgovske sotrduke. Vabljeni vsi nameščenci in zainteresirani. — Odbor.

Cankarjeve »Hlance« ponovi središnješolska organizacija »Zar« na državni klasični gimnaziji v Ljubljani, na splošno željo občinstva, ki pri premieri ni moglo dobiti prostora. Ze prva vpriporitev je imela velik uspeh, brez dvoma pa bo imela repriza še večje. Od predstave do predstave se nam kažejo Cankarjeve vrednote, ki so neizbrisne — vedno odkrijemo kaj novega, nam nepoznanega. Repriza bo po znižanih dramskih cenah. Občinstvo opozarjamo, naj si vstopnice zagotovi v predprodaji pri dnevnih blagajni v operi. Repriza bo dne 23. t. m. ob 8 zvečer.

»Svoboda« in »Zarja« priredita v sredo, dne 24. februarja 1932 ob 20 v dvorani Delavske zbornice VIII. delavski prosvetni večer. Spored je bogat in lep in bo ta večer eden dosedaj najlepših prosvetnih večerov. — Sodelujejo: Delavska godba »Zarja«, konservatoristi: Drago Burger, Drago Zagar, Božena Saplin, Anica Seberjeva, Bojan Adamič, koncertna pevka Frankovska-Vukova, govorniki zbor Del. odra »Svoboda«. Na sporedu sta dve skladbi od mladega skladatelja Jos. Grbeca: »Zel« in »Ljubim Te«, ki se pojeta ta večer prvič. Pisatelj Angelo Cerkvenik pa bo predaval o temi: Na razpolju dveh kultur. Prosvetni večer se bo oddajal tudi po radiu. Vstopnine ni.

Vlom v (trdko) »Jugomaterial« pred nojasnitvijo. Dne 30. januarja je bilo, kakor smo že takrat poročali, vlomljeno v prostore trdko »Jugomaterial« na Dunajski cesti. Neznani vlomilci so se med opoldanskim odmorom splazili s pomočjo ponarejenih ključev in vitrihov v trgovino in odnesli ročno blagajno s približno 7000 Din gotovine. Policija se je zelo trudila, da bi dognala kakšno sled za vlomilci, dolgo pa se ji to ni hotelo posrečiti. Zadnje dni pa je zvedela, da se je tedaj okoli pesilovnih lokalov ta trdko potikal neki Miha P., doma iz Trsta. P. živi sedaj brez dela in brez pravega zaslužka v Ljubljani. Obenem pa je policija dognala, da je prišel P. s svojim prijateljem P. B. takoj drugi dan po vladu k nekemu krojaču v Florijanski ulici in naročil zase in za B. novi obleki ter plačal 1000 Din are, teden dni kasneje, ko sta bili obleki že izgotovljeni, pa je plačal še 800 Din. Krojač je pri konfrontiranju z vso gotovostjo spoznal B. in P., čeprav sta oba odločno tajila, da bi bila kdaj pri tem krojaču. Pri bižni preiskavi pri B. je policija našla v drvarnici več obleke in perila, ki je najbrže ukradeno. Oba odločno tajita, da bi vlomila v »Jugomaterial«, vendar jima to ne bo dosti pomagalo. Oba sta že izročena sodišču.

Ni vse zlato, kar se sveti! Tudi mleko, pa naj izgleda še tako dobro in čisto, je lahko onesnaženo. Garantirano čisto, zdravo in brez prekuhavanja užito Bio-mleko pa Vam dobavijo v zaprtih steklenicah Osrednje mlekarne. Dostava na dom. Telefon 2446

Dobro naložite denar

če kupite Kozinovo — nekdanj baron Zoisovo — palačo v Ljubljani na Bregu štev. 20 ob Št. Jakobskem mostu, ki je za zmerno ceno na proda.

Ponudbe je poslati na pisarno Dr. Ažman Jos., Dr. Kuhelj Karl, odvetnika v Ljubljani, Dunajska cesta 6/II, kjer se dobe tudi vsaka pojasnila.

Karl Jančič trgovina z manufakturo in klobuki v Mariboru, Aleksandrova cesta 11,

vijudno naznanja cenjenemu občinstvu

svojo preselitev v znatno večje prostore
v isti hiši.

Ob tej priliki priporoča svojo

velikansko zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga po najnižjih dnevnih cenah.

Predtiskana ročna dela za vse! Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni, 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc. — Novi vzorci, čist tisk, dobro blago

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Strukelj.

Vezenje zaves, perila, monogramov etc. Entljanje, ažuriranje. — »Breda«^c žepni robci komad 2 Din

Športashi!

pred — med in po naporu uporabljajte

„VALDA“
pastilje

Vi bodete v Vaših uspehih iznenadeni. — Dobite jih v vseh lekarnah in drogerijah. — Zahtevajte samo pristne

„VALDA“
v originalnih škatljicah z naslovom
„VALDA“

VAŠA KORIST

je, ako kupite obleke
direktno v tovarni

Pišite po novi veliki ilustrirani cenik!

TRGOVSKI DOM

STERMECKI, CELJE št. 19

Opozorjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

„Slovenčevim“ inserentom

Učinkovita reklama

Tudi mali oglašaji prodajajo

Motto:

Te stvari so na prvi pogled videti kompicirane, so pa zelo preproste. Z njimi je podan v malem ABC malih oglasov in deloma tudi velikih. Izhodišče nam je tole vprašanje: Kako pripomoči oglašaj — ki se uveljavlja o pri nas, na — bode podani tako ali tako — še do mnogo večji veljave?

Eden postavi v izlobo tale napis in in-orira isto besedilo v listih:

NOGAVICE
po
najnižjih cenah
Kosmač.

Drugi pa:

Sijajna ideja!

Sijajna ideja tale ab nma z nogavicami! To slišimo dvajsetkrat dnevno od kupcev, ki so vsi navdušeni. Najlepše je, da ni treba kupiti več parov nasenkrat. Pri nakupu šestega para nogavic sedmi par gratis!

Setina.

Oba trgovca imata trgovino drug poleg drugega. Kosmačeva trgovina obstoji že 10 let, Setina pa jo je komaj odprl. Takoj, ko se je pojavil Setina, je začel padati promet v Kosmačevi trgovini. Medtem ko Kosmač čaka na odjemalce, ima čas gledati, kako cvete trgovina njegovega konkurenta... Zakaj? Setina je s svojim napisom in malim oglašajem poudaril to, kar dela blago privlačno pri kupcih. Mislite na to, preden inserirate!

»Ne mislite nikdar nase, temveč si vedno predstavljajte kupca, ki hoče da je informiran o Vašem izdelku. Kupca imejte vedno pred očmi! Z vsako besedo skušajte napraviti dober vtis nanj. Napišite le to v oglašaj, kar bi povedal tudi dober prodajalec. Če ste dober osebni prodajalec, boste tudi dober pisarni prodajalec. Kot tak si boste prizadevali, pripraviti bralca do takojšnje odločitve, pravi slovit ameriški propagandist Hopkins.

Takozvane prilike prirejati se vedno izplača. Mogoče inserirate »beli ledenc, tri dneve za otroke«^c ali pa za spremembo »leden predmetov, ki jih sedaj posebno poceni kupite«. Vsi taki oglašaji naj po možnosti navajajo določene predmete in natančne cene.

Premislite tudi, če morete vzpodbuditi občinstvo k nakupu z obročnim plačevanjem, z najemnino s kupno pravico ali pa z zamenjavo.

Kakor beremo v uredniškem delu večkrat le naslove člankov, tako beremo tudi pri oglašajih večkrat le nadpise. Zato so tudi zelo važni. Iz tega sledi:

a) da je treba že z nadpisom vzbuditi toliko zanimanja ali radovednosti, da je občinstvo primorano brati oglašaj do konca;
b) nadpis tako sestaviti, da že izhaja iz njega bistvo oglašaja, ne da bi bilo treba oglašaj prebrati do konca.

Kakšni nadpisi vzbujajo radovednost lahko vsak sam presodi. Za vzgled navajamo tele nadpise: »Danes pridite k meni!«^c »Kar vedno znova poudarjam,«^c »To mu bo napravilo veselje.«^c

Priporočljivo je, nadpis postaviti kot vprašanje. N. pr.: »Kaj danes najbolj cenijo ženski in moški svet?«^c »Seveda se je treba varovati vprašanj, ki so že vse preveč prepleta. Tako vprašanje bi bilo: »Ali ste že preizkusili našo kavo?«^c

Kdor si ne zna nič primernega izmisliti za zanimiv nadpis, se naj odloči za rešitev b. Vzglede: »Vaš spanec je miren«^c — sedaj sledi besedilo oglašaja — »in poživljava, če si ga okrepite z Elchino.«^c Če je v takem oglašaju nadpis debelo tiskan, je glavni namen že dosežen.

Vsak nadpis ostane brez učinka, če ga bralec ne opazi ali z drugimi besedami, če oglašaj ne vzbudi pozornosti. Če je nadpis zanimiv in če se pričakuje zanimanje za blago, zadostuje, da je nadpis tiskan debelo. V drugih slučajih pa je treba poseči po močnejših sredstvih. Vedno pa morajo biti črke jasne in lahko čitljive. To velja tudi za velike oglašaje.

Dobrodošli za vzbujanje pozornosti so redko uporabljani okvirji. Ne smete pa misliti, da ste z več ali manj pozornost vzbujajočim uokvirjenjem že vse dosegli. Uokvirjenje sme biti le sredstvo za Vaš namen, vzbuditi zanimanje za vsebino malega oglašaja.

Mali oglašaji z risanimi črkami, s sliko ali pa z narisanim okvirjem podražje insercijo, zato pa se dajo doseči učinki, ki preplachajo stroške. V gotovih primerih pripomore rešba celo do uporabe manjšega oglašaja, kakor bi bil sicer potreben za vzbujanje pozornosti.

Majhen oglašaj z značilnimi risanimi črkami se uveljavlja kljub svojemu malemu obsegu na vsakem mestu med drugimi oglašaji.

Pri daljšem besedilu se priporoča sestava risanih črk in ostalega besedila.

Nikdar pa ne smemo prezreti glavne zahteve risanih črk: lahko čitljivost.

»Slika pove več kot tisoč besed!«^c pravi pregovor, vendar pa se radi slike ne smemo odreči zanimivemu, čeprav kratkemu besedilu. Slika močno povzdigne veljavo Vašega oglašaja in prepričevalneje govori kot besede o prednostih ali važnih podrobnostih Vašega izdelka.

Če se odločite za sliko v Vaših malih oglašajih, je treba paziti, da ni premajhna. Biti mora skrbno izbrana in če mogoče zapeljiva. Zanimanje za sliko je tem večje, če se ne kaže inserirani predmet sam, kot mrtvo blago, temveč v uporabi. V to svrho pa je večkrat potreben večji prostor. Pomagamo pa si lahko tudi s tem, da se namesto cele človeške figure poslužimo le gornjega dela telesa, rok, nog itd. V vsakem primeru pa naj bo slika v najožji zvezi z vsebino malega oglašaja.

Glede tega, kolikokrat naj se inserira, velja na splošno tole pravilo: Če nastopite prvič s svojo tvrdko ali pa s svojim izdelkom, boste priobčili tedensko najmanj dva oglašaja. Pozneje boste lahko izhajali z enim tedensko in mogoče sem in tja tudi z enim vsakih 14 dni. Pred nastopom nove sezone — kakor sedaj pred Veliko nočjo — ali pa nove nakupne prilike pa je treba število oglasov primerno zvišati.

Velikost oglasov se v glavnem ravna po tem, kar imate povedati ali pokazati. Na splošno je zlasti za mala podjetja koristnejše, da čim pogostokrat opozarjajo nase z malimi oglašaji kot pa v dolgih presledkih z velikimi. Večkrat pa je potrebno menjava malih in velikih oglasov.

Na kaj pazite pri sestavljanju oglasov.

Vsebino oglašaja natanko ugotoviti — to spada k pripravi. Je to »kaj«, za njim pa pride »kakor«^c.

Ni brezpogojno pravilno, da je najkrajše besedilo vedno najučinkovitejše. Važnejše je, da se ne izpuste nobeni bistveni podatki. Tako zaostajajo pri mnogih predmetih oglašaji, ki ne navajajo cen ponujane blaga in njegovih prednosti za kupca, za onimi, ki to delajo. Oglašaj vzbujaj potrebo, navajaj pa po možnosti tudi, kje in s kakšnimi stroški se da potreba kriti.

Priporoča se besedilo v oglašaju sestaviti v zanimivi obliki, tako da se vzbudi pozornost. Besedilo je pri tem lahko poljubno veliko, kakor kaže tale primer iz velike reklamne kampanje po vsem svetu:

Kdo sem?

1. Rodila me je mati zemlja — moje srce je iz jekla — moje oči so iz stekla — moji udje iz železa — moji prsti iz medu.
2. Sem duševna delavka, čeprav nimam možgan — delam hitro in ob vsakem času in ne delam nikoli napak.
3. V sleherni deželi me najdete — moj glas poslušajo po vsem svetu.
4. Govorim sleherni jezik — govorim resnico in nič drugega kot resnico.
5. Kadar govorim, pazijo vsa plemena name: Kavkazi, Mongoli, Indijci, Malajci in Etiopci.
6. Ne potrebujem nobene hrane — učakam starost kovine.
7. Delam z vsemi vrstami denarja: z zlatom, srebrom, niklom, bakrom, papirnatim denarjem — v vseh vrednotah.
8. O vsem, kar delam, si delam zapiske, ki se ne dajo spremeniti.
9. Odstranjujem izkušnje, krajšam delovni čas in delam ljudi pošene.
10. Varujem slabotne in podpiram močne.
11. Obupanim dajem upanje in delam svet boljši.
12. Dajem: a) priznanje, b) varstvo, c) procvit, d) dobiček, e) mirno vest.
13. Stanem le malo in delam tako veliko. Sem registrirana in kontrolna blagajna.

Reklama je nadomestilo za govorjeno besedo. Tiskana ali pisana beseda pa nima tiste prepričevalnosti kakor govorjena beseda. Živ potek prodaje obstoji v tem, da se blago pokaže in v gotovih primerih demonstrira njegova uporaba. Tiskani besedi naj se zato doda, če to mogoče, slika blaga ali pa njegove uporabe, da bo prepričevalnejša. Slika in prisposoda se poslužuje tudi potnik, da podeli svojim besedam potreben poudarek.

Reklamna tehnična naloga slike ne obstoji le v tem, da podpira tiskano besedo. Slika ima tudi to dalekosežno nalogo, da vzbujaj radovednost. V tej dvojni nalogi, ki pripada sliki, pa tliči nevarnost, da ne izpolnjuje popolnoma ne te ne one naloge. Zato je v primeru, če se ne da obeh nalog združiti, in to podpirati tiskano besedo in vzbujati radovednost, bolje, odpovedati se eni ali drugi nalogi.

K učinkovitosti oglasov lahko mnogo pripomoremo, če jih uvrstimo na določen prostor. Vendar pa je to le zunanje sredstvo, vzbujati pozornost. Vedno je treba imeti pred očmi potrebo bralcev, skušati jim povedati nekaj, kar jih bo zanimalo, kar jih bo veselilo, kar bodo radi slišali, kar iščejo!

Oglasni oddelček „Slovenca“

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349.

Službe iščejo

Beseda samo 50 par

Cerkovnik

z večletno prakso, izkušen krojaštva, želi primerno službo, da bi mogel sina izsolati. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stiska« št. 1923.

Krojaški pomočnik

dobro izurjen za fina in navadna dela, išče mesto za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Trezen in marljiv« št. 1901.

Zobotehnik

verziran v vseh delih — išče službo. Cenjene ponudbe poslati na podružnico »Slovenca« Jesenice

Vzgojiteljica

z znanjem slovenščine, nemščine in nekoliko hrvaščine, išče primerno mesto k boljši družini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vzgoja« št. 2017.

Organist

s konservatorijsko izobrazbo, priznani dober prevodilca, samski — bi prejemal službo. Ponudbe pod »Najraje na deželo« št. 1954 na oglasni oddelček »Slovenca«.

Dekle

z dežele, z gospodinjstvom tečajem in izučena šivanja, išče službo, najraje v župnišču. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pridna« št. 1934.

Kavcije zmožen

moški, bivši pismonoša, išče primerno službo. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Imam hčerko

ki se uči pri meni v trgovini in bo skoraj že izučena. Dala bi jo za dva meseca drugam v prakso s 15. marcem ali malo pozneje. Ponudbe iz okolice mesta Celje ali Maribora na upravo »Slovenca« pod št. 2059.

Dekle

z dobrim spricevalom — vajeno gostilne, trgovine in šivanja, išče dobro službo, najraje na Gorenjskem. Gre tudi kot natakarica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2087.

Posredovalnica Mrak

v Ljubljani preskrbuje dobre službe in oddaja pridna dekleta.

Pridno dekle

išče službo v Mariboru ali Zagrebu. Zna kuhati in opravljati vsa hišna dela. Ponudbe pod »Poštena« na upravo »Slovenca« Maribor.

Šivilja

poštena in pridna, gre po nizki ceni šivat na dom v boljše hiše. — Kristina Šifko, Florijanska ul. 40.

Postrežnica

v Ljubljani prosi za kakršnokoli zaposlitev v stanovanju ali na vrtu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2122.

Pošteno dekle

kmečkih staršev, s primerno izobrazbo — išče službo v kako trgovino na Gorenjskem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena« št. 2172.

Službo dobe

Beseda samo 50 par

Prodajalce

v vseh krajih dravske banovine iščemo za naš tednik »Zabavni list«. Lahka prodaja, ker je poceni. Lep stranski zaslužek! Ponudbe na upravo »Zabavni list«, Stražišče pri Kranju.

Dobro pošteno dekle

z dežele, ki zna dobro nemško, dobi službo sobarice. — Ponudbe pod »Zvesta« št. 2037 na upravo »Slovenca«.

Intel. gospodično

veščo srbsčine in nemščine, sprejemem k 7 in 4 letnim deklicama. Ponudbe s sliko in prepisi spriceval na go. Bedrog, Bačka Topola.

Dekle

staro 15 do 18 let (prednost imajo sirote brez staršev), katero bi imelo veselje do trgovine z mešanim blagom, z dobrim šolskim spricevalom, z znanjem pisanja slovenščine in po možnosti govora nemščine, marljivo, dobrejšega vedenja in strogo pošteno, ki bi morala v prostem času pomagati v gospodinjstvu, se sprejme v hišo s popolno oskrbo in obleko, kot trgovska vajenka. F. Matjašič, trg., pošta Pesnica nad Mariborom.

Učenka

z zadostno šol. izobrazbo se sprejme v modno trgovino. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2160.

Išče se fant

poštenih staršev kot učenec za mesarsko obrt. Ponudbe: Poklšek Albin, mesar in prekajevalec — Trbovlje.

Stalno službo

dobi frizerka, katere zna dobro navadno, vodno in trajno ondulacijo in manicure. Naslov v upravi »Slovenca« Jesenice.

Učenka

se sprejme za šivanje in strojno vezenje. — Atelje »Juljana«, Rožna dolina, VIII/26.

Nov poklic Regentin za dame in gospode
z vpeljavno strojno pletarstvom v hiši. Zajemata za službo ca. 1500 Din mesečno, ker prevzemamo izpolnjenost blaga, plačamo zaslužek za pletene in dostavljamo izdelavo preje. Pišite se danes po brezplačne prospekte na Domske pletarske industrije, št. 5, Josip Kalik, Maribor, Trubarjeva 2.

Učenko

sprejme šivilja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2160.

Zagarja

samostojnega v rezanju in popravilu venecijanke — potrebujem. Ponudbe pod šifro »Stalno delo« št. 2161 na oglasni oddelček »Slovenca«.

Vajenca za mizarstvo sprejemem. Za hrano naj bi skrbel sam. Ivan Mrhar, Stanežiče p. St. Vidu.

Oskrbnico

ki se razume na gojenje perutnine in obdelavo vrta, iščem na graščino — proti stanovanju in plači. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Skrbna« št. 2180.

Učenec

poštenih staršev se sprejme v trgovino z mešanim blagom. A. Kuzman — Vitanje.

Iščemo hišnika

za tovarniški obrat, po možnosti upokojenca, zakonski par brez otrok, mož in žena si s postranskim delom lahko zaslužita ca. 800 Din mesečno. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava. Ponudbe vpošlati pod šifro »Solidni ljudje« št. 1986.

Mesarskega vajenca

15 do 16 letnega — takoj sprejme Ambrož Franc, posestnik in mesar, Komenda.

Dekle

pošteno in delavno — za kmečka dela — sprejemem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1999.

Postrežnica

s celodnevno hrano — se takoj sprejme v Dalmatinski ulici 7/III, desno.

Mlinarski pomočnik

se takoj sprejme v umetnem mlinu Karl Goldschneig, Fram. Le treznj pridejo v poštev. Vse drugo po osebnem dogovoru.

Iščem šafarja

za veleposestvo blizu Celja. Oženjeni imajo prednost. Isti mora biti vajen opravljati vsa kmetijska dela. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Šafar v Ljubljano« št. 2009.

Fant

marljiv in pošten — se vzame v službo za preskrbo enega konja, krave in domača dela. Postl, kolodvorska restavracija, Bistrica nad Mariborom.

Gospodična

se sprejme na stanovanje pri gospej Kuhar, Maribor, Slovenska 16.

Prodajalka

popolnoma izveščana v prodaji damske konfekcije, dobi stalno službo. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Sposobna« št. 2066.

Mizarskega vajenca

pridnega, poštenega, primerno zmožnega, takoj sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Drnovšek Franc, mizar Zagorje ob Savi.

Vajenec

za kolarsko obrt se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Debeljak Franc, Primskovo, pošta Kranj.

Vajenko

za trgovino z električnim materialom — sprejme Elektroindustrija d. d. — Ljubljana, Gospodarska cesta 13.

Vpokojenec

ki ima veselje do oskrbovanja male hišice in obdelovanja sadnega vrta blizu Ljubljane, se takoj sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Na razpolago soba, štedilnik in elektrika. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Pomlad blizu Ljubljane« št. 2136.

Modistinja

prvovrstna — samostojna moč, se sprejme v stalno službo z lepo plačo. Ponudbe poslati na Salon »Chic«, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Nakazilo

Proti predložitvi tega nakazila, ki ga izrežite, priobčimo

brezplačno

od 23. do 28. februarja 1932

vsak na novo naročeni

mali oglas

v obsegu 7 besed (obenem z debelim naslovom). Pri večjih oglasih je za vsako nadaljnjo besedo doplačati 50 par. Izvzeti so oglasi z nepriemernim besedilom. Nakazilo z naročilom in besedilom se mora poslati naravnost na upravo »Slovenca« v Ljubljani ali Mariboru.

Upravištvu »Slovenca«

Zaslužek

Beseda samo 50 par

Zastopnike (-ce)

sprejememo kot naše zastopnike v vseh krajih — brez kavcije. Stalen zaslužek zajemcem. Ponudbe na: Materinska pomoč, Maribor, Aleksandrova 19.

Posttranski zaslužek

nudimo nemščine in slovenščine večši gospe kot zbirateljici naročnikov na književno podjetje, samo za mesto. Naslov reflektantini je z navedbo po klica poslati upravi »Slovenca« pod značko »Podjetna« št. 2145.

Objave

Beseda samo 50 par

Več penzionistov

se sprejme za polovično ceno v vso oskrbo — v krasnem kraju. Prvovrstna kuhinja in postrežba. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod šifro »Stajarka« št. 2014.

Na obroke

lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani, Trgovski dom, Gregoričeva ul. 27 (pri banski palači).

Denar

Beseda samo 50 par

600.000 Din posojila iščem — dobre obresti in vknjižba na prvo mesto na vrednost nad 2.000.000 Din. Sprejme se tudi hranilna knjižica. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »600.000 Din« št. 1825.

15.000 Din posojila

se išče za takoj na varno mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1960.

Brezobrestno posojilo

za zidavo, nabavo parcele, za izvedbo že obstoječe vknjižbe v vknjižbo na cenejše obresti — dobiti pri: Zagrebški stavbno-kreditni zadrugi, zastopstvo »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. — Iščemo poverjenike!

Nekaj manjših posojil

proti dobremu poročstvu ali varni vknjižbi na razpolago. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Zmerne obresti« št. 2152.

Ženitbe

Ne ženite se

brez pohištva tvrde No-vak, Slovenska 24. Pohištvo, vložki, tapetnistvo in dekoracije. Naši izdelki so res poceni z jamstvom.

Starejša gospodična

izobražena, s premoženjem, dobrejša značaja — želi poznatstva v svrhu ženitve z državnim uradnikom istih lastnosti. Dopise pod »Neodvisnost« št. 2123 na upravo »Slovenca«.

Kmečki fant

srednje starosti, posestnik išče znanstvo v svrhu ženitve s premožnim in poštenim dekletom, ki se razume v kmečkem gospodinjstvu. Cenj. dopise s sliko na upravo »Slovenca« pod »35« št. 2169.

Dijaki

Beseda samo 50 par

Dijakinjo

se sprejme na stanovanje in hrano v bližini učiteljskega. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2178.

Pouk

Beseda samo 50 par

Dame, pozor!

Redni pouk v krojnem risanju in pri krojevanju damskih oblek se vrši v krojnem učilišču in modnem ateljeju, kjer se tudi izvršujejo obleke, kostumi, plašči itd., Roza Medved, Ljubljana, Mestni trg št. 24/I. (nasproti magistratu). Uspeh zajemcem. Kroji se dobe po sliki in meri.

Čamerikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva oblast, koncesionirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponj! Sprejmi učence vsaki čas.

Krojači, krojačice,

nešivilje! Radi pomanjkanja prostorov se ni moglo sprejeti vseh priglasenih v I. brezplačni tečaj. Zalo priredi Stokovno krojno učilišče, Ljubljana, Mestni trg 5/II začetkom marca II. brezplačni prikojevalni tečaj krojenja modskih, damskih oblek, perila. Priglasite se pravočasno, število je omejeno. Kroji po meri znatno cenejši.

Šoferska šola

oblastv. koncesionirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska c. 31.

Šivilje in krojači!

Od 29. februarja do 15. marca 1932 priredim

damski

prikojevalni

tečaj

Poučeval bom po najmodernejši metodi. Priglasitve sprejemam do 27. februarja 1932. Natančnejša pojasnila daje lastnik konces. strok. šole

Teodor Kunc,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 4/II n.

Krojni vzorci se izvršujejo po meri.

Stanovanja

Beseda samo 50 par

Dve stanovanji

prvo dvosobno za marec ali april, drugo trisobno, s kopalnico in vsemi pritliklinami za maj, se odda v Vodmatu, Ciglerjeva ul. št. 18.

Dvosobno stanovanje

lepo, suho, z vsemi pritliklinami, visoko pritličje, v novi hiši, oddam s 1. marcem mirni, snažni, maločlanski stranki. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2129.

Prijatelj otrokov

Otročje mlo MERIMA 1839

Stanovanje

2 sobi in pritlikline išče mirna stranka treh oseb za takoj ali za maj. Ponudbe pod zn. »Centrum« št. 2127 na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

eno ali dvosobno s pritliklinami vzajem v našem 1. marca v Rožni dolini, v bližini ceste II. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2103.

Stanovanje

eno dvosobno, drugo trisobno, oddam takoj ali s 1. marcem. — Zeljarska ulica 11 (Kolezija).

V najem vzameta

dvostanovanjsko dvosobno vilo dve tročlanski družini. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Referent« št. 1995.

Gospod

se sprejme na stanovanje. Škofja ulica 13, vrata 16.

Solčno sobo

opremljeno, z elektriko, oddam gospodu v bližini gor. kolodvora. — Avsec, Polakova ulica 17.

Opremljena soba

se odda blizu ban. vlade gospodu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2144.

Stanovanje

soba, kuhinja in pritlikline, oddam v Ciglerjevi ulici v Mostah.

Stanovanje

soba, kuhinja, pritlikline, malo vrta, oddam. — Val. Vodnikovova ul. 15, Zelena jama.

Opremljeno sobo

mirno, event. dve sobi, vsaka zase, blizu Tabora in bolnišnice, oddam solidnima boljšima gospodom. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2153.

Stanovanje

dve sobi, kabinet, kopalnica in vse pritlikline, v solčni legi, oddam. Herbersteinova ulica 12, pri Stadionu.

Dve sobi in kuhinjo

takoj oddam v novi, enonadstropni hiši. Male Guncle pri St. Vidu.

Stanovanje

eno ali dvosobno oddam takoj. Galjeveca 13.

REALITETNA

PISARNA

JOŽE GRAŠEK

Ljubljana, Kolodvorska 24 odda sledeča stanovanja: Enosobno, Bežigrad, 400 Din. Dvosobno, kabinet, kopalnica, pri Stadionu, 900 Din. Dvosobno v novi vili blizu tramvaja, 750 Din. Enosobno ob Dunajski cesti, 400 Din. Trisobno ob Dunajski cesti, 1100 Din. Trisobno blizu obrtne šole, 1500 Din. — Trisobno pri novi cerkvi v Šiški, 900 Din. — Dvosobno blizu cerkve v Šiški, 650 Din. Dvosobno, Bežigrad, 800 Din. Enosobno pri tramvaju v Šiški, 350 Din. — Posreduje najem in oddajo stanovanj, sob, lokalov, pod ugodnimi pogoji.

Stanovanje

soba in kuhinja s pritliklinami se odda mirni stranki v Stožicah. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št.